

Charles Sheffield

Miniaturní Safari

Tradice velí řádně oslavit konec lovu.

Lovci jsou unavení, někteří z nich jsou zranění a někteří jsou mrtví. Ale večírek musí být. A musí trvat až do rána. Tradice je mladší sestra rituálu. Rituály jsou tím lepší, čím menší dávají smysl.

Nesnáším večírky. Mám jich za sebou příliš mnoho. Ona je taková teorie, proč lovci přehánějí, překračují míru v jídle, v pití, v sexu, ve všem - a zvláště pak v mluvení. Chtějí se totiž podělit o vzrušení z lovu, znovu si prožít nebezpečí, hrdinské činy a vrcholné okamžiky skolení zvířete.

Zní to báječně. Ale na každou takovou hrdinku nebo hrdinu, který se více či méně hlasitě raduje a dme pýchou, připadají tři čtyři další, co pijí a baví se jako ostatní - s tím rozdílem, že se čas od času podívají po svých společnících. A ptají se sami sebe, kdo z nich je viděl, jak v kritických momentech zaváhali nebo selhali.

Já je viděl. Vždycky je vidím. Nemůžu si dovolit něco nevidět. Vidím všechno, od prvního kontaktu až po ránu z milosti. Je to má práce. Musím vědět, kde kdo je a co dělá. To bývá těžší, než by se mohlo zdát. Když lov skončí, chci jenom jedno. Pořádně se vyspat. Bohužel, k mým povinnostem patří účast na poslední leči.

Toho rána, kdy volal Eyerett Halston, mi bylo snad ještě hůř než po jiných oslavách konce lovu. Skupina sestávala z tuctu bohatých, velmi bohatých obchodníků. Totálních zelenáčů. Přesto (a nebo právě proto) byli rozhodnutí ukázat se tváří v tvář jednomu z nejstrašnějších a nejúžasnějších predátorů ve zvířecím světě.

Varoval jsem je. Zbytečně. Když se kořist objevila, zůstali všichni, kromě dvou, stát jako přimrazení. Strach jim nedovolil ani postupovat dopředu, ani utéct. Zaútočili jsme ve třech. Byl to tvrdě zasloužený úlovek. Velmi tvrdě. Moc nechybělo a z lovců se stala lovná zvěř.

Asi právě proto, kvůli té odvrácené katastrofě, byla poslední leč tak divoká a hlučná. Moje dvanáctičlenná skupina se rozrostla o příslušný počet mužských a ženských partnerů. Na únavu se zapomnělo. Každý chtěl tančit, bavit se. Radost až do rána.

Kolem půl páté jsem se vytratil. Konečně. Zhroutl jsem se do postele. Spal jsem špatně. Nebyl to klidný dvanáctihodinový spánek, na který jsem se těšil. Vůbec ne. Zdál se mi sen. O tom, jak by lov dopadl, kdyby nám nepřálo štěstí.

Snažil jsem se vést skupinu v plánovaném rozestavení až na dno praskliny. Měl jsem strach. Byli poprvé na lovu. Čekal jsem problémy. Tušil jsem, že začnou hned poté, co se pavouk objeví. Než jsme vstoupili do režimu Adestis, probrali jsme společné stavbu těla a chování naší kořisti. Mám to v popisu práce. Ale ze zkušeností vím, že to není moc platné. Skutečný boj bývá o něčem jiném. Jedna věc je prohlížet si zvíře menší než nehet na ukazováčku, studovat jeho miniaturní kusadla,

jedové žlázy a snovací bradavky, ukazovat si na jeho tele místa vhodná pro efektivní střelbu - a druhá věc je být v kůži adestisové simulace, deset kroků od pavouka, který stojí před vámi jako obrovský, dokonale vyzbrojený tank s pancéřovým zadkem, třikrát větším než vy.

Pořád jsem musel organizovat rozestavení lovců - a pavouk mezitím převzal iniciativu. Vyběhl ze skryše ve stěně praskliny. Šlo to rychle. Zahlédl jsem mohutnou tmavohnědou hlavu. Osm perleťových očí. Bestie se hnala rovnou k nám. Čtyři páry sedmičlankových nohou. Ty nohy se zdály až neuvěřitelně křehké, když jsem si pavouka se skupinou prohlížel ještě před lovem. Ted to byly štětinaté klády, stejně silné jako těla našich simulací. Chelicery, špičatá zahnutá kusadla na přední straně pavouci tlamy, to pro nás v tom okamžiku byly obrovské černé kleště, dost velké, aby nás přeštíply na dva kusy.

Nečekal jsem, jak zareaguje skupina, a udělal jsem to, co jsem lovcům výslovně zakazoval. Zvedl jsem zbraň a vypálil jsem střely po třech očích, které jsem ze svého místa viděl. Myslím, že jedno jsem zasáhl, ale žádná střela nepronikla pod krunýř. Většinou se odrážely od stěn praskliny. Pavouk nebyl vážně zraněný, i když, na druhé straně, přinejmenším zapochoboval, jestli jsme správně vybraným jídlem k obědu. Zastavil se. To mi dalo šanci nabrat dech.

Rozhlédl jsem se po skupině. Žádná sláva. Pro deset lovců byl pohled na pavouka víc, než mohli snést. Jejich simulace stály bez hnutí, zbraně mířily bůhvíkam.

Systémy Adestis nebyly ozvučené. Všechno se muselo signalizovat gestem, pohybem. Komunikaci jsme nacvičovali během přípravy. Jenže tohle už nebyla příprava. Opatrně jsem vyrazil kupředu. Ukazoval jsem lovcům, ať odjísť zbraně a jdou za mnou. Udělali to jen dva. Jeden šel zprava, druhý zleva.

Když jsem popoháněl ostatní, aby se podle plánu okamžitě rozvinuli do půlkruhu, stačil jsem si všimnout identifikace na přilbách těch dvou. Ne, jména nikomu neprozradím. To je důvěrná informace. Ale jsem si jistý, že by z nich byli vynikající hráči Adestis u. Ten vpravo zalícil. Rukou mi naznačoval, abych se ohlédl.

Ohlédl jsem se. V tu chvíli už na půlkruhu nezáleželo. Pavouk se dal znovu do pohybu. Řítil se na nás ďábelskou rychlostí.

Byl u mě dřív, než jsem stiskl spoušť. Viděl jsem nad sebou tlamu, tmavě vroubkovanina obou člancích kusadel, kolonie roztočů na hlavohrudí a nohách. Jedna ta noha mě srazila k zemi.

Zůstal jsem ležet pod gigantickým břichem. Viděl jsem, jak chelicery ve svých bodcích drtí simulaci jednoho lovce. Přeštíply ji v pase.

Tělo bez nohou se křečovitě zmítalo na stěně praskliny. Nekřičelo. Samozřejmě. Adestis nebyl ozvučený.

(Věděl jsem, že skutečné tělo, propojené snímacím a přenosovým zařízením se svou simulací, teď ale křičí - a zmítá se v simulované agónii.)

Bolest podle mě není nutná. Já osobně bych byl pro to, aby se v adestisových systémech signály bolesti do senzorických vstupů buď nevysílaly vůbec, nebo se omezily na tlumené, více méně informativní náznaky. O něčem takovém ale naši zákazníci nechtějí ani slyšet. Chtějí cítit bolest, když jejich simulace utrpí zranění. Právě to je na Adestisu láká. Za to si platí. Za pocit maximální možné autenticity. Za drsnou chlapeckou hru (jistě, že to my s lim jak v mužském, tak v ženském smyslu), k níž patří i to, že čas od času někdo skutečně zemře. Většinou na srdeční selhání, způsobené leknutím nebo nesnesitelnou intenzivní bolestí.)

Mé tělo, které tou dobou sedělo bez hnutí v řídícím sále Adestisu jako nekonečně vzdálená a nekonečně velká hora, se mohlo každým okamžikem zkroutit do stejné bolestivých křečí. Pavouk věděl, že jsem dole pod ním. Neviděl mě. Pavouci beztak na oči moc nespolehají. Vnímá mě dotykem. Pavouci noha je úžasně citlivá na kontakt a vibrace. Sháněl se po mně. Chtěl mě dostat. Trásl jsem se. Po zádech mi běhal mráz. Břicho se stahovalo hrůzou.

A v tu chvíli se na mě usmálo štěstí. Mě i zbytek mojí skupiny zachránila náhoda. Jak se pavouk nade mnou otáčel, zahlédl jsem stopku. Tenký, opravdu tenký krček mezi hlavohrudí a zadečkem. Nejzranitelnější, nejslabší místo. Bylo přímo nade mnou, nad mou hlavou. Nemohl jsem ho minout. Zvedl jsem zbraň. A vypálil. Střely roztrhly pavouka na dvě půlky. Ty se zřítily přede mnou a za mnou jako dvě skály.

Ale o tom se mi nezdálo. V mém snu mi stopka zmizela z očí dřív, než jsem stačil vystřelit. Pavouk mě nasel. Zíral jsem nahoru, na přední část hlavohrudí. Jedové žlázy. Bodce. Tlama se nezadržitelně blížila, aby mě pohltila, spolkla a nechala mě bezmocného ve tmě, v útrobách pavoučího těla.

Já vím, že pavouci kořist nepolykají. Vstříkují do ní enzymy, které ji natráví, aby se následně dala vysát. Víím to. Ví to moje vědomí. Ale co zmůže vědomí proti nočním můrám? Čekala mě ppmalá smrt uvnitř pavouka.

Byla by nekonečná, krutá.

Kdyby mě nevzbudilo drnění telefonu. Chvilí mi trvalo, než jsem si uvědomil, kde jsem. Snažil jsem se nahmatat sluchátko a zároveň popadnout dech.

"Fletcher?" Hlas ve sluchátku byl povědomý. Patřila k němu tvář a jméno. Ale jaká tvář? A jaké jméno?

"Hm - ano." Zamžoural jsem směrem k budíku. Sedm patnáct. Spal jsem dvě a tři čtvrtě hodiny. Večer jsem skoro nic nejedl a vůbec nic nepil, a stejně jsem měl kocovinu a cítil se na sto let. Sedm patnáct. Sedmnáct patnáct, to bylo číslo, které jsem chtěl vidět, až se probudím.

"Clancy Fletcher?"¹¹ opakoval hlas.

"Ano - ehm." Odkáshal jsem si. "Ano. To jsem já. Jsem - Clancy Fletcher."

"Zní to nějak divně. Opravdu jste to vy? Já jsem Everett Halston. Musím s vámi mluvit. Vnímáte mě vůbec?"

"Ano." Vzpomněl jsem si. Okamžitě. Jméno. Tvář. Hlas. Připadal mi starší, než bych čekal.

Rozbušilo se mi srdce. Znovu jsem zalapal po dechu. Everett Halston. Starý Everett Halston. Důvěrný přítel a právní poradce tří generací rodiny Pearceů. Advokát Miriam.

"Proč Miriam..." začal jsem.

"Nejdřív mě poslouvejte, pane Fletchere, a pak se ptejte." Až do téhle věty byl ostrý, právníckou praxí vybroušený hlas podezřele tichý, téměř konejšivý. "Doktorka Miriam Pearce-

ová u mě před časem uschovala pásku s velmi specifickými instrukcemi. Měl jsem šiji přehrát pouze v případě, že by se dostala do situace, v níž by podle mého soudu nebyla schopná rozhodovat sama o sobě.

Včera jsem si tu pásku přehrál, protože doktorka Miriam upadla do bezvědomí a nikdo mi dosud nebyl s to kvalifikovaně odpovědět na otázku, zda, respektive kdy vědomí znovu nabyde."

"Kde je?"

"I k tomu bych se dostal. Vždycky jsem vás pokládal za pozorného posluchače. Tak poslouvejte. Doktorka Miriam je v nemocnici, v New Hanover Hospital, ve čtvrtém patře. Nezavěšujte, pane Fletchere. Víím, že to chcete udělat. Počkejte, dokud neskončím. Převezi ji v bezvědomí na jednotku intenzivní péče přímo z jejího výzkumného centra. Před dvěma dny. Její stav je stabilizovaný, dostává umělou výživu. Nicméně, ošetřující lékaři zatím váhají se stanovením diagnózy. Tvrdí - což je u lékařů vždycky relativní -, že mohou vyloučit apoplexii, tumor i subdurální hematom. Vyšetření na tomografu neukázalo žádné odchylky od normálu. Samozřejmě se bude ještě opakovat.

Tedy vám přehraju tu pásku. Tedy tu část pásky, která se vás týká. Chvilí počkejte."

Čekal jsem. Nevěřil jsem svým uším. Miriam Pearceovou jsem neviděl už tři roky. A naposledy jsem s ní mluvil před dvěma roky.

"V čistě právnických záležitostech, Everette, spoléhám na váš úsudek." Měla pořad stejný hlas. Nepravidelný rytmus řeči. Jako by do poslední chvíle přemýšlela o tom, co říká. Mluvila sebejistě, energicky, trochu úsečně. Její "r" vzbuzovalo dojem, že se Miriam nechce zdržovat příliš dokonalou výslovností.

"Ale může nastat jiná situace. Můžu být v nebezpečí, můžu mít problémy, které se nevyřeší konvenčním způsobem. Dokonce můžu zmizet, můžu být nezvěstná. V tom případě chci, abyste kontaktoval Clancyho Fletchera. Požádejte ho o pomoc. A dejte mu k dispozici všechny finanční a další zdroje, kterými budete mým jménem disponovat."

Páska byla na konci. Nebo ji Halston zastavil. To se mi zdálo pravděpodobnější. Měl jsem hlavu plnou otázek, ale mlčel jsem. Oba jsme mlčeli. Finanční zdroje, kterými Halston mohl jménem Miriam disponovat, byly obrovské. Koupil by jí za ně to nejlepší, včetně lékařské péče. Proč by potřebovala mě? Jestli onemocněla, co bych jí byl platný?

"Já nejsem doktor, pane Halstone."

"To víím."

"Nemůžu jí pomoci."

"Jistě, že ne. Když se o to nepokusíte. Myslím, že podceňujete svou potenciální užitečnost, pane Fletchere. Až dorazíte do New Hanover Hospital, vyhledejte doktora Thomase Abernathyho."

Halston se odmlčel. Správně tušil, že potřebuju čas, abych to překousl. Aspoň trochu času. Tom Abernathy byl asistent Miriam Pearceové a nejspíš i její sexuální partner. Halston to musel vědět. Tak jako to věděl o mně. Kdysi. V duchu jsem se ptal, co všechno ví teď. A co přede mnou tají.

"Už jsem s Thomasem Abernathym instrukce doktorky Miriam probíral," řekl Everett Halston po chvíli. "Informoval jsem ho, že ta věc má samozřejmě plnou podporu celé rodiny Pearceů a všech jejich společností."

"Z toho musel být nadšený."

"Řekněme, že nevzněl námitky."

Ovšem, že ne. Tom Abernathy byl chytřejší než Clancy Fletcher. Instinkt mu poradil tam, kde jsem já tvrdě narazil.

Poradil mu, že není dobře vznášet námitky proti patnácti miliardám dolarů. Z tolika peněz fouká vítr. Hurikán. Kdo má rozum, ten se naučí ve větru plout. Kdo ho nemá, ten s větrem zápolí. Bez šance vyhrát.

"Poslechnu si to ještě jednou."

"Prosím."

Poslouchali jsme. Oba. Nikdo z nás nic neříkal. Hlas Miriam zněl stejně jako za starých dobrých časů. Až příliš stejně. Když jsem ji před rokem slyšel mluvit v jednom televizním pořadu o nanomedicině, byla po operaci hrtanu. Ta operace jí trochu změnila hlas. Takové změny bývají trvalé.

"Pane Halstone, kdy Miriam nahrála tu pásku?"

Ve sluchátku se ozvalo cvaknutí a pak suchý potlačovaný smích. "Jste pořád stejně bystrý, pane Fletchere. Ta páska je u mě zhruba tři roky."

Tři roky. Před třemi roky mě Miriam ještě milovala.

"Doktorka Miriam Pearceová," pokračoval Everett Halston, "už na tu pásku s něj větší pravděpodobnosti zapomněla. Nebo nestihla nahrát novou. Nicméně jsem ochoten dosvědčit, bude-li to nutné, i během soudního přelíčení, že mi doktorka Miriam svým jednáním nezavdala důvod k domněnce, že by tento záznam byl v rozporu s jejími současnými zájmy. Nuže - pojedete do New Hanover Hospital?"

"Ale ano. Pojedu. Nic víc mi nechcete říct?"

"Ještě tři věci. Za prvé, oznámím váš příjezd v nemocnici. Za druhé, neočekávejte, že k vám Thomas Abernathy bude chovat přátelské city."

"To neočekávám. A za třetí?"

"Za třetí vám přeju hodně štěstí, Clancy. Vám i Miriam."

New Hanover Hospital. Devítipatrová věž ze skla a tesařného kamene. Tyčí se nad pečlivě sestříhanými trávníky jako obilný hrob.

Svým způsobem to náhrobek je. Památník penězům rodiny Pearceových. Nápis na podlaze ve vstupní hale, groteskně zakomponovaný do mramorové mozaiky, informuje svět o tom, že stavba této budovy byla umožněna velkorysostí Pearceů. Miriam ležela v bezvědomí ve čtvrtém patře. Tam je oddělení Meredith Franklin Pearceové.

Chtěl jsem jít rovnou k Miriam, ale měl jsem smůlu. Hned u výtahu mě čekal Thomas Abernathy.

Nikdy jsme se osobně nesetkali. Věděl jsem o něm. Sledoval jsem jeho kariéru zpovzdálí. Ale neznal jsem ho. Šel mi naproti. Podával mi ruku. Já se usilovně snažil něco vyčíst v jeho tváři. Díval jsem se na něj asi tak, jak se druid, zalezlý někde v lese, v mlze, mohl dívat na křesťanského mnicha. Co je to zač, ten nový, co teď zabírá moje místo?

Co všechno mu řekla? Bylo nějaké lyrické odpoledne, kdy před sebou nic neskryvali? Nebo vášnivá noc, během níž se Tom Abernathy dozvěděl o trapném, odkopnutém Clancym Fletcherovi? Po milování si Miriam ráda povídala. Byl to vždycky úplný příval, proud zasněného nekontrolovaného žvatlání, které se ve všech směrech lišilo od její běžné, do poslední chvíle promyšlené řeči.

Člověk zpravidla sám sobě připisuje mnohem větší význam, než ve skutečnosti má. Když jsme si trásli rukama, doktor Abernathy na mě zíral nechápavě, zmateně, rozpačitě, ale v žádném případě ne pobaveně. Nezdálo se, že by měl tušení, kdo - nebo co - jsem byl. Každopádně vypadal dobře. Blondák. Vysoký, štíhlý. Upravený, elegantní. Typ lékaře, který to umí s pacientem. A který si nacvičil, jak správně stisknout ruku.

A rád by se mě co nejdřív zbavil.

"Nedošlo, doufám, k nějakému omylu?" zeptal se. "Když Everett Halston řekl jméno Clancy Fletcher, první, co mě napadlo, byl ten komediant, co..."

"Lovec mikroskopických šelem. To ano. To jsem já." Přesně tak noví vlastníci Adestisu prezentovali svůj byznys v televizní reklamě. *Myslíte si, že není možné lovit šelmy? Že největší dravci už vyhnuli? (Střih na vzprímeného grizzlyho a skákajícího tygra.) Ne! Omyl! Nejkrutější boj o život se vždycky odehrával ve světě mikroskopických velikostí. (Tři záběry, střihané rychle za sebou. Kudlanka nábožná. Vážka. Sklípkan. Všechno zvětšené do tvarů, jaké vidí naše simulace.) Tady můžete lovit i dnes. V neomezeném množství. Vydejte se na safari s Adestisem. Do mikroskopického světa, kde z vás bude lovec i lov na zvěř. (Střih na lidskou po stavu, zmítající se v kusadlech čtveřice mravenců vojáků. Ten záběr, to je samozřejmě trik. V reklamě hraje herec. Naše simulace nemají ani zdaleka tak propracované rysy.)*

Jistě. I tímhle způsobem se dá vydělávat na živobytí.

"Chtěl bych vidět Miriam Pearceovou. Ještě je v bezvědomí?"

"Obávám se, že ano."

Abernathy váhal. Jeho problém byl jasný. Hodili mu na krk někoho, kdo se s největší pravděpodobností vůbec nevyznal v medicíně, kdo se živil prací, na kterou se Thomas Abernathy nemohl nedívat jako na výrobu hraček pro dospělé. Pro ty dospělé, co mají víc peněz než rozumu. A on, nešťastný doktor Tom, bezpochyby bůh ve svém vlastním světě, musel teď toho klauna doprovázet. Podřizovat se jeho přáním a vrtochům jen proto, že se ten klaun shodou náhod dostal ke klíčům od trezoru vážené rodiny Pearceových. A přinejmenším do chvíle, než Miriam Pearceová bude zase v pořádku, měl ne-

omezené možnosti. Měl pochopitelně i možnost vykopnout Abernathyho z kliniky.

Bylo to tak. Rozhodoval tu Clancy Fletcher. A dusil v sobě vztek na Torna Abernathyho. Věděl, že vztek je to poslední, co by Miriam pomohlo.

Navíc - tím byla situace absurdnější - ani on sám nevěřil, že je ten pravý zachránce pro Miriam.

"Máte nějakou představu o tom, co se jí stalo?" Musel jsem s Abernathym navázat rozhovor. Začít spolupracovat. Co jiného mi zbývalo?

"Mám takovou... teorii." Konečně se pohnul. Vedl mě po chodbě pryč od výtahu. "Zřejmě víte, že doktorka Miriam Pearceová je přední světovou kapacitou v oboru mikrochirurgie."

"Ano. Jistě."

"Málokdo ale ví, že doktorka Pearceová už dobrých deset let pracuje ve výzkumu. Snaží se zvýšit přesnost zákroků. Když začínala s první generací dálkově řízených mikrochirurgických nástrojů, byly ty nástroje skoro tak velké jako poslední článek vašeho malíčku. Pro dnešní mikrochirurgii by to bylo nepoužitelné monstrum s omezenou funkcí. Ale to už je minulost. Před třemi lety vyvinul tým doktorky Pearceové sadu flexibilních, sofistikovaných, skutečně mikroskopických nástrojů."

I to jsem věděl. Věděl jsem o tom všechno. Víc, mnohem víc, než si Thomas Abernathy myslel. Ale v tu chvíli mi záleželo na jiných věcech. Prošli jsme chodbou a vstoupili jsme do privátního pokoje. Miriam ležela na posteli u okna. Měla zavřené oči. Když jsem došel až k ní, zahlédl jsem v úzké štěrbíně pod víčkem bledě modrou duhovku. Barva pleti byla dobrá, výraz ve tváři uvolněný. Byla krásná. Nepodobala se lidem, co upadli do bezvědomí při nehodě -nebo kvůli nějaké nemoci. Vypadalo to, jako by jen usnula. Rozhodně by to tak vypadalo, kdyby jí v žilách neústily nejružnější hadičky a kolem postele nebyla spousta přístrojů a monitorů.

Vzal jsem ji za ruku a stiskl jsem jí dlaň. Nepohnula se. Stiskl jsem víc. Nebylo to k ničemu. Naklonil jsem se nad ni a řekl jsem jí nahlas do ucha: "Miriam!"¹¹

"Přirozeně jsme vyzkoušeli všechny obvyklé zdravotně nezávadné stimulanty." Z pohledu Torna Abernathyho bylo zřejmé, že mu, slušně řečeno, můj experiment připadá barbarský. "Chemické, hlasové i mechanické. Bez valných výsledků."

Chemické, hlasové, mechanické. Prasky, bláboly, jehličky. To neprobudí Šípkovou Růženku. Co polibek? Už ho vyzkoušel?

Polibek jsem chtěl vyzkoušet já. "Mluvil jste o nějaké teorii."

"Ano. Doktorka Pearceová začala používat celou řadu mikrochirurgických nástrojů, menších než zrnko hrášku a schopných velice přesně pracovat podle pokynů operátora. Byl to obrovský úspěch. Revoluce v chirurgii.

Ovšem ani tyhle nástroje nebyly vhodné k určitým operacím, zvláště uvnitř mozku. *A tak před pár měsíci doktorka rozjela další program. Nanochirurgický program. Jde o mnohaprvkové systémy mobilních, dálkově řízených nástrojů. Ty prvky jsou prakticky neviditelné, a přitom by měly být v každém okamžiku pod kontrolou jediného operátora."

Koutkem oka sledoval, jak budu reagovat. Kývl jsem, abych dal najevo, že to na mě udělalo dojem. Pokud si myslel, že mě ohromí, spletl se. Simulace hráčů Adestisu byly už dávno dost malé, aby lovec mohl bojovat jako rovný s rovným proti vyhladovělé jednobuněčné amébě. Stejně tak jsme pro-

vozovali hry, při kterých měl jeden člověk pod kontrolou desítky, dokonce i stovky simulací. Začínal jsem chápat, proč starý Everett Halston věřil, že tady něco zmůžu. O medicíně toho vím dost málo, ale technologii Adestisu nezná nikdo na světě lip než já.

"Testovali jsme ty systémy, nanodoktory, na zvířatech," pokračoval Abernathy, "a zdálo se, že budou fungovat. Získali jsme povolení pro aplikaci u několika našich pacientů. Před pěti dny. Všechny operace byly úspěšné. Ale Miriam - doktorka Pearceová - to nestačilo. Domnívala se, že úroveň řízení nanodoktorů neodpovídá jejich velikosti. Tvrdila, že jsme vytvořili nástroje tak malé, že by při jejich používání mohli hrát nežádoucí roli kvantové efekty. S tím jsem souhlasil.

Jsou to tři dny, co jsme to spolu probírali. Pak jsem odletěl na konferenci do Rochesteru. A když jsem se druhý den vrátil, dozvěděl jsem se, že Miriam našli v bezvědomí v laboratoři.

Než jsem odletěl, byla absolutně zdravá. Přesto si všichni mysleli, že se jedná o nějaký běžný problém. Až výsledky testů nás vyvedly z omylu. Chtěl jsem vědět, co Miriam dělala, když jsem byl pryč. Procházel jsem záznamy a zjistil jsem, že chybí sada nanodoktorů. Těch nových. Monitoring snímacího a přenosového zařízení ukazoval, že je celá sada v operačním režimu a že ji řídí Miriam. Prověřoval jsem to. Podle monitorů tu sadu skutečně řídí. Pořád. I když je v bezvědomí."

"Kde tu sadu má?" zeptal jsem se. A zároveň se obával, že znám odpověď. Miriam vždycky přistupovala k experimentální medicíně dost svérázným způsobem.

Thomas Abernathy kývl hlavou směrem k lůžku. "Řekl bych, že někde v sobě. Ale nejsem si jistý. Nemám pro to důkazy. Přesněji řečeno, nemám odvahu zasahovat do elektronické vazby mezi tou sadou a doktorkou Pearceovou. Je to komplikovaná situace. Přirozeně by bylo nejlepší vyvést nanodoktory z telemechanického režimu. Zastavit je. Taková sada má přes dvě stě prvků. Pokud se vymkly kontrole, mohly by doktorku Pearceovou ohrozit na životě. Podle jejího stavu je velmi pravděpodobné, že se pohybují někde uvnitř mozku."

Znovu jsem se naklonil nad postel a prohlédl si tvář Šípkové Růženky. Za touhle tváří že by bloudily dvě stovky nanodoktorů utržených ze řetězu?

"Jak to tedy chcete řešit, doktore Abernathy?"

Podíval se na mě. Znejistěl. "Nevím, pane Fletchere. Někteří kolegové navrhuji chirurgický zákrok..." (*Řezat jí lebku. Rýpat se v mozkových plenách. A pak se hrabat dovnitř. A slídit tam, dokud se neobjeví to, co chtějí.* Otrásl jsem se.) "...ale já to pokládám za krajní řešení. Doporučoval bych zatím počkat, monitorovat situaci a doufat, že se stav doktorky Pearceové zlepší."

Což bylo také krajní řešení. Nechápal jsem to. Abernathy věděl, v čem je problém. Věděl, co je potřeba udělat. Ale neudělal to. Nechtěl? Báł se?

"Máte ještě další sady těch nanodoktorů? Myslím stejně, jako je ta, co chybí."

"Přirozeně. Musíme jich mít víc. Kvůli výzkumu. Jsou identické podle všech zásadních kritérií."

"Výborně. A máte bufet?"

"Cože?"

"Musím se najíst. Nevím, jak dlouho tu budu. Chvilí mi potrvá, než si zvyknu na vaše nanodoktory. Je to přece jenom jiný model. Pak se podívám do doktorky Pearceové."

Ještě jednou jsem přeletěl pohledem po spící Šípkové Růžence a vyrazil jsem ke dveřím. Přál jsem si, aby se stal zázrak a ona se probudila. Nechtělo se mi do toho. Nechtěl

jsem řídit nanodoktory. Chtěl jsem se vrátit domů. A jít do postele. Pokud možno s Miriam.

"Zbláznil jste se?" Abernathy vybuchl. Asi měl pocit, že míra jeho trpělivosti už přetekla. "Nejste lékař. Jste zaměstnanec Adestisu. To, že máte nějaké zkušenosti s hraním vašich stupidních her, to neznamená, že jste nanochirurg! Práce s takovou speciální, špičkovou technologií vyžaduje měsíce přípravy."

"Měsíce? Mám za sebou roky." Snažil jsem se vytěsnit z hlasu hořkost, ale nedařilo se mi to. "Až budu pryč, doktore Abernathy, zjistíte si jméno držitele patentů na první telemechanické systémy v mikrochirurgii. Původního držitele. Toho idiota, co měl patenty ještě předtím, než si je přivlastnila rodina Pearceů. Podívejte se, kdo vymyslel a založil Adestis, kdo byl jeho majitelem. A zjistíte si, jak se tahle firma dostala do konkursu."

Možná byla pravda, že jsem se kdysi vůči Miriam zachoval dost mizerně. Ale její rodina mi to vrátila i s úroky.

Jídlo v bufetu bylo komicky předražené. Sedm dolarů. Víím, že tolik stálo, protože jsem odcházel z domova bez peněz i bez kreditky a musel jsem podepisovat nějaký zvláštní účet v přítomnosti manažera, zřejmě zvlášť zplnomocněného k řešení problémů souvisejících s mým nakrmením.

Nebýt toho, nevěděl bych o bufetu a jídle vůbec nic. Nezájímalo mě to. Víím, že jsem něco snědl, že to stálo sedm dolarů, ale co jsem jedl, to už si nevzpomínám.

Dojídal jsem, když do bufetu přišel Thomas Abernathy. Posadil se proti mně. Přivedl s sebou atraktivní, asi dvacetiletou tmavovlásku, která se na mě rozpačitě usmála, než se posadila mezi nás.

'V

Abernathy položil na stůl po-ištěný list papíru a přisunul ho ke mně.

"Ihned se spojit se správní radou. A vy dostanete zákaz dotýkat se nanodoktorů. A ten zákaz potrvá týdnů! Tady nejsme na pouti, pane Fletchere, ale v nemocnici." Snažil se být zdvořilý, ovšem jeho snaha vyznívala dost křečovitě. "My nehrájeme žádnou hru. Máme přesně vymezená pravidla. A ta platí pro každého."

Podíval jsem se na papír. Tušil jsem, co tam bude.

"Dobré. Nejsem 'oprávněná osoba' pro manipulaci s nanochirurgickým vybavením. A kdo je?"

"Například já. A přirozeně doktorka Pearceová. A slečna Leeová. To je specialistka na operace s nanodoktory." Kývl hlavou směrem k ženě, která s námi seděla u stolu.

Podala mi ruku. Ale ještě předtím zavadila pohledem o Toma Abernathyho, jako by ho žádala o souhlas. "Belinda Leeová. Když mi doktor Abernathy řekl, že jste tady, chtěla jsem vás vidět. Vy to nevíte, ale vy a váš Adestis mě provázíte celým studiem medicíny."

Podle všeho zkoušela rozprout přátelský rozhovor. Byla tak milá, jak uměla. Jenže já neměl čas.

- "Můžete udělat oprávněnou osobu i že mě, doktore Abernathy. Je to ve vaší pravomoci."

"Nemám k tomu. důvod, pane Fletchere. Ano, souhlasím s vámi, doktorku Pearceovou musíme vyšetřit. Okamžitě. Použijeme nanodoktory. Ano. Ale to vyšetření provedu já a slečna Leeová. Vážím si vašich zkušeností s dálkově řízenými mikrochirurgickými nástroji," - bylo vidět, že se přece jen informoval. Co všechno zjistil? - "ale vaše pomoc tady není nutná. Kromě toho by instruktáž zabrala zbytečně mnoho času."

"Jste na omylu. Potřebujete mě. Ať se vám to líbí, nebo ne. O téhle nemocnici nerozhodujete vy, ale rodina Pearceů. Když budu chtít, zavolám teď Everettu Halstonovi. Ten se hned spojí se správní radou. A vy dostanete zákaz dotýkat se nanodoktorů. A ten zákaz potrvá týdnů."

V tu chvíli se Tom Abernathy definitivně přestal tvářit jako džentlmen. "Človče, vy jste buď šílenec, anebo chcete Miriam zabít. Vy zastavíte to, co jste sám navrhoval? Proč? Vždyť vůbec nezjistíme, co se s tou sadou stalo."

"Zjistíme to. Jako tým. Vy, já - a slečna Leeová, když myslíte. Chci od vás to oprávnění. Pak zařídím, aby nám tu akci požehnal Everett Halston."

Abernathy popadl svůj papír, vstal a beze slova odešel ven z bufetu. Belinda Leeová mi věnovala ještě jeden zaražený, nechápavý pohled a pak vykročila za ním. Já zůstal sedět u stolu. Proč jsem se choval tak, jak jsem se choval?

Dojedl jsem jídlo za sedm dolarů. Choval jsem se tak, jak jsem se choval, protože jsem cítil nebezpečí, o kterém Abernathy neměl ani zdání. Neměl ty pravé zkušenosti. Nakonec souhlasil s mým návrhem. Ostatně, co jiného mu zbylo? Uznávám, že to nebyl nejšťastnější začátek safari. Tým by měl fungovat jako tým. Jeho členové by se neměli nenávidět a podezírat. Samozřejmě.

Na druhé straně - už jsem vedl na safari týmy, které začínaly v té nejlepší shodě a končily naprostým, dokonalým fiaskem.

Docela dobře se mohlo stát, že by tohle safari skončilo právě naopak.

Belinda Leeová byla mou instruktorkou ohledně řízení nanodoktorů. Mám pocit, že Tom Abernathy se kvůli mně už nehodlal rozčilovat. Abych ale nebyl nespravedlivý - je fakt, že měl na starosti jiné věci.

Za prvé musel sladit nanodoktory s biochemií v těle Miriam. Jinak by na nás imunitní systém poštvál všechny leukocyty, na které bychom cestou narazili. To by sice našim nanodoktorům nemohlo ublížit, ale zdržovalo by nás to.

Za druhé musel Tom Abernathy rozhodnout o směru cesty a cílech v mozku Miriam. Konzultoval to s neurologickými specialisty. Pro stav, kterému se říká spánek, je určující oblast v sousedství samotného mozku, známá jako retikulární formace. Ale to, jak Miriam reagovala na podráždění, vylučovalo, že by problém byl právě tam. Klíčem k řešení byly mozkové hemisféry. Jenže mozková hemisféra, to je pro nanodoktora pojem srovnatelný s pojmem velkoměsto. Jak ho prohledávat? Kam přesně jít?

Byl jsem rád, že nenesu odpovědnost aspoň za tohle. Moje vlastní odpovědnost mi vrchovatě stačila.

Na instruktáž jsem dostal dvě hodiny, ale po pěti minutách bylo jasné, že tolik času nepotřebuju. Abych řekl pravdu, já osobně u hráčů Adestisu trvám nejméně na čtyřech hodinách tréninku před lovem. A to naše simulace, na rozdíl od nanodoktorů, mají tvar lidských postav. Což je potřeba. Při instruování členů týmu pro safari s Adestisem jde totiž v první řadě o to, aby se aklimatizovali v mikroskopickém prostředí. A fakt, že tam jejich alter ego má lidskou podobu, je psychologicky velmi významný.

Jinak ale, z čistě praktického hlediska, není pro aktivity v mikrosvětě lidská postava příliš vhodná. Komplikuje vám život. Čím menší organismus je, tím menší pozornost musí věnovat gravitačním silám, zato si musí víc všimnout větru, vibrací a terénních nerovností. Když měříte sotva centimetr, je pro vás lepší mít šest nohou než dvě. A když jste ještě menší, musíte brát v úvahu i hybné síly vzniklé srážkami molekul. Musíte si na to zvyknout, naučit se s tím počítat. Zkrátka musíte mít praxi/Zkušenosti. Pak si rychle zvyknete na jiný tvar těla.

Hned, jakmile jsem uviděl první exempláře z nové sady nanodoktorů, napadlo mě, že není možné, aby při jejich pou-

žití hrály nežádoucí roli kvantové efekty. Řídící impulzy pro ovládání simulací byly pochopitelně slabé a jemné, ale nebyly tak slabé a jemné, aby je mohly zkreslit kvantové přechody.

Říkal jsem si, že se určitě jedná o nějaký jiný problém. Nevěděl jsem o jaký. Jen jsem tušil, že Miriam Pearceová a Tom Abernathy nebudou mít pravdu.

Belinda Leeová mě pár minut sledovala při práci s nanodoktory - s elipsovitě protáhlými, mírně vzdutými disky, dlouhými necelých dvacet mikrometrů a vybavenými řadou nožiček (respektive škrabek nebo skalpelů) na každé straně. Pak se posadila do křesla a trpělivě čekala, až mě program vyvede z telemechanického režimu.

"Vy byste měl spíš učit mě, nemyslíte?" Byla úplně jiná, když se nablízku nevyskytoval Tom Abernathy. "Jak s nimi, kruci, dokážete tak rychle couvat, a přitom vědět, kam se ženou? Nemůžou se přece ohlížet za záda. To s jejich optickými senzory nejde."

"Ne. Ale můžou se koukat dolů, pod sebe. Když se ohnete hluboko do předklonu, můžete couvat. Mezi nohama vidíte, co je za vámi. Zkoušela jste to někdy? Měla byste. Já to trénuju často."

Svraštila obočí. Myslela, že se pokouším bavit na její účet. Což byla pravda jen zčásti. Já tak samozřejmě nikdy necouval. Se svým tělem. Ale couval jsem tak přinejmenším stokrát s adestisovými simulacemi všech tvarů a velikostí. Jak už jsem říkal, simulace lovců mají tvar lidské postavy. Jenže já neřídím pokaždé simulaci lovce. Abyste rozuměli, v Adestisu můžete lovit nejen skutečnou kořist, ale i dálkově řízenou simulaci.

"Ještě jste mi neřekla, jak vás já a můj Adestis provázíme vašim studiem medicíny."

Chtěl jsem změnit téma. Zbytečně ji nerozčilovat. Jednak proto, že byla opravdu milá, a jednak proto, že jsem v New Hanover Hospital potřeboval aspoň jednoho přítele.

Zasmála se. Z plných plic. Takhle se kdysi smála Miriam. "Myslela jsem, že vás to nezajímá. Skoro jsem se urazila, když jste mě v bufetu vůbec nevnímal."

"To mě mrzí. Měl jsem plnou hlavu jiných věcí. Co tedy máte společného s Adestisem? Na lovu jste nebyla. To bych si vás určitě pamatoval."

Pochopila, že ten kompliment je snahou o navázání přátelštějších vztahů. Naklonila hlavu blíž ke mně. "Byla doba, kdy jsem kvůli vám měla velké problémy s rodiči. Chtěli, abych studovala medicínu, ale mě fascinoval Adestis. Mou životní ambicí bylo stát se průvodcem týmů při vodních safari. Znáte to. Lovení lare v."

"Samozřejmě. Žádná procházka. A rodiče vám to odmítli podepsat." Osoby mladší jednadvaceti let potřebují totiž pro vstup do režimu Adestis písemný souhlas rodičů.

"Ani za milión let - tak mi to říkali. Nakonec jsem se zachovala jako hodná holčička a vystudovala jsem střední školu se specializací na biologii. Ale o Adestisu jsem přemýšlela pořád. V posledním ročníku jsem si dokonce jako téma pro písemnou práci zvolila úvahu o možném využití téhle technologie v medicíně. Napsala jsem si do Adestisu a nějaká dobrá duše tam od vás mi poslala úplnou horu materiálů. A já pak stvořila asi nejdelší práci v dějinách školy. Pochopitelně jsem vůbec netušila, že doktorka Pearceová je roky a roky přede mnou. Ale tušil to můj profesor a tu práci jí poslal. Za pár dní mi zavolala. A tak jsem tady."

To se Miriam podobalo. Vždycky měla čich na věci, které stojí za to. Poprvé přišla do Adestisu díky přítelkyni z nemocnice. Ta byla s námi na lovu a pak jí líčila Adestis jako ohromnou zábavu. Ale Miriam to viděla jinak. Hned po prv-

ním instruktážním sezení se mě zeptala, jestli by technologii řízení našich simulací bylo možné použít u mikrochirurgických nástrojů.

Což byl první krok k mým patentům. A ke společným výpravám do mikrosvěta. A samozřejmě i ke všemu dalšímu.

Začal jsem si uvědomovat, že o Belindě vlastně vím. Neznal jsem jméno, ale vzpomínal jsem si, že u nás před pár lety nějaká, zdálo se, že docela nadaná studentka sháněla informace.

Když jsem si na to vzpomněl, zamrazilo mě v zádech. Bylo to opravdu jen pár let a znamenalo to, že Belinda Leeová nemůže mít s technologií Adestisu žádné velké zkušenosti. Kromě toho nebyla nikdy na lovu, nebyla zvyklá se orientovat v nebezpečné situaci. A přesto mi ji Tom Abernathy představil jako specialistku na operace s nanodoktory. Specialistku. Možná opravdu byla specialistka. V porovnání s ním. A to bylo zatraceně málo.

Anebo jsem já byl paranoidní? Co mě vedlo k tomu, abych si myslel, že safari v těle Miriam bude nebezpečné? Tom Abernathy a Belinda Leeová si to nemysleli.

Já si to nejspíš myslel právě proto.

Ale nejen proto. I mně chyběly zkušenosti pro tenhle druh safari. Nikdy, za celou dobu, co působím u Adestisu, jsem neřídil svou simulaci v prostředí, na kterém by mi záleželo víc než na mně samotném.

Naše cesta do Miriam začala hádkou. Chtěl jsem, aby každý z nás řídil jenom jednoho nanodoktora. Tom Abernathy tvrdil, že budeme potřebovat mnohem větší množství.

"Doktorka Pearceová jich má v mozku přes dvě stě. Tři simulace je tam odsud nedostanou, i kdyby je náhodou našly."

"Samozřejmě. Až uvidíme, co se tam děje, můžeme tam přivést další."

"Ztratíme čas."

Abernathy podle všeho už zapomněl na čas, který ztrácel do chvíle, než jsem ho přinutil konečně se rozhodnout.

Ale měl pravdu. S větším množstvím nanodoktorů by to bylo rychlejší. Jenže já trval na svém.

Těžko říct proč. Byla to věc instinktu. S jednou simulací jste mobilnější, snadno ji určíte, i když, na druhé straně, skupina má větší palebnou sílu. Palebnou sílu. Přesně takhle jsem uvažoval. Věděl jsem, že nanodoktoři nejsou ozbrojeni. Proč by také byli? Věděl jsem, že nejdeme do boje. Ale pořád jsem myslel v kategoriích, na které jsem byl zvyklý z Adestisu. Snad až příliš zvyklý.

Abernathymu jsem neustoupil. Prosadil jsem svou. Šli jsme dovnitř každý s jednou simulací.

Bylo to, přiznám se, poněkud iracionální, ale cítil bych se určitě lip, kdyby můj nanodoktor byl vyzbrojený něčím účinnějším než jehlami a skalpely, zabudovanými v jeho osmi nohách.

Místo určení: Mozek.

Vstoupili jsme do režimu telemechanického řízení už venku, mimo tělo Miriam, když nanodoktoři byli ještě v injekční stříkačce. Tam jsme zůstali patnáct minut. Dost dlouho, aby se každý mohl sít se svou simulací.

Ta doba stačila i k tomu, abych víc poznal svoje partnery. Tom Abernathy byl sebejistý, ale neobratný. Znal teorii. Určitě si myslel, že ví, jak řídit nanodoktora. Ale chyběly mu reflexy. A zkušenosti.

Belinda Leeová na tom byla o poznání lip. Byla trochu nervózní, ale své adoptované tělo zvládala celkem dobře. Kdyby ji náhodou někdy vyhodili z medicíny, jistě by se pro

ni našlo místo v Adestisu. Čím chtěla být? Průvodcem vodních safari. (Pokud jde o vodní safari, s největší radostí bych jí předal všechny svoje skupiny. Larvy totiž v potocích a rybnících prožívají dost rušný život, než se z nich stanou pavoukovci nebo jiná pacifisticky vyhlížející stvoření. Možná by Belinda změnila názor, až by na vlastní oči viděla téct krev v kusadlech nebo v sosáku.)

Injekce nás odeslala do levé krční tepny, zhruba dva centimetry nad klíční kostí. Trval jsem na tom, že se všichni tři nanodoktoři musí držet těsně u sebe. Nechtěl jsem, abychom se rozdělili dřív, než budeme v mozku. Když pro nic jiného, tak proto, že samotný bych se tam nejspíš nikdy nedostal.

Pluli jsme v krevním řečišti ke třem plenám, které obalují a chrání mozek. Mí partneři samozřejmě věděli, kde mám já svou slabou stránku. Dokázal jsem řídit nanodoktora lip než Belinda a mnohem lip než Tom, ale nijak zvlášť jsem se nevyznal v anatomii a mikrostruktuře lidského těla. Abernathy se mi ještě před cestou snažil vysvětlit aspoň to nejzákladnější, ale i z toho jsem si pamatoval jenom útržky. Rozhlížel jsem se pořád kolem sebe. Viděl jsem špatně. Fasetovými očima nanodoktora je vůbec vidět špatně. Tady se navíc všechno ztrácelo v červené mlze, do které se naše pulzní světelné zdroje nemohly pořádně zakousnout. Krev nás unášela širokým tunelem. Dost širokým. Na jeho stěny se dalo sotva dohlédnout. Putovali jsme v zástupu červených krvinek, jen o málo menších než my. Vířivý, zdánlivě chaotický všeobecný pohyb k nám přiváděl tu a tam i krevní destičky a bílé krvinky. Ty by nás určitě brzdily, ohmatávaly vysunutou panožkou, zkrátka zdržovaly. Ale Tom Abernathy během přípravy odvedl dobrou práci. Leukocyty nás míjely skoro bez povšimnutí.

Věděl jsem, že krev s sebou nese i další věci. Například neviditelný proud chemických kurýrů, rozvážejících po těle informace. Ale jakým způsobem to funguje, to jsem nechápal. Byl bych se zeptal Torna Abernathyho, kdyby komunikace mezi nanodoktory byla trochu lepší. Tyhle systémy, na rozdíl od Adestisu, byly ozvučené. Bohužel, jejich přenosová kapacita byla tak malá, že dovolovala jen výměnu holých vět nebo jednotlivých slov. Proto jsme i tady většinou spolehali na předem domluvená gesta.

Naše plavba krční tepnou byla pomalejší, než jsem si představoval. Klouzali jsme zprava doleva a zleva doprava, čas od času jsme zavadili o houbovitou stěnu artérie. Měl jsem možnost důkladně si vyzkoušet nejrůznější manévry s nanodoktorem. A ještě jsem mohl přemýšlet o jeho majitelích.

Před třemi roky jsem byl přesvědčený, že se mi rodina Pearceů mstí za to, co jsem udělal Miriam. Trvalo dlouho, než jsem pochopil, že to nebyla msta. Nic osobního. Pochopil jsem, že cítit nenávisť k rodině Pearceů je stejné, stejně nesmýslné jako nenávidět kutilku kvůli tomu, že ochromil žihadlem koníka, aby měla čerstvou, živou potravu pro svou líhnoucí se larvu.

Možná, že Miriam se na té akci vůbec nepodílela. Jejím prostřednictvím snad jen Pearceové zavětřili tučné sousto v podobě patentů na Adestis. Miriam chtěla Adestis využít v medicíně. To byl ušlechtilý, obecně prospěšný záměr. A tak rodině asi připadalo naprosto přirozené s touhle obecnou prospěšností operovat během vyvírání mých patentů. Jak říkám, nic osobního. Žádná msta. Zkrátka se uvedla do chodu armáda vědců, právníků, lobbistů a politiků. Mašinérie. Nemyslím si, že by někdo z nich věděl o nějaké souvislosti mezi majitelem patentů a něčím, co ublížilo Miriam. Když o tom nemluvila se svým milencem, proč by o tom mluvila se svou rodinou?

Aspoň se zdálo, že o tom nemluvila.

Něco mě zatahalo za všechny čtyři levé nohy. Otočil jsem se. Tom Abernathy mi dával znamení.

"Wil-li-sův - k-ruh," slyšel jsem slabý, zkreslený hlas.

To znamenalo, že jsme byli v bodě jedna. Měli jsme za sebou krční tepnu a mozkové pleny, důra mater a pia mater, a nacházeli jsme se v circulus arteriosus, ve "Willisově kruhu", ve vaskulární formaci na spodině mozku, kde se spojují všechny přírodní artérie. Abernathy nás vedl do přední mozkové tepny. Tudy jsme se měli dostat k mozkové kůře.

Ted' byla řada na mně. Abernathy mi jasně naznačil, že tady jeho průvodcovská role končí.

Vůbec jsem netušil, kam půjdeme, co provedeme v mozkových polokoulích. Ale nechával jsem si to pro sebe. Nemělo smysl dělat paniku.

Nechával jsem si pro sebe i to, že s mou simulací není něco v pořádku.

Nebylo to nic, čeho by si všimla Belinda, nebo dokonce Tom Abernathy. Ten rozdíl mohl vycítit jenom někdo, kdo se už léta zabýval sestavováním telemechanických řídicích obvodů, jejich dobrých i špatných variant, kdo je už léta používal v Adestisu. Motorická reakce nebyla taková, jaká byla venku, mimo tělo Miriam. Lišila se. Trochu. Nepatrně. Ale přece jen se lišila.

"Ex-peri-ment." Odpoutal jsem se od obou partnerů a zredukoval jsem motorické vstupy své simulace na nulu.

Teoreticky mě ted' proud krve měl unášet stejně volně, jako řeka unáší suchý list. Ale nebylo to tak. Ne docela. Cítil jsem, že vektor mého pohybu neutváří jen krevní oběh. Cítil jsem slabé, velmi slabé motorické impulzy, které ted' nemohly vycházet z mého nervového systému. Strhávaly mě doleva. Za chvíli, v místě, kde se artérie rozdělovala, by mě zavedly do levé větve.

Tom Abernathy a Belinda Leeová pluli v závěsu za mnou. Nevěděli, co mají dělat. Znovu jsem otevřel motorické vstupy své simulace - a hned jsem si všiml rozdílu mezi mým inputem a reakcí nanodoktora. Ten rozdíl se prohluboval.

"Po-hyb," slyšel jsem přeskakující tlumený hlas Belindy. Už to cítila i ona. Vyděsilo ji to. Což bylo dobře. Nerad chodím na lov s někým, kdo nezbystří pozornost, když si všimne něčeho neobvyklého. Ta síla nepřicházela zvnějšku. Její impulzy nás zasahovaly odněkud zevnitř. Jako příznak, který se nám snaží vyrvat z rukou řízení nanodoktorů.

"Stát." Brzdil jsem a zároveň pracně vysílal další instrukce.
¹¹ Já -jdu - dál. Vy -čé-káte." Bylo mi jasné, že míříme do míst, kde jsou ztraceni nanodoktoři. A že tam hrozí nějaké nebezpečí. Nemuseli jsme riskovat všichni. Kdybych se nevrátil, Abernathy a Leeová se odsud mohli dostat k únikovým bodům v pravé nebo levé krční žíle. Tam čekalo zařízení připravené zachytit a vyjmout jejich nanodoktory z těla Miriam.

Zredukoval jsem motorické vstupy znovu na nulu. Nechal jsem se unášet proudem. Krevní řečiště se rozvětvovalo do užších a ještě užších kanálů. Neměl jsem tušení, kde jsem, ani kam pluju, ale věřil jsem, že to zvládnou. Celkem vzato, všechny cesty vedly do bezpečí, na dálnici v krční žíle. Stačilo jen proplout sítí kapilár a potom s krví, která se vracela pro kyslík, cestovat dál, směrem k srdci a plicím.

Byl jsem zkrátka plný optimismu. Dokud jsem si nevšiml, že má simulace mění směr. Nedával jsem jí žádné impulzy, a přesto se všech osm nohou začalo prudce hýbat. Za malou chvíli jsem se už sunul po stěně cévy jako krab. Zkoušel jsem se prodrat stěnou ven. Podařilo se mi to. Vtlačil jsem se do úzké dutiny, naplněné čirým mozkomíšním mokem.

Už se zdálo, že tady ta síla přestává působit, ale za pár vteřin začalo všechno znovu. Impulzy byly ještě intenzivnější

než předtím. Otevřel jsem motorické vstupy. Brzdil jsem pohyb svých nohou. Zpomalil jsem ho, ale nezastavil. Nanodoktor plul dál bezbarvou tekutinou. Vyplaval z úzké dutiny do širšího, rozlehlejšího prostoru. Tam se začal rychle otáčet, jako kdyby ho strhl neviditelný vír.

Ocitl jsem se v mozkové brázdě, v jedné z mnoha zvláštních rozsedlin a puklin, které se táhnou a splétají uvnitř i na povrchu lidského mozku. Tom Abernathy by jistě věděl, jaká brázda to je. Ale mě to nezajímalo. Viděl jsem nanodoktory.

Byli rozestí po celé brázdě. V průzračné vodnaté kapalině jsem je viděl dost dobře. Tedy pokud se v souvislosti s optickými senzory nanodoktora dá mluvit o tom, že něco vidíte dobře. Všichni se točili jako tanečníci v obludném tanečním sále. Žádný z nich se ani na okamžik nezastavil. A žádný z nich ani na okamžik neopustil brázdu.

Uběhlo asi půl minuty, než jsem si ověřil, že jsem opravdu v pasti. Vyslal jsem impuls. Má simulace na něj zareagovala. Vzápětí se ale podřídila jinému impulsu. Výsledkem toho souboje navzájem si protřečících povelů byl samozřejmě zmatek. Čím dál divočejší a nekoordinovanější pohyb.

Neodvažoval jsem se v tomhle souboji pokračovat. Okolo mě byla jemná citlivá tkáň, kterou by poškodil i záblesk světla. Měl jsem jedinou možnost. Uzavřít motorické vstupy svého nanodoktora. Ten se znovu začal otáčet v absurdních kruzích kolem neviditelné osy.

Hlasová komunikace s ostatními nanodoktory byla vyloučená. Patřili k sadě řízené jedním operátorem. Nemohli mezi sebou komunikovat. Neměli pro to vybavení. A signalizovat něco gestem, pohybem nebo dotykem, to nepřicházelo v úvahu. Každý z nás byl spoutaný rotací, která nedávala žádný smysl - kromě toho, že nás držela v ohromném sargasovém moři mozkomíšního moku.

Přemýšlel jsem. Hledal jsem cestu ven. Vtom jsem uviděl něco, s čím jsem nepočítal. Vůbec. Byl to šok. Mezi stovkami nanodoktorů jsem zahlédl jednoho, který se svojí výbavou lišil od ostatních. Ale nelišil se ode mě. Musel to být buď Tom Abernathy, nebo Belinda Leeová. Za pár vteřin jsem uviděl druhého. Nečekali na mě. A dopadli stejně jako já. Ted' se snažili udržet v rukou řízení. Zbytečně.

Věděl jsem, jak se cítí. Úspěch Adestisu od první chvíle závisel na efektu mentálního spojení. Když vstupujete do telemechanického režimu, nestáváte se jen nějakým řidičem simulace, stáváte se tou simulací. Její končetiny, tělo, to všechno jste vy. Hrozí vám stejně nebezpečí, stejná bolest. Zvíře, které lovíte, vás může kousnout, vstříknout do těla vaší simulace jed. Pak vaše simulace pochopitelně zemře - a vy prožijete agónii spolu s ní.

Bez takového totálního transferu by Adestis nebyl ničím jiným než tuctovou atrakcí. Nikdo by neplatil horentní sumy za účast na lovu miniaturních šelem.

Později se stejný efekt přenesl i do konstrukce nanodoktorů. V tomhle mezi Adestisem a nanochirurgií nebyl rozdíl. Takže jsem věděl, jaký pocit naprosté bezmocnosti a zoufalství ted' Tom Abernathy a Belinda Leeová musí prožívat. Neovládali svou simulaci a nemohli z ní utéct, nemohli se vrátit do vlastního těla. To pro ně v tu chvíli prakticky neexistovalo. Ted' byli svými simulacemi.

Znal jsem ten pocit. Před třemi lety jsme se dostali s Miriam Pearceovou do stejné situace.

Šli jsme na lov stonožky škvorové. Byli jsme první. Do té doby se ji v Adestisu ještě nikdo nepokusil ulovit. Věděli jsme, ie je to jedna z nejrychlejších a nejdravějších stonožek, ale věřili jsme si. Proč by ne? Byli jsme zkušený sehraný tým.

Nelovali jsme poprvé. A mysleli jsme, že společně prolité nebezpečí nás může jenom sblížit.

Na večer jsme si naplánovali svou vlastní, soukromou, poslední léčbu.

Stonožka se přihnala jako blesk. Tělo se vlnilo, nohy kmitaly tak rychle, že nám splývaly do dvou rozmazaných pruhů. Hlídal jsem si jedovatá kusadla na obou stranách její hlavy. Byly to ostré zahnuté pařáty, jako stvořené k tomu, aby se zmocnily ubohé kořisti a v stržly do ní jed. Mezi kusadly jsem viděl tmavou skulinu. Širokou rozevřenou tlamu. Byla dost velká, aby mě spolkla celého.

Než jsme vstoupili do režimu Adestis, domluvili jsme si společnou strategii. Rozděli a panuj. Každý se měl soustředit na jeden bok stonožky. Jakmile by se otočila k některému z nás, ten druhý měl okamžitě zaútočit na její nohy a tělo z opačné strany. Ať už by zvíře skolilo, nebo ne, rozhodně by odpoutal pozornost od svého partnera - a zároveň mu dal šanci k novému útoku.

Proč jsme to dělali? V žádném případě nám nešlo jen o samotné zabíjení, i když - přiznám se - boj, nebezpečí, to nás oba vzrušovalo. Především jsme ale chtěli při svých loveckých výpravách zkoušet nové prvky a možnosti využití technologie Adestisu. A možnosti jejího uplatnění v podobě nanodoktora.

Stonožka si jako první cíl vybrala mě. Dlouhé článkované tělo mi zakrylo výhled na Miriam. Nohy byly stejně vysoké a silné jako já. Ve vzduchu nade mnou se míhal pár tykadél. Obrovské zahnuté pařáty s jedem se rychle blížily.

Stonožka byla ještě rychlejší, než jsem předpokládal, i když ji Minám skolila jediným výstřelem, nedokázala by mě zachránit. Tak jako tak bych skončil v jedovatých kusadlech. Mohl jsem udělat jediné. Proskočit mezi kusadly rovnou do chřtánu.

Vyšlo to. Byl jsem v tlamě. Pár horních pysků se pohnul, aby mě vtačil do trávící trubice.

Nikdy předtím jsem nelovil zvíře schopné spolknout svoji kořist vcelku. A nikdy předtím jsem si neuvědomil, jak silnou trpím klaustrofobií.

Zachytil jsem se rukama za dolní pysk stonožky. Představa, že mě pohltí ta tmavá dutina tam vzadu, byla nesnesitelná.

Převalil jsem se přes pysk dolů. Spadl jsem na zem. Jistě, byla to sebevražda. Ale v tu chvíli mi všechno připadalo lepší nežbýt spolknutý zaživa.

Zahnuté bodce jedovatých kusadel mě už už sbíraly ze země. Ale nesebraly. Najednou se křečovitě otrásl. A stáhly se. Obrovská hlava s dlouhými tykadly se otočila.

Miriam páčila ránu za ranou. Pod tělo stonožky padaly rozervané cáry nohou.

Ted jsem měl zaútočit já. Ale já nevystřelil. Ne hned. Měl jsem šílený strach, že se tlama vrátí a tentokrát si dá záležet, aby mě spolkla.

Možná by se to i stalo. Když jsem konečně párkrát stiskl spoušť a ustrčil dvě nohy, tělo stonožky se roztřásl. Hlava se znovu začala otáčet mým směrem.

Přestal jsem střílet. Stonožka zaváhala. Zlomek vteřiny. Jako by se nemohla rozhodnout, jestli jí větší nebezpečí hrozí ode mě, nebo od Miriam. Já nestřílel. Miriam ano. A tak hlava zamířila k ní.

Zahodil jsem zbraň a utíkal jsem pryč. Co nejdál. Ani jednou jsem se neohlédl. Viděl jsem jen černou hlínu pod svými nohama.

Nechal jsem Miriam napospas jedovatým kusadlům a bezděčnému chřtánu.

Tri roky. Tri roky hořkých vzpomínek. Tri roky, během kterých jsem se naučil něco, co neuměl žádný jiný průvodce

v Adestisu. Kdybych to uměl tehdy, byl bych možná Miriam zachránil.

Tělo nanodoktora, mušle s osmi víceúčelovými končetinami, to bylo teď mé tělo. Nevnímal jsem jiné. Rotovalo v mozkové brázdě spolu s Torném a Belindou a stovkami dalších nanodoktorů. A já mu postupně uzavíral všechny senzorické vstupy.

Představoval jsem si to druhé tělo. Tělo s oválnou hlavou, krkem, dvěma nohama a dvěma rukama zakončenými citlivým manipulačním nástrojem. Snažil jsem se na tu představu maximálně soustředit. Vžít se do ní. Dvě ruce. Přízračné, imaginární ruce, které teď zvednu ke dvěma externím zvukovým senzorům na bočních stranách imaginární hlavy.

Přítiskl jsem ruce k hlavě. A posunul je trochu výš. Zajímá jsem se závratí, když od mé hlavy odpadlo snímácí a přenosové zařízení.

Naklonil jsem se dopředu. Čelo jsem si opřel o lavici, která stála před mým křeslem. Z příkazů, co jsem vydával technikům v Adestisu, byl právě tenhle nejčastější a nejdůležitější: Nikdy, za žádných okolností, ničím nezpřetrhat elektronickou vazbu mezi hráčem a simulací.

Ze všech stran se ke mně sbíhal nemocniční personál. Mávnutím ruky jsem jim naznačil, aby mě nechali na pokoji. Měl jsem práci. Už jsem věděl, co se děje s Miriam. A se mnou. Co se děje s Torném Abernathym a Belindou Leeovou. Musel jsem se rychle probrat, vzpamatoval, abych to zastavil.

Systém telemechanického řízení v Adestisu a v jeho aplikacích, včetně nanodoktorů, má vestavěné jistící prvky. Vstal jsem a dopotácel se k centrálnímu bloku. Tam jsem otevřel kryt, našel jsem jistící obvody a vypnul je. Svůj osobní zesilovač signálu jsem nastavil skoro na maximum, daleko za bezpečnostní limit. Pak jsem se vrátil do křesla.

"Jdeme ven. Tak za patnáct minut, doufám," řekl jsem. "Ať technici všechno připraví."

A drží nám palce.

Zhluboka jsem se nadechl, začal jsem zuby a narazil si svoje snímácí a přenosové zařízení zpátky na hlavu.

Bolest a závrať byla při návratu ještě palčivější než při útěku. Byl jsem zas nanodoktor, ale nanodoktor s přetíženými senzorickými vstupy. Do hlavy se mi dral obrovský disharmonický příval informací. Každý pohyb, ke kterému jsem dal impuls, teď byl desetkrát prudší. Potřeboval jsem trochu času, aspoň minutu, abych si zvykl na novou situaci. Interference, která mě předtím paralyzovala, tu samozřejmě byla pořád. Cítil jsem ji. Pořád mě strhávala k jedné straně. Ale moje impulsy teď byly mnohem silnější.

Nejdřív jsem doplaval k nanodoktorovi Belindy Leeové. Jak jsem předpokládal, už neměla pod kontrolou nic. Nekomunikovala. Nedokázala na mě promluvit. Nejspíš mě ani neslyšela. Tak jsem ji zkrátka popadl za nohy, odtáhl ji do míst, kde rotoval Tom Abernathy, a zapletl jsem její čtyři pravé nohy do jeho čtyř levých.

Byla to čistě mechanická záležitost. Proplouval jsem mozkovou brázdou a systematicky sbíral a zapléтал jednoho nanodoktora za druhým. Výsledek mého snažení připomínal stonožku, hubenou dlouhou stonožku s tělem složeným z více než dvou set článků. Když jsem se ujistil, že v brázdě není jediný volně rotující nanodoktor, připlaval jsem ke konci stonožky, k Belindě, zapletl jsem své čtyři pravé nohy do jejích čtyř levých, pořád ještě volných nohou a začal jsem hledat cestu ven.

Teoreticky to vypadalo jednoduše. *Plout po proudu krve.* Ale kde by se v mozkové brázdě zdravého člověka vzala krev? (To jsem se dozvěděl až později, že výskyt krevních

buněk v mozkomíšním moku je příznakem dost velkých problémů.)

Co teď? Bloudil jsem s karavanou nanodoktorů po jednom z nejspletitějších a nejzáhadnějších míst ve vesmíru. Po lidském mozku. Nepoznával jsem nic. Žádný orientační bod, žádné oblasti, o kterých mluvil Tom Abernathy. Trvalo mi dlouho, neskutečně dlouho, než jsem se dostal k pružné, kaučukovité stěně nějaké větší cévy.

Krev. Tepna, nebo žíla? Ta první by nás hnala zpátky do mozku. Ta druhá by nás vedla ven.

Protáhl jsem se i s celým vlakem dovnitř do cévy. Pluli jsme. Po proudu. Ale kam? Poznal jsem to až ve chvíli, kdy se k našemu kanálu připojil jiný, širší. Nádhera. Všechno napětí ze mě spadlo. Mířili jsme dolů, do krční žíly.

To už jsem věděl, že jsme za vodou. Že stačí jenom čekat, až nás proud krve donese k jehle, a ta naši karavanu vtáhne do injekční stříkačky.

Technickým personálem kontrolovaný, po jednotlivých fázích prováděný výstup z telemechanického režimu byl o poznání příjemnější než má soukromá vzpoura. Otevřel jsem oči. Tom Abernathy byl už vzhůru. Upřeně se na mě díval.

Zasmál jsem se. A on odvrátil hlavu k oknu.

Měl jsem dojem, že to, co jsme spolu prožili, by mohlo aspoň částečně otupit hrany. Podle všeho jsem se zatraceně mýlil. Otočil jsem se na Belindu. A všiml jsem si, že i ona, stejně jako Tom, uhýbá před mým pohledem.

"Tak jsme to zvládli," řekl jsem. Nepřestával jsem se usmívat. "Jsou venku. Miriam se určitě brzy probere."

"Zvládli? Nic jsme nezvládli," řekla Belinda. "Vy jste to zvládl. Já vám nebyla k ničemu."

Řekla to rozmrzele. Vztekla. Příliš vztekla na to, aby z ní mluvila jen uražená ješitnost.

"Nesmysl. Kam bych se dostal bez vaší pomoci?" řekl jsem. "Nenašel bych ani cestu do mozku."

"Vy to nechápete," řekl Tom Abernathy. Byl bledý, mluvil snad ještě kyselejším hlasem než Belinda. "Nemůžete vědět, jak se cítí. My nejsme jako vy. Nehrajeme si denně na hrdiny s vaším Adestisem. Tady nejde jen o ztrátu kontroly nad simulací, tady jde o to, že jsem byl strachy bez sebe. Ani nevím, jak jste Miriam zachránil. Rozumíte? Já na to prostě nemám. Chybí mi vaše odvaha."

Musel jsem se smát. Ne jim, ale sobě. Byla to ironie. Clancy Fletcher jako statečný zachránce Miriam Pearceové.

"To není odvaha," řekl jsem. "Jenom zkušenost."

Oba dva se na mě nechápavě podívali. A já jsem začal vyprávět. O tom, co jsem udělal před třemi roky. Vyprávěl jsem a Vyprávěl - a rozhodně jsem se necítil hůř. Naopak. Pomáhalo to. Mně i jim. Člověku je prostě lip, když vidí, že není široko daleko jediným zbabělcem.

"Má to svou světlou stránku," řekl jsem nakonec. "Kdyby to tenkrát dopadlo dobře, nic by mě nenutilo experimentovat s nouzovým přerušením telemechanické vazby. A teď bychom ještě byli v mozku Miriam. Nikdy jsem o tom s nikým nemluvil. No... aspoň víte, proč mě Miriam nebude chtít vidět, až se probere."

Poslouchali mě s takovým zvláštním, udiveným výrazem v očích. Zdravotnický a technický personál už od nás odešel do vedlejší místnosti, kde přístroje hlásily změny stavu Miriam Pearceové. Kolem nás bylo ticho, rušené jen občasným pípnutím monitorů.

"To je mi líto," řekl Tom Abernathy. A znělo to upřímně. Byl rozčuchaný, propocený. Zdaleka už nebudil ten dojem uhlazeného elegantního lékaře, který ví, co na pacienty platí. "Miriam vás kvůli tomu ještě pořád nenávidí?"

Nevěděl to? Kdo jiný to měl vědět, když ne on?

"Bude mě nenávidět ještě dlouho."

"To se mi nezdá. Není to její styl."

"No právě," řekla Belinda. "Miriam není typ, co se vydrží dlouho mračit. Určitě ne. Víte, nezlobte se, že jsem tak zvědavá, ale prozradíte mi, co se v tom mozku vlastně stalo? Já tomu nerozumím. A to jsem si myslela, že se vyznám v nanodoktorech. Teď je mi hrozně trapně."

"Nebyla to žádná věda. Nic zvláštního. Jen jsem si trochu dřív stačil všimnout, v čem je problém. To bezvědomí způsobila obyčejná interference. Elektrické impulzy, které řídí adestisový modul, například nanodoktora..."

Nedomluvil jsem. Ve dveřích se objevil technik z vedlejší místnosti.

"Doktore Abernathy, doktorka Pearceová se probírá."

Vběhl jsem do pokoje první. Stav Miriam se evidentně zlepšil. Dokonce se na posteli párkrát pohnula. Oči ale měla pořád zavřené. Tom Abernathy mě odstrčil stranou a přistoupil k monitorům, které stály vedle postele.

"Vypadá dobře." Naklonil se nad Miriam. Měl bradu pár centimetrů nad její tváří, když otevřela oči.

"Já věděla..." To slabě, sotva patrné hlesnutí by nikdo z nás neslyšel, kdyby v pokoji nevládlo absolutní ticho. "Já věděla, že mě v tom nenecháš."

Usmívala se - na Torna Abernathyho. Usmívala se jen chvíli. Pak si povzddechla. Oči se jí zavřely únavou.

Potácel jsem se ven z místnosti jako ve zlém snu. Přátelský rozhovor, to bylo to poslední, co jsem potřeboval. Ale Belinda to nevěděla. Šla za mnou.

"Počkejte. Kam jdete? Musíme si promluvit o těch elektrických impulzech."

Promluvit si? Proč ne? Co na tom záleželo?

"Elektrické impulzy, které se vysílají do adestisových modulů, jsou slabé," řekl jsem. "Obvykle to bývá několik miliwatů. Ale to, co modul přijímá, i magnetická pole, co generuje, to všechno bývá ještě slabší. V podstatě se to rovná síle impulzů a polí generovaných v lidském mozku. Když si Miriam poslala nanodoktory do své vlastní hlavy, vystavila jejich senzorické vstupy - a zároveň svůj mozek - působení zdvojených impulzů. Ale zdvojených tak, že jedna vlna těch impulzů vždycky nepatrně předbíhala tu druhou. Tím vznikla rezonance, která paralyzovala mozek i nanodoktory. A Miriam byla v pasti. Možná, že právě tuhle past si chtěla vyzkoušet. Kdoví."

S námi to bylo trochu jinak. Bioelektrické děje v mozku Miriam sice zasahovaly do našich impulzů, znemožňovaly nám řízení simulací, ale rezonance a ztráta vědomí nám nehrozila. Proto mi stačilo jen přerušit svou telemechanickou vazbu a nastavit si zesilovač signálu na vyšší výkon. Když jsem se pak vrátil do adestisového režimu, mozek Miriam sice dál rušil moje impulzy, ale už ne tak silně, abych si s tím nedokázal poradit."

Belinda přikyvovala. Zároveň se ale pořád ohlížela ke dveřím. "Já dojdou pro Torna. Tohle by si měl taky poslechnout."

"Nechod'te pro něj. Teď má jiné starosti."

Asi jsem to řekl dost jedovatě, protože Belinda hned zpozorněla.

"Co je to mezi vámi a Torném? Já myslela, že jste se nikdy předtím nepotkali."

"Vy to vážně nevíte? Čekal jsem, že se tím bude bavit celá klinika." Belinda vytřeštila oči. Nadechl jsem se a dodal: "Miriam Pearceová a Tom Abernathy..." Doktor Abernathy zrovna vycházel na chodbu, ale já už zbytek věty nedokázal spolknout, "...jsou milenci."

"Tom zeje milenec Miriam Pearceové?" vybuchla Belinda. "To by byl jen přes mou mrtvolu. Nebo svou."

Vyrazila mu naproti a vzala ho majetnický za ruku. "Patří mně. Je to můj milenec. Já se o něj s nikým nebudu dělit."

Abernathy očividně nechápal, uprostřed čeho se ocitl. "Proboha, Belindo! Vis, jak jsme se dohodli. A teď to tady vykřikuješ po chodbách." Začervenal se. To jsem u dospělého muže neviděl už zatraceně dlouho. Zděšený výraz v jeho očích se pomalu měnil -ve zvláštní směsici spokojenosti a vzdoro vité hrlosti.

"Je to jeho vina." Belinda ukázala na mě. "Říkal, že jsi milenec Miriam Pearceové."¹¹

"Já? Nesmysl! Věř mi, Belindo, nic s ní nemám. Nikdy jsem s ní nic neměl."

"To doufám. Nikdy tu s nikým nechodila, pokud vím." Už se zdálo, že Tom dostane milost. "Ale co ti má co šeptat 'Já věděla, že mě v tom nenecháš'?"

"Mně? To je k smíchu! Mně tak má za co děkovat. Chcíplá kachna by jí pomohla víc než já. Nemyslela tím mě, ale jeho. Šeptala jeho jméno. Clancy. Hned potom, co jste odešli. Proto jsem tady. Mám ho přivést."

"S nikým tu nechodila?" To neříkala Belinda, to jsem říkal já. Šok zpomaluje chápání.

"Teď ne," řekl Tom Abernathy. "Někoho měla, ale rozešli se. Její rodina mu něco vyvedla a on se urazil. Neodpovídal na dopisy, nebral telefon. Zkrátka to skončilo."

"Vida, a já myslela, že lidi jako Pearceová můžou mít absolutně všechno." Na svůj věk mluvila Belinda dost cynicky.

Tom Abernathy jí položí l ruku kolem ramen. Tajemství se prozradilo. Už nemusel nic zastírat. "Skoro všechno. Jednou jsme o tom mluvili a Miriam povídala, že miliardárka si může koupit všechny chlapy na světě. Kromě toho, kterého by chtěla."

"A tebe nechtěla?" zeptala se Belinda. Zřejmě pro jistotu. Chudák Tom nedostal Šanci vyvrátit poslední stín podezření, protože z pokoje, kde ležela Miriam, vyběhl ošetřovatel.

"Doktore Abernathy," řekl. "Probudila se. Je v pořádku."

Tom a Belinda spěchali do pokoje. Já šel za nimi. Pomalu.

Probudila se. Opravdu už se probudila. Já ji probudil. Dokázal jsem to. Teď ano. Teď, říkal jsem si, když je na všechno příliš pozdě.

Došel jsem do pokoje. Tom Abernathy stál u postele. Miriam už seděla. Rozhlížela se po místnosti svýma bledě modrýma očima, jako by něco hledala. Zůstal jsem stát na prahu. Belinda Leeová vykročila směrem ke mně. Spiklenecky se usmála a dovedla mě až nad postel.

Zatajil se mi dech.

Polibek. U Šipkové Růženky se osvědčil. A to spala sto let. Asi jsou vážně věci, na které není nikdy pozdě.

**přeložil Mirek Valina
ilustroval Jan Štěpánek**

Mike Resnick

Když zemřou staří bohové

Ngai, který vládne vesmíru ze svého zlatého trůnu na vrcholu svaté hory Kirinjaga, již lidé nyní nazývají Mount Keňa, stvořil Slunce a Měsíc a určil jim, že budou panovat nad Zemí stejným dílem.

Slunce bude světu přinášet teplo, a všechny Ngaiovy bytosti budou prospívat a sílit v jeho jasu. A když světlo ustoupí tmě a Ngai bude spát, Měsíc podle Ngaiova příkazu bude bdít nad všemi Jeho tvory.

Ale Měsíc byl proradný a vstoupil do tajného spolku se Lvem, Leopardem a Hyenou. Během mnoha nocí, když Ngai spal, Měsíc hleděl na Zemi jen částí svého obličje. A v takovém čase vycházela do tmy dravá zvířata a mržčila a zabíjela své druhy.

Konečně jeden člověk, mundumugu - šaman a lékař - si uvědomil, že Měsíc Ngaie podvedl, a rozhodl se, že celou věc napraví. Mohl se dovolávat Ngaiovy pozornosti, ale byl to hrdý člověk, a proto se rozhodl, že sám svými vlastními silami ukončí spojenectví šelem a temnoty.

Odebral se do své bomby a nepřijímal žádné návštěvy. Po devět dnů a devět nocí házel kůstkami a četl v obrazcích, které vytvořily, dotýkal se svých amuletů a vařil lektvary. Když se ráno desátého dne objevil, byl připraven splnit úkol, který si předsevzal.

Slunce stálo vysoko na obloze. Mundumugu věděl, že dokud Slunce svítí dolů na Zemi, nemůže nastat tma. Vyslovil čarodějné zaříkadlo a vzápětí se vznášel k nebi, aby se postavil tváří v tvář Slunci.

"Stůj!" pronesl. "Tvůj bratr Měsíc je zlý a věrolomný. Musíš zůstat stát na místě, jinak Ngaiovi tvorové budou dál umírat."

"Co já s tím mám společného?" podivilo se Slunce. "Já nemohu zanedbat svou povinnost jen kvůli tomu, že můj bratr neplní svoji."

Mundumugu pozvedl ruku. "Nepustím tě dál!" vykřikl.

Ale Slunce se jen smálo a postupovalo dál na své cestě. A když došlo k mundumugu, spolklo ho a vyplivlo popel, protože ani ten největší mundumugu nemůže zastavit Slunce na jeho dráze.

Od doby, kdy Ngai stvořil Kikuju, prvního člověka, znal tento příběh každý mundumugu. Jen jediný z nich na něj nedbal.

Já jsem ten mundumugu.

Říká se, že v okamžiku narození či dokonce už početí vstupuje každá živá bytost na svoji nevyhnutelnou dráhu, která vrcholí smrtí. Jestliže to platí pro všechno živé, a zdá se, že tomu tak opravdu je, potom je to pravda i o člověku. A když to platí o člověku, musí to platit i o bozích, kteří stvořili člověka k obrazu svému.

Ale i když člověk tuto pravdu zná, nijak to neubírá na jeho bolesti ze smrti. Právě jsem se vrátil od Katumy. Snažil jsem se mu dodat útěchy nad smrtí Sibokiho, jeho starého otce,

který nezemřel na nemoc nebo zranění, ale spíše proto, že břemeno mnoha a mnoha prožitých let bylo už pro něho příliš těžké nést. Siboki byl jedním z původních obyvatel našeho nově stvořeného světa zvaného Kirinjaga a členem Rady starších. I když jeho mysl už nebyla tak svěží a jeho tělo zesláblo, věděl jsem, že ho budu postrádat, stejně jako jsem postrádal několik dalších druhů.

Vracel jsem se domů do své bomby dlouhou a klikatou stezkou, která vedla skrz vesnici a poté kolem řeky. Jasně jsem si v té chvíli uvědomoval svoji vlastní smrtelnost. Nebyl jsem o mnoho mladší než Siboki; byl jsem prakticky už stařec, když jsme opustili Keňu a vystěhovali se na Kirinjagu. Věděl jsem, že smrt nemůže být daleko, ale přesto jsem doufal, že můj čas ještě nenadešel. Ne ze sobectví, ale protože Kirinjaga ještě nebyla připravena existovat beze mne. Mundumugu je více než šaman, který zaklíná a zařikává, je hlavně studnicí všech morálních a občanských zákonů, zvyků a obyčejů lidí kmene Kikuju. A já jsem nebyl přesvědčen, že se na Kirinjaze již objevil můj schopný nástupce.

Život mundumugu je osamocený a mnohdy trpký. Lidé, kterým slouží, se ho více bojí, než ho milují. Není to jeho chyba, vyplývá to spíše z jeho postavení. Musí dělat to, o čem je přesvědčen, že je dobré pro jeho lidi, a to někdy znamená zvolit nepopulární řešení.

Jak zvláštní je potom skutečnost, že událost, která měla za následek můj pád, neměla nic společného s mými lidmi, ale že se týkala cizince.

Přesto jsem měl pocítit výstrahu nebo varování, protože žádný rozhovor není nikdy jen náhodný. Když jsem kráčel podél strašáků v polích ke své bombě, potkal jsem Kimantiho, mladého syna Ngobeho, který hnal své dvě kozy domů z ranní pastvy.

"Džambo, Koribo," pozdravil mě, zakrýváje si oči před jasným poledním sluncem.

"Džambo, Kimanti," odpověděl jsem. "Vidím, že ti tvůj otec už dovoluje starat se o jeho kozy. Brzy přijde den, kdy budeš mít na starosti všechny jeho dobytek."

"Ano, brzy," souhlasil. "Je teplý den. Chceš se napít?"

"To je od tebe štědré," řekl jsem a vzal si od něho vyschlou dýni naplněnou vodou.

"Vždycky jsem byl k tobě štědrý, Koribo, nebo snad ne?" zeptal se.

"Ano, byl," odpověděl jsem obezřetně, protože jsem očekával, že bude následovat nějaká žádost.

"Tak proč dovolíš, aby pravá paže mého otce zůstávala svaštělá a k ničemu?" otázal se. "Proč nepřenesesh zaklínadlo, které by udělalo jeho paži stejnou, jako mají ostatní muži?"

"To není tak jednoduché, Kimanti," řekl jsem. "Nebyl jsem to já, kdo způsobil, že ruka tvého otce seschla, ale Ngai. Neudělal by to bezúčelně."

"Jaký zájem mohl mít na zmrzačení mého otce?" zeptal se Kimanti.

"Jestli si přeješ, obětuji kozu a zeptám se Ngaie, proč k tomu svolil," odpověděl jsem.

Uvažoval o mé nabídce, ale potom potřásl hlavou. "Nezajímá mne Ngaiova odpověď, protože ta nic nezmění." Odmlčel se, na okamžik ztracen ve svých myšlenkách. "Jak dlouho myslíš, že Ngai bude naším bohem?"

"Navždy," odpověděl jsem, překvapen jeho otázkou.

"To není možné," pronesl s vážnou tváří. "Ngai přece určitě nebyl naším bohem, když byl pouze mrtvý. Musel zabít staré bohy, když sám byl mladý a silný. Ale teď už je naším bohem příliš dlouho a přišel čas, aby někdo zabil jeho. Možná nový bůh bude mít s otcem více slitování."

"Ngai stvořil svět," řekl jsem. "Stvořil kmen Kikuju, Maasai a Wakamba, dokonce i Evropany. Vytvořil svatou horu Kirinjaga, podle které je pojmenován náš svět. Ngai existuje od počátku všeho času a bude existovat do jeho konce."

Kimanti opět potřásl hlavou. "Když už je tady tak dlouho, je na čase, aby zemřel. Záleží jen na tom, kdo ho zabije." Zamyslel se. "Možná to udělám já, až budu starší a silnější."

"Možná," souhlasil jsem. "Ale než to uděláš, poslechni si příběh o Králi zeber."

"Je to příběh o Ngaiovi nebo o zebřích?" zeptal se.

"Proč si ho nevyslechněš?" odvětil jsem. "Až skončím, můžeš mi sám povědět, o čem to bylo."

Opatrně jsem si sedl na zem a Kimanti se usadil vedle mne.

"Byly doby," začal jsem, "kdy zebry neměly pruhy. Byly hnědé jako suchá tráva na savaně, stejně nevýrazné pro oko jako například kmen akátu. A protože je jejich barva chránila, velice zřídka se staly obětí lva nebo leoparda, pro které bylo mnohem snadnější najít jinou divokou zvěř nebo se připlížit k topí či impale."

Jednoho dne se Králi zeber narodil syn. Nebyl však normální zebrou, protože neměl chřípí. Král zeber byl nejprve smutný nad osudem svého syna, ale potom ho pobouřilo, že se něco takového mohlo stát. Čím více o tom přemýšlel, tím více se zlobil. Nakonec vystoupil na svatou horu, na jejímž vrcholu na zlatém trůnu seděl Ngai a vládl světu.

"Přišel jsi pět na mne chválu?" zeptal se Ngai.

"Ne!" odpověděl Král zeber. "Přišel jsem ti říci, že jsi strašlivý bůh a že jsem tady, abych tě zabil."

"Co jsem udělal, že si mne přejesh zabít?" otázal se Ngai.

"Dal jsi mi syna, který nemá chřípí, takže nemůže cítit lva nebo leoparda. Ti se k němu mohou přiblížit a určitě ho zabijí hned, jakmile se přestane držet své matky. Byl jsi bohem příliš dlouho a zapomněl jsi, co je to být soucitný."

"Počkej!" řekl Ngai a jeho hlas zazněl náhle s takovou silou, že Král zeber zůstal stát na místě jako přikován. "Dám tvému synovi chřípí, jestliže si to přejesh."

"Proč jsi byl tedy zpočátku tak krutý?" dožadoval se odpovědi Král zeber, jehož hněv ještě nebyl zcela utišen.

"Boží skutky jsou záhadné," odpověděl Ngai, "a co se zdálo kruté tobě, mohl být ve skutečnosti milosrdný skutek. Protože jsi byl dobrý a šlechetný král, dal jsem tvému synovi oči, kterými mohl vidět ve tmě, skrze křoviny a dokonce kolem dokola stromů, takže by nemohl být překvapen lvem nebo leopardem, dokonce ani kdyby vál vítr z jeho strany. A protože dostal tento dar, nepotřeboval chřípí. Nedal jsem mu je, aby nemusel vdechovat prach, který dusí jeho druhy v době sucha. Ale nyní jsem mu vrátil čich a odebral mu jeho zvláštní schopnost, protože jsi o to požádal."

"Ty jsi tedy měl důvod," zabědoval Král zeber. "Trošičku jsem jednal tak pošestile, kdy mě napadla taková bláhovost?"

"V okamžiku, kdy sis pomyslel, že jsi mocnější než já," odpověděl Ngai a povstal. Ve své výšce dosahoval vysoko nad mraky. "A abych tě potrestal za tvoji smělost, rozhodl

jsem, že od této chvíle ty a tvůj rod nebudete hnědí jako suchá tráva, ale budete pokryti černými a bílými pruhy, které už z velké dálky budou přitahovat lva a leoparda. Ať se na této zemi uchýlíte kamkoliv, nikdy už se před nimi nebudete moci ukrýti."

A když Ngai domluvil, mávl rukou a všechny zebry na světě se náhle staly černě a bíle pruhované a jsou takové dodnes."

Dokončil jsem a pohlédl na Kimantiho.

"To je konec?" zeptal se.

"To je konec."

Kimanti zíral na stonožku plazící se u jeho nohou.

"Ta zebra byla ještě mládětem a nemohla vysvětlit svému otci, že má zvláštní oči," pronesl konečně. "Paže mého otce je sraštlá už po mnoho období dešťů a jediné vysvětlení, kterého se mu dostalo, je, že Ngaiovy cesty jsou nevyzpytatelné. Otec nedostal žádný jiný zvláštní smysl náhradou, protože kdyby se tak stalo, už by o něm dávno věděl." Kimanti na mě zamyšleně pohlédl. "Je to zajímavý příběh, Koribo, a rrrně je líto Krále zeber, ale přesto si myslím, že velice brzy musí přijít nový bůh, který Ngaie zabije."

A tak jsme tam seděli vedle sebe, jeden opakem druhého. Moudrý starý mundumugu, který měl podobnost ke každému problému, a bláhový mladý kehee - mladý hoch ještě bez obřízky - který neznal svět o nic lépe než pulec.

Jen bůh se smyslem pro humor, jako měl Ngai, mohl zapříčinit, aby měl kehee pravdu.

Vše začalo havárií lodě.

(Existují zahořklí muži a ženy, kteří by řekli, že začátkem byl den, kdy Kirinjaga obdržela Chartu od Eutopiánské rady, ale ti se mýlí.)

Mezi eutopiánskými světy létají Správní lodě. Některým přivážejí zboží a poštu, jinde poskytují různé služby. Jen na Kirinjagu nelétají. Mají po volení nás pozorovat - to byla jedna z podmínek v naší zakládací listině - ale nesmějí se vměšovat. Tím, že se snažíme vytvořit utopii pro lid kmene Kikuju, nemáme žádný zájem na obchodování s Evropany.

Přesto se čas od času stane, že lodi Správy na Kirinjaze přistanou. Naše zakládací listina dává člověku, který by byl v našem světě nespokojen, možnost odejít na místo známé pod jménem Nebe, kde ho Správní loď vyzvedne a odveze buď na Zemi nebo na některý jiný eutopiánský svět. Jednou přistála Správní loď a vyklopila dva přistěhovalce, a jednou, na počátku existence Kirinjagy, Správa poslala člověka, který se měl vměšovat do našich náboženských zvyků.

Nevím, z jakého důvodu se ona loď nacházela tak blízko Kirinjagy. V poslední době jsem nedal Správě žádný pokyn k úpravě oběžné dráhy, protože krátké deště měly nastat až za dva měsíce. Dny byly horké, jasné, jeden stejný jako druhý. A pokud jsem věděl, nikdo z vesničanů se nevydal do Nebe, takže žádná loď Správy neměla na Kirinjaze co pohledávat. Faktem však zůstává, že v jednu chvíli byla obloha jasná a modrá a vzápětí se na ní objevila ohnivá čára mířící na po vrch planety. Samotný výbuch jsem nezahledl, ale uslyšel, a brzy také uviděl jeho následky. Dobytek znervóznil a stáda impal a zeber v panice prchala na všechny strany.

Asi dvacet minut poté se vrátil do mé bomby mladý Jindža, syn Kichanty.

"Rychle, Koribo, musíš tam jít," vypravil ze sebe, těžce dýchaje.

"Co se stalo?" zeptal jsem se.

"Správně loď se zřítíla!" vyhrkl. "Pilot je ještě naživu!"

"Je těžce zraněn?"

"Ano," přikývl Jindža. "Myslím, že brzy zemře."¹¹

"Jsem starý a trvalo by mi dlouho, než bych došel k pilotovi," řekl jsem. "Bylo by lepší, kdybys vzal s sebou tři mladé muže z vesnice a přinesli jste pilota sem ke mně na nosítkách."

Jindža odběhl a já se odebral do své chatrče, abych našel něco, co by mohlo zmírnit pilotovy bolesti. Kdyby byl natolik silný, že by mohl sám žvýkat, dám mu list qatu; když ne, budu mít připravené hojivé masti. Spojil jsem se počítačem se Správou a oznámil jim, že jejich muže prohlédnu a potom jim sdělím jeho stav.

V minulosti bych byl poslal svého pomocníka k řece pro vodu na vymytí pilotových ran, ale pomocníka už nemám a mundumugu vodu nenosí. Proto jsem prostě čekal na svém kopci, zrak upřený ve směru havárie. Začala hořet tráva a nad ní se zvedal sloup dýmu. Viděl jsem Jindžu a několik dalších, jak běží přes savanu s nosítky; viděl jsem topi a impaly, dokonce i bizony, kteří jim uhýbali z cesty. Potom jsem mladé muže ztratil z dohledu na téměř deset minut. Když jsem je opět uviděl, kráčeli pomalu a podle jejich chůze bylo zřejmé, že nesou na nosítkách člověka.

Než dorazili k mé bomě, klikatou dlouhou stezkou z vesnice ke mně přiběhl Karendža.

"Džambo, Koribo," pozdravil.

"Co tady děláš?" zeptal jsem se ho.

"Celá vesnice ví, že se zřítíla loď Správy," odpověděl.

"Nikdy jsem ještě neviděl Evropana. Přišel jsem se podívat, jestli má tvář opravdu tak bílou jako mléko."

"Čeká tě zklamání," řekl jsem. "Nazýváme Evropany bílými, ale ve skutečnosti je jejich kůže růžová nebo nahnědlá."

"Nevadí,"¹¹ nedal se odradit Karendža a přidřepel si ke mně.

"Nikdy jsem žádného neviděl."

Pokrčil jsem rameny. "Jak chceš."

Jindža a ostatní mladí muži dorazili o pár minut později s nosítky, na kterých leželo pokroucené tělo pilota. Ruce i nohy měl polámané a téměř všechna jeho kůže byla spálená. Ztratil mnoho krve a z některých ran ještě krvácel. Byl v bezvědomí, ale dýchal pravidelně.

"Asante sána," řekl jsem čtyřem mladým mužům. "Děkuji. Udělali jste dobrou práci."

Jeden z nich mi přinesl vodu. Ostatní tři se uklonili a dali se cestou dolů s kopce. Já se probíral svými mastmi, abych vybral tu, která bude mít nejlepší účinky na spáleniny a nepůsobí pilotovi zbytečnou bolest.

Karendža byl jako u vytržení. Dvakrát jsem ho musel pokárat, protože se v úžasu dotýkal pilotových světlých vlasů. Když slunce změnilo svoje místo na obloze, přikázal jsem mu, aby mi pomohl odnést pilota do stínu.

Ošetřil jsem zraněného a odebral se do své chatrče, kde jsem zapojil počítač a znovu se spojil se Správou. Vysvětlil jsem jim, že pilot je stále naživu, ale že má všechny končetiny zlomené a utrpěl těžké spáleniny. Dodal jsem, že je v bezvědomí a pravděpodobně brzy zemře.

Odpověděli, že už vyslali lékaře, který by měl přiletět asi za půl hodiny. Měl jsem zařídít, aby někdo čekal v Nebi a potom doprovodil lékaře do mé borny. Protože Karendža stále ještě zíral na Evropana, přikázal jsem mu jít přivítat loď a přivést lékaře ke mně.

Celou další hodinu se pilot nepohnul. Alespoň si to myslím, ale na několik minut jsem usnul s hlavou opřenou o strom, takže si nemohu být jistý. Vzbudil mě ženský hlas

v jazyce, který jsem neslyšel už mnoho let. Namáhavě jsem se postavil na nohy, abych mohl pozdravit právě přicházející lékařku, kterou sem vyslala Správa.

"Vy musíte být Koriba," pronesla anglicky. "Snažila jsem se domluvit s tímto mladíkem, který mě doprovázel, ale myslím, že nerozuměl ničemu, co jsem povídala."

"Jsem Koriba," řekl jsem anglicky.

Natáhla ke mně ruku. "Jsem doktorka Joyce Witherspoonová. Mohla bych vidět raněného?"

Zavedl jsem ji k místu, kde ležel pilot.

"Víte, jak se jmenuje?" zeptal jsem se. "Nemohli jsme najít nic, co by potvrdilo jeho totožnost."

"Samuel nebo Samuels, nevím přesně," odvětila, zatímco si klekala vedle pilota. "Je to s ním špatné," poznamenala, když ho zběžně prohlédla, což netrvalo ani minutu. "Mohli bychom pro něho udělat mnohem víc na základně, ale hrozně nerada bych ho v tomto stavu převážela."

"Mohl bych zařídít, aby byl v Nebi do hodiny," nabídl jsem se. "Čím dříve se dostane do nemocnice, tím lépe."

Potřásla hlavou. "Myslím, že bude muset zůstat zde, dokud trochu nezesílí."

"To budu muset zvážít," řekl jsem.

"Tady není nic k zvažování," odpověděla. "Z mého lékařského hlediska je příliš slabý na to, abychom s ním hýbali." Ukázala na část jeho holenní kosti, která protrhla kůži na noze a trčela ven. "Musím dát do pořádku ty zlomeniny a také se přesvědčit, že se do ran nedostala infekce."

"To můžete udělat ve vaší nemocnici," podotkl jsem.

"Mohu to udělat zde a pacienta tak ušetřit zbytečného strádání," řekla. "V čem vidíte problém, Koribo?"

"Problém je v tom, Memsab Witherspoonová," odpověděl jsem, "že Kirinjaga je Utopií kmene Kikuju. To znamená odmítání všeho evropského, včetně vašich způsobů léčení."

"Neléčím tady žádného Kikuju," odvětila. "Snažím se zachránit pilota Správy, který se náhodou zřítí do vašeho světa."

Chvilí jsem se díval na pilota. "Tak dobře," řekl jsem nakonec. "To je logická námitka. Můžete ošetřit jeho rány."

"Děkuji," odpověděla.

"Ale musí být odtud pryč do tří dnů. Více nebudu kvůli nákaze riskovat."

Podívala se na mne, jako kdyby se chtěla přit, ale neřekla nic. Místo toho otevřela lékařský kufřík, který přinesla s sebou, vytáhla injekci a vpíchl ji do pilotovy paže. Zřejmě prostředek na uklidnění nebo proti bolesti či kombinace obojího, pomyslel jsem si.

"Je to čarodějnice!" vykřikl Karendža. "Viděl jsi, jak mu propíchl kůži kovovým hrotem?" Upřeně hleděl na pilota, fascinován vším, co se kolem něho dělo. "Teď určitě zemře."

Joyce Witherspoonová pracovala dlouho do noci. Vyčistila pilotovy rány, napravila jeho zlomené kosti a zmírnila mu horečku. Nepamatuji se, kdy jsem usnul, ale když jsem se probudil do chladného rána, slunce právě vycházelo. Lékařka spala a Karendža byl pryč.

Zapálil jsem oheň a sedl si vedle ženy. Zůstal jsem zabalen do deky, dokud slunce neprohrálo vzduch. Joyce Witherspoonová se vzbudila za chvíli.

"Dobré jitro," řekla, když mě uviděla sedět kousek od sebe.

"Dobré jitro, Memsab Witherspoonová,"¹¹ odpověděl jsem.

"Kolik je hodin?" zeptala se.

"Je ráno."

"Myslím, kolik je hodin a minut."

"Na Kirinjaze nemáme hodiny a minuty," odpověděl jsem jí. "Jen dny."

"Měla bych se podívat na pana Samuelse."
"Je stále naživu," řekl jsem.
"Samozřejmě, zeje," odvětila. "Ale ten ubožák bude potřebovat transplantaci kůže a hrozí mu ztráta pravé nohy. Bude se zotavovat dlouhou dobu." Odmlčela se a rozhlédla se kolem sebe. "Ehm... kde bych se tady mohla umýt?"
"Na úpatí mého kopce teče řeka. Nezapomeňte ale nejdříve plácnout do vody, abyste rozehnala krokodýly."
"Co je to za Utopii, kde žijí krokodýli?" zeptala se s úsměvem.
"Neměl snad ráj hady?" odpověděl jsem.
Zasmála se a dala se cestou s kopce. Napil jsem se vody, potom uhasil oheň a rozprášil popel. Přišli chlapci z vesnice. Jeden odvedl moje kozy na pastvu a druhý přinesl dříví na oheň a vzal moje nádoby k řece, aby je naplnil vodou.
Když se Joyce Witherspoonová asi za dvacet minut vrátila od řeky, nebyla sama. Přišla s ní Kibo, třetí a nejmladší žena Koinnageho, nejvyššího náčelníka vesnice. V náručí držela svého maličkého syna Kataba, Jeho levá ruka byla oteklá a ošklivě zbarvená.
"Potkala jsem tuto ženu u řeky, kde prala prádlo," řekla Joyce Witherspoonová, "a všimla jsem si, že její dítě má na paži ošklivou infekci. Vypadá to jako kousnutí nějakého hmyzu. Pomocí posušek jsem ji převědčila, aby mne sem následovala."
"Proč jsi Kataba ke mně nepřinesla?" zeptal jsem se Kibo ve svahilštině.
"Minule mě to stálo dvě kozy, a synek zůstal nemocný po mnoho dnů. Koinnage mě zbíl za to, že dvě kozy přišly nazmar," řekla. Měla takový strach, že mě rozzlobí, zejí ani nepřišlo na mysl lhát.
Jak Kibo mluvila, Joyce Witherspoonová se k ní přiblížila s injekční stříkačkou v ruce.
"To je širokospektrální antibiotikum," vysvětlila mně. "Obsahuje také steroid, který zabrání svrbění a nepříjemným pocitům, než se infekce vyléčí."
"Zastavte!" řekl jsem ostře anglicky.
"Co se stalo?"
"To nesmíte. Jste tady pouze proto, abyste ošetřila zraněného pilota."
"Je to dítě a trpí," odpověděla. "Vpich nebude trvat ani dvě vteřiny a chlapeček bude vyléčen."
"To nemohu dovolit."
"Co se s vámi děje?" naléhala. "Četla jsem váš životopis. Můžete být sice oblečen jako divoch a sedět na zemi u ohně, ale ukončil jste Cambridge a diplom z postgraduálního studia máte z Yale. Určitě víte, jak je pro mě jednoduché zařídit, aby to dítě přestalo trpět."
"O to nejde," řekl jsem.
"Tak o co jde?"
"Nesmíte léčit to dítě. Teď se to může zdát jako nejlepší řešení, ale už jednou v minulosti jsme přijali evropské lékařství, potom jejich náboženství a způsoby oblékání, pak jejich zákony a obyčej. A výsledkem bylo, že jsme nakonec přestali být Kikuju a stali jsme se novou rasou, rasou černých Evropanů, kterým se říkalo Keňané. Přesídlili jsme na Kirinjagu, abychom si byli jistí, že něco takového se nám už nestane."
"On nebude vědět, proč se cítí lépe. Můžeš to prohlásit za zásluhu vašeho boha nebo výsledek tvého léčení, mně je to úplně jedno."
Potřásl jsem hlavou. "Vážím si vašeho názoru, ale nemohu vám dovolit narušit chod naší Utopie."
"Podívej se na něho," řekla a ukázala na Katabovu oteklou paži. "Je Kirinjaga Utopií pro něho? Kde je psáno, že na Utopii musí být nemocné a trpící děti?"

"Nikde."
"Takže?"
"Nikde to není psáno, protože lid Kikuyu nemá písmo."
"Necháš alespoň rozhodnout jeho matku?"
"Ne," řekl jsem.
"Proč ne?"
"Matka bude myslet pouze na své dítě," odpověděl jsem.
"Já musím myslet na celý náš svět."
"Možná je pro ni důležitější, než pro tebe tvůj svět."
"Není schopna rozumně rozhodnout," odvětil jsem. "Pouze já jsem schopen předvídat všechny následky."
Kibo, která nerozuměla ani slovo anglicky, se náhle ke mně obrátila.
"Vyléčí ta evropská čarodějka mého malého Katabu?" zeptala se. "O čem se dohadujete?"
"Evropská čarodějka je tady jen pro Evropany," odpověděl jsem. "Není v její moci vyléčit Kikuju."
"Nemůže se o to alespoň pokusit?"
"Já jsem tvůj mundumugu," pronesl jsem ostře.
"Ale podívej se na pilota," namítla Kibo a ukázala na Samuelse. "Včera byl skoro mrtvý a dnes už se jeho kůže hojí a ruce a nohy má rovné."
"Její bůh je bohem Evropanů," řekl jsem, "její kouzla jsou pouze pro Evropany a neplatí pro Kikuju."
Kibo se odmlčela a tiskla Katabu na svou hrud'.
Obrátil jsem se k Joyce Witherspoonové. "Omlouvám se, že jsme mluvili ve svahilštině, ale Kibo nezná jiný jazyk."
"To je v pořádku," odpověděla žena. "Rozuměla jsem všemu."
"Myslím, že jste mi říkala, že mluvíte jen anglicky."
"Někdy není třeba rozumět slovům a přesto je možné porozumět, o čem lidé mluví. V podstatě jsi řekl něco jako 'Nesmíš uznávat jiné bohy než mě.'"
Pilot v té chvíli zasténal a její pozornost se rázem upřela na něho. Začalo se mu částečně vracet vědomí. Byl nyní ve stavu, kdy je vše v jeho mysli mlhavé a nesrozumitelné, ale už to není úplné bezvědomí. Lékařka začala vstříkovat obsah různých ampulí do trubiček, které již byly připojené k jeho pažím a nohám. Kibo vše pozorovala v úžasu, ale nepřistoupila blíže.
Zůstal jsem na svém kopci téměř celé dopoledne. Nabídl jsem dívce, že odčaruji kletbu z paže jejího synka a dám inu hojivé masti, ale Kibo odmítla s tím, že Koinnage se nemíní vzdát dalších koz.
"Udělám to pro tebe tentokrát zadarmo," řekl jsem, protože jsem chtěl mít Koinnageho na své straně. Pronesl jsem nad dítětem zaříkadlo a potom potřel jeho ruku balzámem z kůry akátu. Nařídil jsem ženě, aby se s ním vrátila do své samby a sdělil jí, že se jeho ruka zahojí do pěti dnů.
Konečně byl čas jít do vesnice požehnat strašáky do polí a dát Leibě, která přišla o dítě, mast na zmírnění bolesti v prsou. Měl jsem také navštívit Bakadu, který přijal věno za svou dceru-nevěstu a chtěl, abych předsedal na svatbě. Potom bylo třeba sejít s Koinnagem a Radou starších a zúčastnit se diskuse o důležitých událostech dne.
Když jsem scházel dolů s kopce točitou stezkou podél řeky, uvědomil jsem si, jak velice se tento svět podobá rajské zahradě Evropanů.
Jak jsem jen mohl vědět, že had už je nablízku?

* * *

Když jsem ve vesnici vše zařídil, zastavil jsem se u Ngobeho v jeho chatrči, abych s ním popil pombe. Zeptal se mě na

pilota, protože nyní už o něm slyšel každý člověk ve vesnici. Vysvětlil jsem mu, že evropská mundumugu ho léčí a odveze ho do štábu Správy za dva dny.

"Její kouzlo musí být mocné," řekl. "Slyšel jsem, že tělo pilota bylo ošklivě rozbité." Odmlčel se. "To je škoda," dodal zamyšleně, "že taková kouzla nepůsobí na Kikuju."

"Moje kouzla vždy stačila," řekl jsem.

"Pravda," ošil se, "ale pamatuješ se na ten den, kdy jsme přinesli syna Tabariho, kterého napadly hyeny a ukousaly mu nohu? Zmínil jsi jeho bolesti, ale zachránit jsi ho nemohl. Možná by to ta čarodějka ze Správy bývala dokázala."

"Pilot měl zlomené nohy, ale neměl je odervané od těla," řekl jsem na svoji obranu. "Po útoku hyen už nemohl zachránit syna Tabariho nikdo."

"Možná máš pravdu."

Nejprve jsem chtěl ostře protestovat proti slovu 'možná', ale potom jsem si to rozmyslel, protože Ngobe tím určitě nemyslel žádnou urážku. Dopil jsem tedy svoje porobe, hodil kůstkami a předpověděl mu z nich, že bude mít dobrou úrodu.

Zastavil jsem se ještě ve středu vesnice, kde jsem dětem přednesl bajku, a potom už jsem se ubíral do Koinnagehovy samby na každodenní schůzku Rady starších. Většina členů, zachmuřených-a tichých, už byla přítomna. Konečně se Koinnage vynořil ze své chatrče a připojil se k nám.

"Dnes máme na programu velice vážné věci," oznámil. "Možná nejvážnější, co jsme vůbec kdy měli," dodal, dívaje se přitom přímo na mě. Náhle se obrátil směrem k chýším svých žen. "Kibo!" zakřičel. "Pojď sem!"

Kibo vyšla s malým Katabou v náručí a kráčela k nám.

"Všichni jste včera viděli ruku mého synka," řekl náčelník. "Byla oteklá, dvakrát větší než normálně a měla barvu smrti." Vzal dítě do rukou a podržel jej nad hlavou. "A podívejte se na něho teď!" vykřikl.

Katabova paže měla opět zdravou barvu a téměř celý otok zmizel.

"Můj lék zapůsobil rychleji, než jsem očekával," řekl jsem.

"To nebylo vůbec díky tvému léčení!" obvinil mě Koinnage. "To způsobila léčba té evropské čarodějky!"

Podíval jsem se na Kibo. "Nařídil jsem ti, abys odešla z mé bomy!" řekl jsem přísně.

"Neporučil jsi mi však, abych se nevrátila," odpověděla s tvář naplněnou vzdorem a postavila se vedle Koinnagého. "Ta čarodějka propíchla kůži na Katabově paži kovovým ostnem, a než jsem stačila sestoupit dolů s tvého kopce, půl otoku zmizelo."

"Neuposlechla jsi mého příkazu," pronesl jsem zlověstně.

"Já jsem nejvyšší náčelník a já ji zprošťuji viny," vmísil se Kóinnage.

"Já jsem mundumugu a já jí nepromímím!" zvýšil jsem hlas a vzdor u obličejů Kibo se náhle přeměnil v hrůzu.

"Musíme probrat důležitější věci," odsekl Kóinnage. To mě velice překvapilo, protože když jsem rozzloben, nikdo nemá odvahu mně odporovat.

Vzal jsem z váčku trochu třpytivého prášku vyrobeného z rozdrcených mrtvých tělíček nočních brouků, nasypal ho na dlaň, zvedl ruku k uším a foukl prášek směrem ke Kibo. Vykřikla hrůzou a skácela se k zemi.

"Co jsi jí udělal?" dožadoval se odpovědi Kóinnage. Vyděsil jsem ji více, než si dovede představit, což je správný trest za to, že mě neuposlechla, pomyslel jsem si pro sebe. Nahlas jsem pronesl: "Označil jsem její duši. Až bude v noci spát, všechny temné síly z Druhého Světa ji budou moci najít. Když se však zapřísáhne, že bude vždy poslouchat svého mundumugu a projeví patřičnou kajícínost za svůj prohřešek,

odejmu znamení z její duše ještě než půjde dnes večer spát. Jestliže tak neučiním..." pokrčil jsem rameny a nechal zbytek hrozby viset ve vzduchu.

"Možná jí to znamení odstraní evropská čarodějka," řekl Kóinnage.

"Ty si myslíš, že bůh Evropanů je mocnější než Ngai?" otázal jsem se.

"Nevím," odpověděl. "Ale vyléčil ruku mého syna za krátkou chvíli, zatímco Ngaimovi by to trvalo celé dny."

"Celá léta jsi nás nabádal, abychom odmítali všechno evropské," dodal Karendža, "já sám jsem však viděl, jak jejich čarodějka použila svého kouzla na umírajícího pilota a myslím si, že její kouzlo je mocnější než tvoje."

"Ta kouzla jsou jen pro Evropany," namítl jsem.

"Ne, nejsou," opět mě přerušil Kóinnage. "Nenabídla snad čarodějka svoje kouzlo Katabovi? Jestliže může zamezit utrpení našich nemocných a zraněných lidí rychleji než Ngai, potom musíme uvažovat o tom, zdali přijmeme její nabídku."

"Když přijmeš její nabídku, neuplyne dlouhá doba a budeš žádán, abys přijal jejího boha, její vědu, způsoby oblékání a obyčeje."

"Byla to její věda, která stvořila Kirinjagu a dopravila nás sem," řekl Ngobe. "Jak tedy může být špatná, když umožnila existenci Kirinjagy?!"

"Není špatná pro Evropany," řekl jsem, "protože je součástí jejich civilizace. My ale nesmíme zapomenout, co bylo naším hlavním cílem, za kterým jsme přišli na Kirinjagu: vytvořit svět kmene Kikuju a obnovit jeho kulturu."

"O tom musíme vážně přemýšlet," řekl Kóinnage. "Dlouhá léta jsme věřili, že vše, co s sebou přináší evropská kultura, je špatné, protože jsme se s ní nikdy nesetkali. Ale teď, když jsme viděli, že dokonce jejich žena umí vyléčit naše nemoci rychleji než Ngai, je na čase vše znovu uvážit."

"Kdyby její kouzlo bývalo mohlo vyléčit moji svařetelou paži, když jsem byl ještě hoch," vmísil se Ngobe, "proč by to bylo špatné?"

"Bylo by to proti vůli Ngaiho," odpověděl jsem.

"Nevládne snad Ngai celému vesmíru?"

"Víš dobře, že vládne."

"Potom nic, co se stane, nemůže být opakem jeho přání, a kdyby mě byla jejich čarodějka vyléčila, nebylo by to bývalo proti Ngaiho vůli."

Potřásl jsem hlavou. "Nerozumíš tomu."

"Snažíme se porozumět," řekl Kóinnage. "Pouč nás."

"Evropané dokáží udělat mnoho zázraků, a tyto zázraky vás budou lákat, právě tak jako nyní. Ale když přijmete jedni evropskou věc, brzy budete nuceni přijmout je všechny. Kóinnage, jejich náboženství povoluje muži mít jen jednu manželku. S kterými dvěma se rozvedeš?"

Obrátil jsem se k ostatním. "Ngobe, Kimanti bude muset navštěvovat školu, kde se naučí číst a psát. A protože my nemáme písmo, naučí se psát jen v evropském jazyce a vše, o čem bude číst a o čem se bude učit, bude jen evropské."

Šel jsem od jednoho člena Rady k druhému a pro každého měl příklad. "Karendžo, když uděláš službu pro Tabariho, očekáváš, že za to dostaneš-slepici nebo kozu, či dokonce krávu, podle toho, jakou službu jsi poskytl. Ale Evropané ho přinutí, aby ti platil papírovými penězi, které nemůžeš jíst a které se nemohou rozmnožovat a udělat člověka bohatým."

A tak jsem pokračoval dál a dál, nevynechal jsem ani jednoho muže. Všem jsem zdůraznil, co by ztratili, kdyby dovolili Evropanům proniknout do naší společnosti.

"To vše představuje jednu stranu mince," řekl Kóinnage, když jsem skončil. Pozvedl ruku dlaní vzhůru. "Z druhé strany

je tady konec nemocem a utrpení, což není zanedbatelná maličkost. Koriba řekl, že když k nám pustíme Evropany, přinutí nás, abychom změnili náš způsob života. Já říkám, že určité věci potřebují změnit. Když jejich bůh je mocnější léčitel než Ngai, kdo může vědět, že by také nemohl přinést lepší počasí, nebo plodnější dobytek či úrodnější půdu?"

"Ne!" vykřikl jsem. "Vy jste možná všichni zapomněli, proč jsme sem přišli, ale já jsem nezapomněl. Naším posláním nebylo založit Evropskou Utopii, ale Utopii kmene Kikuju!"

"A podařilo se nám to?" zeptal se Karendža sardonicky.

"Každým dnem jsme blíže," odpověděl jsem mu. "Já se o to starám."

"Trpí děti v Utopii?" umíněně pokračoval Karendža. "Dospívají chlapci v muže se svraštělými pažemi? Umírají tam ženy při porodu? Napadají v Utopii hyeny pastýře?"

"To je vše kvůli rovnováze," řekl jsem. "Neomezený růst by měl za následek neomezený hlad. Vy jste neviděli, kam až to na Zemi došlo, ale já ano."

Nakonec se ozval starý Jandara.

"Myslí lidé v Utopii?" zeptal se mě.

"Samozřejmě, že ano."

"Když myslí, jsou některé jejich myšlenky nové a některé staré?"

"Ano."

"Potom bychom snad měli zvážít, jestli necháme tu čarodějku pečovat o naše nemocné a zraněné," pokračoval. "Protože když Ngai dovolí ve své Utopii nové myšlenky, musí si být vědom toho, že tyto myšlenky povedou ke změnám. A jestliže změna nepředstavuje zlo, potom je možná zlem nedostatek změn, tedy to, o co jsme usilovali my zde." Stoupl si. "Můžete dál debatovat o této otázce. Co se týče mne, vyjdu teď na Koribův kopec. Po léta trpím bolestmi kloubů, které Ngai nedokázal vyléčit. Chci zjistit, jestli mě evropský bůh může zbavit mé bolesti."

Dořekl, prošel kolem mne a opustil bomu.

Byl jsem připraven přít se s nimi celý den i noc, kdyby toho bylo zapotřebí, ale Koinnage se ke mně otočil zády - ke mně, svému mundumugu! - a odkráčel se svým synem v náručí do chatrče Kibo. Tím dal najevo, že schůze skončila, a každý z členů Rady starších se zvedl a odcházel, aniž se odvážil pohlédnout mi do tváře.

Na úpatí mého kopce bylo shromážděno více než tucet vesničanů. Prošel jsem kolem nich a brzy nato došel do své bomy.

Jandara byl stále zde. Joyce Witherspoonová mu dala injekci a právě mu podávala malou dózičku s tabletkami.

"Kdo vám řekl, že smíte léčit Kikuju?" zeptal jsem se jí ostře v angličtině.

"Já jsem se nenabídla, zeje budu léčit," ohradila se. "Aie jsem lékařka a neodmítnu jim svou pomoc."

"Potom to udělám já sám." Obrátil jsem se a sešel kousek dolů k vesničanům. "Sem nesmíte jít!" pronesl jsem přísně. "Vraťte se do svých samb."

Dospěli se po sobě znepokojeně podívali, ale nepohnuli se. Jeden mladý chlapec se začal šplhat na kopec.

"Tvůj mundumugu ti zakázal vylézt na tento kopec!" řekl jsem. "Ngai tě potrestá za tvůj přestupek!"

"Bůh Evropanů je mladý a mocný," odpověděl. "Ochrání mě před Ngaiem." Chlapec přistoupil blíže a já uviděl, zeje to Kimanti.

"Zůstaň stát, varuji tě!" zvýšil jsem hlas.

Kimant pozvedl dřevěné kopí. "Ngai mi neublíží," prohlásil sebevědomě. "Jestli se o to pokusí, tímhle ho zabiju."

Prošel mimo mě a zamířil k Joyce Witherspoonové.

"Rozřízl jsem si nohu o skálu," vysvětloval jí. "Jestli mě váš bůh vyléčí, obětuji mu kozu na znamení díků."

Lékařka nerozuměla ani slovu z toho, co povídal, ale když jí ukázal poraněnou nohu, hned se dala do ošetřování.

Kimanti potom sešel dolů s kopce, aniž Ngai zasáhl. A když se druhý den probudil zdravý a v pořádku, zpráva o tom se rychle rozšířila do okolních vesnic. Brzy nato stála na úpatí mého kopce zdánlivě nekončící řada nemocných a chromých, kteří čekali, až budou moci vylézt na kopec a přijmout evropskou léčbu na neduhy lidí Kikuju.

Znovu jsem jim poručil, aby se rozešli. Tentokrát se zdálo, že mě ani neslyšeli. Neodporovali, zůstali stát v řadě a moji přítomnost prostě nevzali na vědomí. Každý čekal trpělivě dál, až na něho dojde řada a bude ho léčit evropská čarodějka.

Domníval jsem se, že až lékařka odletí, vše se vrátí do normálních kolejí, že lidé budou opět žít v obavě z Ngaie a budou prokazovat učtu svému mundumugu -ale to se nestalo. Vesničané sice dál vykonávali každodenní práce, sázeli a sklízeli úrodu, starali se o dobytek... ale nepřicházeli za mnou se svými problémy, jak tomu bylo dříve.

Nejprve jsem si myslel, že nastoupilo jedno z těch vzácných období, kdy nikdo z vesnice není nemocný nebo zraněný, ale potom jsem jednoho dne uviděl Shanaku, jak kráčí přes savanu. A protože velice vzácně vycházel ze své samby a nikdy neopouštěl vesnici, byl jsem zvědavý, kam má namířeno, a rozhodl jsem se ho následovat. Kráčel směrem na západ déle než půl hodiny, až došel k přístávací ploše u Nebe.

"Co se stalo?" zeptal jsem se, když jsem ho nakonec dohonal.

Otevřel ústa a nad jedním zubem se ukázal ošklivý otok. "Mám velké bolesti," řekl. "Už tři dny nemohu jíst."

"Proč jsi za mnou nepřišel?"

"Bůh Evropanů přemohl Ngaie," odpověděl Shanaka. "Ngai mně nepomůže."

"Pomůže," ujistil jsem ho.

Shanaka potřásl hlavou. Z výrazu jeho obličeje bylo vidět, že i tento pohyb mu způsobuje bolest. "Jsi starý muž a Ngai je starý bůh, oba jste ztratili svoji moc," řekl nešťastně. "Přál bych si, aby to nebyla pravda, ale bohužel je to tak."

"Takže ty opouštíš svoje ženy a děti, protože jsi ztratil víru v Ngaie?" naléhal jsem na něho.

"Ne," odvětil. "Požádám Správní loď, aby mě dopravila k evropskému mundumugu. Až budu vyléčen, vrátím se domů." "Já tě vyléčím."

Dlouze se na mne zadíval. "Byly časy, kdy jsi mne mohl vyléčit," řekl konečně. "Ale ty časy jsou pryč. Poletím k mundumugu Evropanů."

"Když to uděláš," řekl jsem přísně, "už mě nikdy nebudeš moci požádat o pomoc."

Pokrčil rameny. "Ani jsem to neměl v úmyslu," odvětil hlasem, ve kterém nebyla ani zahořklost, ani zloba.

* * *

Nazítí se Shanaka vrátil s vyléčeným zubem.

Šel jsem se na něho podívat do jeho bomy, abych viděl, jak se cítí, protože i nadále jsem byl mundumugu, ať už chtěl moje služby nebo ne. Když jsem kráčel přes jeho pole, všiml jsem si, že na nich stojí dva noví strašáci, dar od Evropanů.

Strašáci měli mechanické paže, kterými bez ustání mávali, a otáčeli se, takže se pokaždé dívali jiným směrem. .

"Džambo, Koribo," pozdravil mě. Když uviděl, že se dívám na strašáky, dodal: "Jsou skvělí, vid'?"

"Počkám s chválou, až uvidím, jak dlouho budou fungovat. Čím více pohyblivých částí předmět má, tím větší pravděpodobnost je, že se rozbije."

Podíval se na mne. Myslím, že jsem v jeho výrazu zahlédl náznak útrpnosti. "Stvořil je bůh Správy," řekl. "Vydrží navzdory."

"Anebo dokud jim nedojde energie v bateriích," podotkl jsem, ale Shanaka nevěděl, o čem mluvím, takže můj sarkasmus vyzněl naprázdno. "Jak se ti vede?"

"Je to o moc lepší," odpověděl. "Nejprve mě píchli kouzelným kovovým ostnem, abych přestal cítit bolest, a potom vyřízli zlé duchy, kteří mě přepadli a usídlili se v mých ústech." Odmlčel se. "Mají velice mocné bohy, Koribo."

"Teď jsi zpět na Kirinjaze," řekl jsem přísně. "Dej si pozor a nerouhej se."

"Já se nerouhám," ohradil se. "Mluvím jen pravdu."

"Předpokládám, že teď budeš chůt, abych těm evropským strašákům poželhal," řekl jsem s jemnou ironií v hlase.

Pokrčil rameny. "Jestli ti to udělá radost..."

"Jestli mně to udělá radost?" opakoval jsem rozhořčeně.

"Ano," odpověděl nenuceně. "Protože jsou z Evropy, určitě nepotřebují tvoje požehnání, ale když se budeš cítit lépe..."

Často jsem přemýšlel, co by se stalo, kdyby se vesničané z nějakého důvodu přestali obávat svého mundumugu. Nikdy jsem však nepomyslel na to, jaké by to bylo, kdyby ho pouze tolerovali.

* * *

Stále více vesničanů odcházelo do nemocnice Správy a každý se vracel" s nějakým dárkem od Evropanů. Většinou to byla různá zařízení, která šetřila čas. Západní věci. Věci, které zabíjely kulturu.

Znovu a znovu jsem se vydával do vesnice a vysvětloval, proč takové věci nesmí být přijímány. Den za dnem jsem promlouval k Radě starších a připomínal jim, proč jsme přišli na Kirinjagu. Ale většina původních osadníků byla mrtva a následující generace, jejíž příslušníci teď tvořili Radu starších, Keňu vůbec nepoznala. Hořkou skutečností bylo, že ti, kteří se dostali do styku s lidmi ze Správy, se vraceli domů s pocitem, že ne Kirinjaga, ale Keňa je utopický svět, ve kterém nikdo netrpí hladem, o všechny je dobře postaráno a kde žádnou farmu nikdy nesužovalo sucho. Byli zdvořilí, uctivě mi naslouchali, ale hned potom pokračovali v práci nebo rozhovoru, který přerušili, když jsem k nim přišel. Připomínal jsem jim, kolikrát jsem jim jen já jediný pomohl, ale nezdálo se, že jim na tom záleží. Jeden nebo dva z Rady starších mě dokonce nepřímou nařkli, že jsem nějakým záhadným způsobem brzdil růst Kirinjagy.

"Cílem Kirinjagy není její růst!" přel jsem se. "Když konečně vytvoříte Utopii, nepostavíte ji stranou a neřeknete: 'A teď se podíváme, jaké změny v ní můžeme udělat zítra.'"

"Když nerosteš, stagnuješ," namítl Karendža.

"Můžeme růst, vždyť máme celý svět na to, abychom ho zalidnili."

"To není růst, ale rozmnožování," odvětil a pak pokračoval. "Obdivujeme tě za to, jak dobrou práci jsi tady vykonal, Koribo, protože na počátku jsme vskutku potřebovali především řád a jasný cíl. Ale ta doba už minula. Nyní jsme se zde zabydleli, a je na nás, jaký způsob života si zvolíme."

"Ale způsob, jak budeme žít, jsme už dávno určili!" řekl jsem rozzlobeně. "Právě proto jsme přišli sem!"

"Byl jsem jen pouhý kehee," nedal se zastavit Karendža. "Nikdo se mne neptal. A já se neptal svého syna, který se narodil zde."

"Kirinjaga byla vytvořena proto, aby se stala Utopií pro lid Kikuju," řekl jsem. "Tento cíl je podstatou naší zakládací listiny a nemůže být změněn."

"Nikdo neříká, že nechceme žít v Utopii, Koribo," vmísil se Shanaka. "Ale pryč je čas, kdy jsi jen ty sám a jediný určoval, jak má vypadat Utopie."

"To je jasně definované."

"Tebou," řekl Shanaka. "Někteří z nás si představují Utopii jinak."

"Ty jsi byl jedním z původních zakladatelů Kirinjagy,¹¹ pronesl jsem k němu rozhořčeně. "Proč jsi se k tomu nevyslovil dříve?"

"Mnohokrát jsem to chtěl učinit," připustil Shanaka, "ale vždycky jsem dostal strach."

"Strach z čeho?"

"Z Ngaie. Nebo z tebe."

"Což je v podstatě jedno a to samé," dodal Karendža.

"Ale teď, když Ngai prohrál bitvu s bohem Správy, se už nebojím mluvit," pokračoval Shanaka. "Proč mám trpět bolestí zubů? Proč bychom měli označit zákrok evropské čarodějky, která mě vyléčila, za bezbožný a rouhačský? Proč by se měla moje žena, která je stejně stará jako já a má záda celá ohnutá od nošení dřeva a vody, dál tahat s takovými břemeny, když existují stroje, které to mohou udělat za ni?"

"Proč bys měl vůbec žít na Kirinjaze, když takhle smýšlíš?" zeptal jsem se hoře.

"Protože jsem pracoval stejně těžce jako ty, abych z ní udělal domov pro Kikuju!" odsekl. "A nevidím důvod, abych ji opustil jen proto, že se moje představa o Utopii liší od tvé. Proč neodejdeš ty, Koribo?"

"Protože já jsem byl pověřen vytvořením naší Utopie, a můj úkol není dokončen," řekl jsem. "Ve skutečnosti jsou to falešní Kikuju jako ty, kteří mi práci velmi ztěžují."

Shanaka se postavil a rozhlédl se po ostatních z Rady.

"Jsem falešný Kikuju, protože chci, aby můj vnuk uměl číst?" ptal se naléhavým hlasem. "Anebo proto, že chci ulehčit práci svojí ženě? Či snad proto, že nechci snášet fyzickou bolest, které se dá lehce předejít?"

"Ne!" křičeli všichni členové Rady.

"Buďte velice opatrní," varoval jsem je. "Protože jestli on není falešný Kikuju, potom všichni říkáte, že jsem jím já."

"Ne, Koribo," řekl Koinnage a zvedl se. "Ty nejsi falešný Kikuju."¹¹ Odmlčel se. "Ale jsi Kikuju, který se mýlí. Tvůj čas - a můj - je minulostí. Možná, že na prchavý okamžik jsme opravdu dosáhli Utopie, ale ten okamžik je pryč, a nová doba vyžaduje nové Utopie." Potom Koinnage, který na mě v minulosti tolikrát hleděl se strachem, se na mě zadíval s velikým soucitem. "Byl to náš sen, Koribo, ne jejich - a jestli můžeme ještě trochu ovlivnit dnešek, zítřek už bude definitivně patřit jim."

"Tyhle řeči nebudu poslouchat!" zvýšil jsem hlas. "Nemůžete předělat pravidla existence Utopie jen proto, že vám lépe vyhovují. Přesídlili jsme sem, aby naše víra a tradice zůstaly čisté, abychom se vyhnuli tomu, co se stalo mnohým Kikuju v Keni. Nedovolím, aby se z nás stali černí Evropané!"

"Někým se stáváme," řekl Shanaka. "Možná jsi měl dojem, že jsme jednou - kdysi - byli dokonalými Kikuju, ale ta doba je pryč. Kdyby trvala dál, znamenalo by to, že nikdo z nás by se nemohl zabývat novými myšlenkami a vidět svět z jiného pohledu. Stali bychom se těmi strašáky, kterým každé ráno žehnáš."

Dlouho jsem mlčel. Nakonec jsem promluvil. "Tenhle svět mi zlomí srdce. Tak těžce jsem ho utvářel podle našich představ, a podívejte, co se z něho stalo. Co se z vás stalo."

"Změnám nemůžeš zabránit, Koribo," řekl Shanaka, "můžeš jim jen dát směr. Proto tě nad Kirinjagou bude vždycky bolet srdce."

"Musím odejít do své bomby a přemýšlet," řekl jsem.

"Kwaheri, Koribo," řekl Koinnage. "Sbohem, Koribo." Zaznělo to jako poslední slova na rozloučenou.

* * *

Strávil jsem mnoho dnů sám na svém kopci. Díval jsem se přes zákruty řeky na zelenou savanu a přemýšlel jsem. Byl jsem zrazen lidmi, které jsem se snažil vést, zklamán tím samým světem, který jsem pomáhal vytvářet. Cítil jsem, že jsem se musel určitě nějak znelíbit Ngaiovi, a očekával jsem, že mne za to usmrtí. Byl jsem připraven, dokonce ochoten zemřít... ale nezemřel jsem, protože bohové čerpají svoji sílu z věncích, a Ngai byl teď natolik zeslabený, že nebyl schopen zabít ani tak slabého člověka, jako jsem byl já.

Nakonec jsem se rozhodl sejít ještě jednou dolů mezi své lidi a podívat se, jestli někdo z nich zavrhl lákadla Evropanů a vrátil se ke způsobu života Kikuju.

Stezka byla lemovaná mechanickými strašáky. Požehnat jim by mělo smysl, jen kdyby následovalo nabití jejich baterií. Viděl jsem několik žen, které praly u řeky prádlo. Ale místo aby do něho tloukly kameny, drhly ho na nějakých umělých prknech, která byla zjevně pro tento účel vyrobena.

Náhle jsem za sebou zaslechl zvonivý zvuk. Polekaně jsem uskočil, ztratil rovnováhu a dopadl těžce na tmavý keř. Když jsem se vzpamatoval, zjistil jsem, že mě málem přejel bicykl.

"Omlouvám se, Koribo," řekl jezdec, kterým se ukázal být mladý Kimanti. "Myslel jsem, že jsi mě slyšel přijíždět."

Opatrně mi pomohl na nohy.

"Moje uši slyšely mnohé věci," řekl jsem. "Křik orla, mečení koz, smích hyen, pláč novorozeného dítěte. Ale nikdy nebyly připraveny slyšet zvuk umělých kol, která sjíždějí dolů s kopce."

"Je to o hodně rychlejší a snadnější než chůze," odpověděl Kimanti. "Máš někam namířeno? Rád tě tam dovezu."

Byl to zřejmě ten bicykl, který mi pomohl rozhodnout se. "Ano," odpověděl jsem, "někam mám namířeno a ne, děkuji, na kole nepojedu."

"Tak já půjdu s tebou pěšky. Kam jdeš?"

"Do Nebe."

"Ach tak," řekl s úsměvem. "Taky potřebuješ něco zařídit na Správě. Co tě bolí?"

Dotkl jsem se levé strany hrudi. "Tady mě bolí - a jediné, co chci se Správou dojednat, je, aby mne dopravila co možná nejdále od místa, které mi působí tuto bolest."

"Ty opouštíš Kirinjagu?"

"Opouštím to, co se z Kirinjagy stalo," odpověděl jsem.

"Kam půjdeš?" zeptal se. "Co budeš dělat?"

"Půjdu někam jinam a budu dělat jiné věci," řekl jsem neurčitě, protože co vlastně dělá nezaměstnaný mundumugu?

"Bude se nám po tobě stýskat, Koribo," řekl Kimanti.

"O tom pochybuji."

"Opravdu, budeš nám chybět," opakoval upřímně. "Až budeme vyprávět našim dětem o historii Kirinjagy, nebudeš zapomenut." Odmlčel se. "Je přivdává, že ses mýlil, ale byl jsi pro nás potřebný."

"Tak se na mne bude vzpomínat?" zeptal jsem se. "Jako na nutné zlo?"

"Neřekl jsem nic o zlu, jen to, že jsi neměl pravdu."

Několik dalších kilometrů jsme kráčeli mlčky. Konečně jsme došli do Nebe.

"Počkám tady s tebou, jestli chceš," řekl Kimanti.

"Raději bych byl sám," odpověděl jsem.

Pokrčil rameny. "Jak chceš. Kwaheri, Koribo."

"Kwaheri," odpověděl jsem.

Zůstal jsem sám. Díval jsem se kolem sebe na savanu a řeku, pozoroval zebry a ostatní divoká zvířata, sledoval orly a čápy marabu a snažil se vtisknout si to všechno do paměti.

"Je mi líto, Ngai," řekl jsem nakonec. "Dělal jsem, co jsem mohl, ale nakonec jsem selhal." Loď, která mě měla navždycky odvézt z Kirinjagy, se objevila na obloze. "Musíš s nimi mít slitování, Ngai," pronesl jsem, když se loď přibližovala k přistávací dráze. "Nejsou to tvoji první lidé, kteří byli očištěni Evropany."

V okamžiku, kdy loď přistála, se mi zdálo, že jsem zaslechl hlas: Byl jsi mým nejvěrnějším sluhou, Koribo, a proto se nechám vést tvojí radou. Opravdu chceš, abych s nimi měl slitování?

Podíval jsem se ještě jednou směrem k vesnici. K té vesnici, která se kdysi bála Ngaie a uctívala ho a která se prodala bohu Evropanů jako nějaká prostitutka.

"Ne," řekl jsem pevně.

"Mluvíte se mnou?" zeptal se pilot, a já si uvědomil, že poklop je otevřený a loď čeká na mne.

"Ne," odpověděl jsem.

Rozhlédl se kolem. "Nikoho jiného nevidím."

"Je velmi starý a unavený," řekl jsem. "Ale je tady."

Vstoupil jsem do lodě a už jsem se neohlédl.

*přeložila Ivana Černá
ilustroval Petr Bauer*

Stephen Baxter - Eric Brown

Raketoplán se prudce naklonil. "Porucha Časoprostorová primárních palubních přístrojů."

Wake zírala do monitoru, když mezi vatovými mraky proklouzl blesk. Byla hluboko v nitru této vzdálené gravitační jámy, uprostřed bouřky a velkou rychlostí padala níž a níž.

"Přepni na sekundární, Raketopláne. Potvrd'."

Raketoplán se zmítal ve vířícím vzduchu.

"Řekla jsem 'Potvrd'."

"Riziko ztráty posádky."

Cítila, jak jí kůže pod skafandrem zaplavuje pot. "Podrobnosti."

"Devadesátiprocentní pravděpodobnost selhání sekundárních palubních přístrojů."

Kurva. To se nedalo přežít, jasně, alespoň podle propozic.

"Přepni na ruční. Řekni Matce, že přerušuji přistání a vracím se domů."

"Zesilovače mimo provoz. Ztráta tlaku v palivové nádrži. Riziko ztráty -"

"- posádky. Jasně," zabručela. *Co teď?*"

Raketoplán byl starý, ale neměl by selhat. Byl přeplněn zdvojenými systémy, které jej měly udržet v provozu přinejmenším po několik let.

Nakonec ale všechno selhalo. Nebýt téhle bouřky, těch blesků, jejichž zásahy Raketoplán schytl, došlo by k tomu z nějakého jiného prokletého cívodu, na nějakém jiném vzdáleném světě.

Wake tady byla na vlastní pěst, tady venku na hranici expanze lidstva. Její výcvik ji dokonale naučil, že se nakonec nemůže spoléhat na přístroje. Záleželo jen na ní, jestli se udrží naživu. *Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!*

Jestliže se nedokáže vrátit na orbitu, přistane. Bude potřebovat suroviny na opravy a palivo. Neviděla povrch a neměla žádnou konkrétní představu, do jakých podmínek tady vůbec spadne. S tím si bude lámat hlavu později.

Před Raketoplánem projel blesk, který ozářil Wake tvář a oslepil ji. Raketoplán se s nepříjemným zhoupnutím přetočil na pravobok.

"Dej mi souřadnice pevniny na Alfa jedna."

"Rozumím."

Šedé, roztržené mraky se rozestoupily a odkryly oceán barvy tepané šedé oceli. Na obzoru vystupoval nějaký ostrov, hornatý, rozeklaný. Klouzala jen pár set metrů nad rozbouřenými vlnami.

Krás tepané. A to je to jen lodička, co jsem byla v sauně na Matce.

"Hrozící výpadek sekundárních systémů."

"Doporuč nouzový postup."

"Riziko ztráty posádky."

"Ach, proboha -"

Raketoplán teď doslova padal z oblohy. *Zůstává jedna možnost.* Vstala ze sedačky a potácěla se ke Kokonu. Podlaha Raketoplánu pod ní tancovala ve složitém, zběsilém pohybu; kolébavě se přesouvala a zachytávala se ovládacích panelů a skříněk s přístroji.

Dorazila k dlouhé, Šestiúhelníkové rakvi a vklouzla dovnitř. Pod kůži jí pronikly chladivé sondy.

"Pokyny," zeptal se Kokon.

"Použij svůj heuristický algoritmus. Vyhodnot' situaci. Zajisti minimální nebezpečí. Připrav si zprávy o poškození, průzkumy lokalit, scénáře přežití..."

"Rozumím."

Víko se nad ní zavřelo. Přitiskla si ruce k medailónku na krku a myslela na Bena.

Pocítila náraz do zad, jak se Kokon oddělil od

Raketoplánu. **OOO**

Obíhala kolem páte planety této mdlé hvězdy vzdálené sto světelných let od Země dva dny, než se rozhodla, že se porozhlédne důkladněji. Planeta se vzdáleně podobala Zemi: silný obal z mraků nad průhledným kyslíko-dusíkovým vzduchem a oceány vody. Jednou významnější pevninou byl něj větší ostrov ze souostroví táhnoucího se podél rovníku. Na ostrově byly stopy zeleně, ale její senzory neprozrazovaly ani náznak chlorofylu. Nezabláhla žádné známky mimozemské civilizace - žádné průmyslové zplodiny, žádné velké stavby, žádné radiové ani jiné signály.

Byla si celkem jistá, že planeta nebude právě obyvatelná a že na ní nebude žádný Kontakt. Ale možná, že půjde teraformovat.

Wake byla placena složitým způsobem, který bral v potaz počet užitečných světů, které přeměnila na každé pracovní šňůře, a také podle užitečnosti jednotlivých světů. *Pravděpodobně teraformovatelný* byl dost daleko na seznamu požadavků a nevynese jí příliš velkou odměnu.

Možná tak akorát na to, aby se jí zaplatilo přistání, usoudila nakonec.

Chystala se, že hned následující den po přistání odsud odstartuje a zamíří k domovu. Vlastně byla jen tři dny od Země, když použije Alcubierrův nadsvětelný pohon Matky.

OOO •

Vynořila se nad hladinu anestetik. ,

"Hlášení o situaci."

"Přežití posádky nejisté."

Skvěle. S námahou se posadila. Kokon byl nakloněn, takže hlavu měla možná 20 stupňů pod nohama a křišťálový kryt byl něčím zakryt - cary padáku, uvědomila si opožděně. Nezakrytou polovinou křtu zahlédla oslepivě zelenomodrou oblohu.

Zelená? No ovšem. Rozptýlením oranžového světla tohoto slunce třídy G8 -

"Kde je Matka?"

"Orbitální části jsou sto dvacet tři celých čtyři nad -"

"Ukaž mi ji."

Na skle křtu se objevil jemný nitkový kříž. S jeho pomocí našla stříbrnou tečku visící na jihozápadní obloze, jasnou bez ohledu na denní světlo: Matka na své stacionární dráze, nad pevninou. Pocítila nával úlevy.

Hlášení Kokonu říkalo, že venkovní vzduch byl natolik podobný pozemskému, aby na něm vydržela několik hodin, ale obsahoval nějaké slabě jedovaté látky. Nemohla mimo Kokon strávit ne víc než pár hodin bez přestávky. Takže se nemůže vypravit nikam daleko.

Teplota 30 stupňů Celsia. Jasný sluneční den na Alfě jedna.

V tuhle chvíli by Matka měla vysílat boje "*Ztráta posádky*". Kdyby se Wake podařilo dostat k Raketoplánu, mohla by Matce poručit, aby začala vysílat nadsvětelnou rychlostí nouzové bójky, které by Vesmíru zvěstovaly, že ona je stále naživu. Neměla žádnou jistotu, zejí někdo odpoví, ale byla to stále větší naděje než nic.

A pokud by se jí podařilo dostat k Raketoplánu, samozřejmě by mohla udělat i něco lepšího než tohle; možná, že by mohla přijít na nějaký způsob, jak se vrátit na orbitu; k Matce.

Zatlačila na víko; otevřelo se se zašuměním hydrauliky a shodilo ze sebe padák.

Kokon přistál v kopcích jakéhosi orodovaného horského pásma. Stála na náhonní rovině porostlé travou. No, *aspoň to vypadá jako tráva*. Za okrajem plošiny se svažovalo zelené údolí, které se rozšiřovalo směrem k pásu oceánu na jihu. Dnem údolí se vlnila rtuťovitá stužka řeky. *Údolí s průřezem do U. Nejspíš vytvořené ledovcem*. Byly tam rostliny, něco podobného stromům: nízké, se silným kmenem a se závojem karmínových listů. Slunce zapadalo za obzor, obrovské, také oranžové.

To panoráma bylo dostatečně jiné, aby již něj přeběhl mráz po zádech.

Dotkla se medailónku na krku. Z krystalu ve tvaru srdce se usmíval Ben. Benovy dvě holčičky - Wakiny vnučky, vlivem mikrogravitace vytáhlé - které držel na ruce, na ni mávaly. Ten hologram byl pořízen v Útulk, ve velké, zářivé, travou porostlé komoře v srdci kolonie na L5, na místě, kde byly vychovávány děti. Pozemské barvy, chlorofylová zeleň trávy a stromů, se výrazně lišily od Alfy jedna. Jako kdyby tato planeta byla nezdařenou napodobeninou.

Poklekla a utrhla několik stébel "trávy". Byla spíše podobná šestičetným lístkům jetele. A zelené zbarvení připomínalo měděnku a ne světlý chlorofyl.

"Kokone. Řekni mi něco o biotě."

"Nejčtetnějšími atomy jsou křemíkové, vodíkové a kyslíkové. Křemíkové vazby tvoří základní stavební prvek -"

Přestala poslouchat. *Ach, báječné. Objevila jsem život na bázi křemíku*. To bylo údajně nemožné. Křemík nedokáže vytvářet dvojnité vazby jako uhlík; křemík nedokáže sestavit metastabilní sloučeniny, které podněcují vývoj velkých, složitých molekul... Jak vidno, zdejší příroda si nějaký způsob našla.

Teď jí na tom zblá zleželo. Základní vědecké poznatky byly součástí její smlouvy, ale nevynášely téměř nic. Co bylo nejdůležitější, byla skutečnost, že dokonce ani zručné trávicí orgány Kokonu pro ni nedokážou přeměnit na jídlo suroviny založené na křemíku.

Přerušila přednášku Kokonu. "Poděj zprávu o zásobách."

"Pět dní nominálních dávek."

Pět dní, po které do ní bude nitrožilně hustit sličtu podkožními sondami. *Musím najít ten ztracený Raketoplán*.

Kokon jí sdělil pozici místa dopadu Raketoplánu. Bylo to kilometr na jih, dále údolím.

Kráčela po měkké, travou pokryté zemi a trhala ze stromů košticověrné listy. Zeleň nepůsobila příliš přesvědčivě, a stejně tak ani nebe, ale i tak bylo téměř nemožné uvěřit, že zde nebylo nic, co by mohl a jíst.

Místem dopadu byla jizva v úbočí jednoho kopce, teď už zarostlá. Našla cosi, co mohlo být komunikačním panelem; jeho kryt byl zrezivělý a odlomený, a když se jej pokusila zvednout, vysypalo se z něj něco na způsob lišejníku.

Vrátila se ke Kokonu. "Jak dlouho už jsem tady dole?"

"Dva místní roky." Což byl přibližně jeden pozemský rok.

"Jeden rok? Proč tak dlouho?"

"Kokon hledal jistotu přežití posádky. Bezvýsledně. Odjštěn podle heuristického algoritmu z důvodu získání dalších pokynů."

Dřepla si do trávy a objala si kolena. S takovou prodlevou nepočítala. Vlastně ji ani nenapadlo, aby se zeptala Kokonu, jak dlouho byla na přístrojích. *Ztracené moc dlouho*; tak dlouho, že už přišla o Raketoplán, ve zrychlené entropii téhle časoprostorové jámy.

Vypočítávala si možnosti.

Mohla by se pokusit vyslat signál. Ale, k čertu, neměla dostatek energie, aby mohla vyslat něco, co by bylo zachytitelné na mezi-hvězdnou vzdálenost. A kromě toho, při rychlosti světla by signálu trvalo celá desetiletí, než by doletěl k čemukoli obydlenému.

Mohla by se pokusit postavit Raketoplán a dostat se zpět na orbitu. Jo. Ale věděla, že Kokon nemá prostředky, které by jí umožnily přeměnit nevylezenou železnou rudu ve vesmírné plavidlo. A kromě toho, ona nebyla technik.

Byla tu v pasti, v téhle gravitační jámě, sama, mimo dosah, a všichni, kdo ji znali, už museli dostat zprávu, zeje mrtvá.

Nechala to plavat, alespoň prozatím.

Potom se narovnála. K čertu s tím. Potřebovala nějaké další možnosti.

V nejnižším místě údolí, dva až tři kilometry daleko, se k nebi zvedal tenký proužek dýmu.

ooo

Pospíchala zpět ke Kokonu. Nasadila si na hlavu sluchátka hlasokóderu, nastavila si mikrofon před ústa a potom si připjala k opasku laserovou pistoli.

Slunce šplhalo od obzoru. *Takže teď je tady ráno*. Další věc, na kterou ji nenapadlo zeptat se Kokonu. *Musím být opatrnější, méně posedlá sama sebou, jestli mám tohle přežít*. Scházela po strmém úbočí do údolí.

Na dně údolí byla pole. Byla ohraničena nízkými zídками z balvanů, pozůstatků po ledovci vytlačených z půdy. Rozeznala další proužky dýmu, skupinku drobných chatrčí barvy hlíny. *Máme tu domorodce*.

Prošla kolem malých čtymořců: přezývavci pasoucí se na obdobje trávy. Ve vzduchu kolem ní poletovali ptáci na bázi křemíku, jejich trylky byly vysoké a pronikavé. Celé to místo bylo prostě oslavou paralelní evoluce, pomyslela si.

Po jednom kilometru narazila na cestu vyšlapanou do úbočí. Sledovala tu klikatou trasu barvy mědi na dno údolí.

První stavení, ke kterému dorazila, poloroubená bouda na kůlech, stálo na druhé straně pole osázeného vyrovnanými řádky čehosi, co vypadalo jako řepa. Podél pole stály primitivní pluhy, vyrobené z nějaké analogie dřeva. *Takže nejsou technicky vyspělí*. Tohle ovšem může být vzdálený venkov. Potřebovala najít nějaké město, průmyslový pokrok.

Začala spřádat provizorní plán. Bude k tomu potřeba zdrojů přinejmenším částečně industrializované společnosti, aby vystoupila zpět na orbitu. Možná, že ti tvorové mají i vesmírnou technologii. Pokud ano, bude to muset zjistit.

Nebyl to nijak dobrý plán, ale bylo to jediné, co vymyslela.

ooo

Na poli před ní se něco hýbalo.

Tvor klečel s hlavou odvrácenou od ní vedle řádky řepovitých rostlin. Vstal a pohlédl vzhůru k prázdné obloze.

Původem obojživelník, napadlo ji okamžitě; přesněji žába. Žába na bázi křemíku. Ta bytost byla podélně souměrná: dvě paže, dvě nohy. Její korpulentní trup seděl na vytáhlých nohou; barva její kůže byla třpytivě hnědá, téměř jako nalakovaná. Pres bedra měla dlouhý pruh šedohnědé látky. Cudnost? Pás na nářadí?

Tvor se otočil. Jeho klenutá hlava byla ještě více podobná žabi: dvě vykulené oči, široká šterbina úst - ale oči se nacházely podesty. Vypadalo to, jako by měl hlavu otočenou o 180 stupňů. Jeho nahá hrud' byla zdobena třemi hořčičně žlutými destičkami.

Když se setkal s Wakiným pohledem, ztuhl a zíral na ni.

Ona pomalu zvedla dlaň na pozdrav. Na toto gesto by měli zareagovat všichni dvounožci používající nástroje. Wake přešla přes pole, mezi řádky těch olistěných rostlin. Dva metry od tvora začala mluvit a zkoušela jej pozdravit různými způsoby.

Mimozemšťan byl malý, dosahoval jí sotva k bránici. Žlutýma očima si přeměřoval její tvář. Pak vydal sérii sykových zabublání. Po několika minutách hlaskódér zavrňel.

"... mém poli? Co chcete? Přišla jste zničit úrodu? Co..."

"Jsem cestovatel. Jmenuji se Kateřina Wake." Ukázala na sebe. "A vy?"

Tvor si ji měřil zpod svých úst, naslouchal slovům, která nebyla synchronizována s jejími špatně umístěnými ústy. "Já jsem pěstitel a ošetřovatel rostlin. Jsem -" Zabublání. Hlaskódér jí do oka promítl znakový přepis. "F'han Lha."

"Jak si říkáš tví lidé?"

Jen jí opětoval pohled.

To bylo špatné znamení. Chybějící jméno, které by odlišovalo místní, znamenalo, že tvor neví o nikom mimo tuto nejbližší skupinu. Dokonce ani teoreticky. A pokud si tenhle jinoplanetník myslel, že tato malá nuzná skupinka zahrnuje jediné lidi na světě, nenajde tady nic na způsob cestování, obchodu, komunikace.

Pravděpodobně tady nebudou ani žádné vesmírné lodě. *Přistála jsem ve středověku na bázi křemíku.*

F'hanu v zrak opustil Wakinu tvář a obdivoval medailónek na jejím krku. Přetáhla si medailon přes hlavu a podržela jej u jeho nadšených očí.

F'han po něm natáhl ruku se třemi prsty. Chybí palec stojící proti ostatním prstům, povšimla si.

"Pro mě?"

"Ne. Lituji." Zavěsila si medailon zpět na krk.

Objeví se tři další tvorové, kteří slezli po žebříku pod chatrč na kůlech. Pokusávali směrem k ní, jejich kroky byly nízké a plynulé. "Fhane!"

F'han utíkal přes pole k ostatním. Nově příchozí museli být stejně vysocí jako Wake; jeden z nich k sobě ochránářsky přitiskl F'hanovu hlavu. *Mluvila jsem s dítětem.*

Všichni čtyři domorodci rychle vyšplhali po vratkém žebříku z analogie dřeva a zmizeli v tmavém obydlí.

ooo

Vystoupala po ubožizpět ke Kokonu.

Mohla by vyšetřit zdroje Kokonu na deset až 15 dní tím, že by přešla na poloviční přiděly. A vždycky si může protáhnout čas na planetě přechodem zpět do stáže, uvnitř Kokonu. Ten byl soběstačný. Dokázala by v něm přežít měsíce, roky, pokud by to bylo nutné, a žít pokaždé jen po několik hodin... *Ale proč?* Proto, aby mohla zahynout hladu až za rok a ne hned teď?

Ovšem, F'han byl jen dítě. Nemusel vědět všechno. Možná, že přímo za pohořím je trpytivé město... Ale musela by ho bývala vidět z oběžné dráhy. *Přiznej si to na rovinu, Wake. Tohle je to jediné, co tady je. Živořící rolníci na bázi křemíku: nic víc a nic méně.*

Tihle tvorové musí být celé generace vzdáleni rozvoji technologií, které by jí dokázaly pomoci: naplnit všechny její biochemické potřeby, vynést ji zpět na orbitu.

Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!...

Nuže, když jí nedokážou pomoci nyní, prostě jen bude muset počkat, dokud to nedokážou. Musí si zalézt do Kokonu a počkat si tak dlouho, jak bude nezbytné, aby ti tvorové urazili potřebnou cestu k nějakému druhu technologie; v Kokonu by dokázala vydržet zatraceně dlouho.

Do čelní stěny skály před Kokonem vypálila laserem nízkou jeskyňku a poté, v průběhu následující hodiny, zasunula Kokon pod ten úzký převis. Nakupila podél Kokonu hlínu a kamení; nyní by měl být chráněn proti počasí a, až na valu vyroste analogie trávy, ukryt před snadným zpozorováním.

Vlezla si do Kokonu.

"Pokyny?"

Jak dlouho? Bude muset čekat dost dlouho na to, aby se přesvědčila, jestli se místní domorodci pohybují po stou pojící technologické křivce nebo ne. Ale ne tak dlouho, aby zůstala třet osamocená v čase.

Padesát let?

Za padesát let bude Ben nejspíš po smrti. A z vnuček budou ženy ve středním věku - stejně staré, jako byla Wake teď. Zjistila, že je těžké připustit, že během několika subjektivních vteřin lidé, které milovala nejvíce, prožijí své životy bez ní.

Ale nemám právo na vybranou, pomyslela si pochmurně.

"Padesát let. Standardních pozemských."

Zavřela oči a poddala se objekty podkožních sond.

ooo

Probudila se a vleže čekala, až se otevře víko.

Necítila na sobě žádnou změnu, jako kdyby teprve před chvilkou zavřela oči. A obloha vypadala skrz porost stejně. Na jihozápadě spatřila Matku, jiskřičku světla nehybně visící na zelenomodré obloze.

Nasadila si hlaskódér a vydala se na cestu do údolí. Zvolila cestu podél úhuru směrem ke statku, kde před padesáti lety mluvila s F'hanem Lnou.

Skupina místních se lopotila na svých kamenitých polích. Měli své pluhu z obdoby dřeva zapraženy za zády a vyrývali brázdy do

karmínové půdy. Rolníci vzhledli, několik vteřin sledovali její postup, potom se nevšímavě vrátili ke své lopotě.

Další dělníci stáli v řadě směřující k stříbřité řece. Wake sledovala, jak si postupně podávají nádoby vytvořené z tykvi. Poslední dělníci špláchali vodu na zem. Bylo to namáhavé, obdivuhodně nevykonné.

Nezaznamenala žádné známky změn.

Pocítila k těm tvorům prudké opovržení. Po kolik staletí žijí tímto způsobem, přežívají svou venkovskou existenci od narození přes práci na polích do smrti?

Oranžové slunce jí pražilo do hlavy; bylo jí vedro, byla zničená, hladová, osamělá. *Tak to bychom měli můj plán.* Nuže, v tom případě, pomyslela si se stopou zuřivého zoufalství, bude prostě muset vytáhnout ty proklaté domorodce z té jejich tupé, nevzrušené rovnováhy.

Přešla do stínu stavení zvednutého nad zem a vyčkávala.

To, co plánovala, nebylo úplně etické. Ale etika byla pro lidstvo, které se zuřivě rozpínalo na nové planety, luxusem.

Etické chování dokonce ani nebylo součástí jejího výcviku.

ooo

Když slunce vystoupilo na svůj nejvyšší bod, rolníci se odvěkleli z polí i od reky. Ukryli se ve stínu pod domem a cpali si rozmačkanou řepu do úst v horních částech lebek.

Wake stála před nimi. Jak Emzáci jedli, nepřítomně ji sledovali. "Tam, odkud přicházím, to děláme jinak. Lépe. Snáz." Zvedla ostrý kámen a začala vyrývat hrubý náčrtek do stěny nejbližšího stavení. Byl to žlábek stočený do spirály kolem ústředního válce. Pokud by náčrtek nestačil, vyrobila by pár jednoduchých modelů.

Jeden z tvorů přistoupil blíže, očividně zvědavý, vysoký, tenký jedinec s kruhem zelených skvrn na vrchním krunýři.

"My čerpáme vodu tímhle. Je to lehčí. Tohle zařízení se jmenuje Archimédův šroub..."

ooo

"Pokyny."

Políbila medailónek. "Promiň, Bene."

Sklouzávala stále hlouběji do této jámy v prostoru i čase. Ale měla na vybranou? *Padám stále hlouběji, protože tady není nic, čeho bych se mohla zachytit...*

Tohle je ďábelský plán, Wake.

"Pokyny," opakoval Kokon.

Zavřela oči. "Dvě stě let. Standardních pozemských." Možná, že to bude dost dlouho na to, aby šéme, které zasela, přineslo ovoce.

Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!...

ooo

Otevřela oči. Křišťálové víko nad ní bylo popraskané.

Odklopila je a vylezla ven. Byla ztuhlá, údy měla přebornělé, žaludek sevřený. Byla noc; mraky nad hlavou byly těžké, plné deště a jejich spodky osvětlovala sírově žlutá záře.

Změna, napadlo ji okamžitě, a zajásala.

Její zemní práce vzaly za své a Kokon byl vytažen zpod převisu a posazen na rampě z kamenných dlaždic obehnané vysokým železným plotem. Po celé délce boku Kokonu byly rýhy a vrypy; vypadalo to, jako by se někdo pokoušel páčením otevřít víko.

Srdce se jí rozbušilo rychleji. *Takže jsem podnítila zvědavost.*

Přešla přes dlaždice, sevřela plot a vyhlédla ven. Stále byla na úpatí hor - za ní se tyčilo rozeklané pohoří, temné, opuštěné - a na jihu údolí, nezřetelně ohraničené, spadalo dolů od této malé ohrádky. Teď ale nad údolím zářilo umělé osvětlení, řídce rozmístěné žluté kaňky. Viděla, že to, co bývalo rozlehlou zelenou plání, křijí cesty. Dno údolí zaplňovala kamenná obydlí, nakupená kolem tmavých, sklíčujících budov: mlýnů, možná továren. Reka byla narovnána a několikrát přehrazena; velké spirálové stroje, ve kterých poznala vzdálené potomky svého Archimédova šroubu, lemující zformované údolí, čerpaly vodu do zavlažovacích kanálů. Ve vzdáleném ústí

údolí zahlédla světla města, hustě propletené uličky, vzduch prosycený dýmem.

V tom šeru dokázala ještě rozeznat primitivní přístav na okraji oceánu za městem.

Zahleděla se na jihozápadní oblohu a hledala Matku. Mraky však byly husté a nad údolím navíc visel závoj smogu.

"Stát! Ani hnout."

Ten povel, s mimozemskými sykvkami překrytými šepotem jejího hlaskódéru, přišel z místa za ní. Zvedla ruce do vzduchu a ukázala, že je má prázdné.

"Otočte se. Pomalu."

Opět poslechl.

Dva tvrdě vypadající tvorové, odění do černých, přiléhavých uniforem, stáli z vnější strany ohrádky s Kokonem. Mířili na ni čímsi, co vypadalo jako kuše. Viděla šípy; byly ostré, masivní a rýhované spirálovitým drážkováním. Jak se zdá, pomyslela si sarkasticky, její revoluce s Archimédovým šroubem měla i několik nečekaných vedlejších produktů.

Jeden z Emzáků otevřel těžkou bránu a vešel do ohrádky. Zvedl svou převrácenou hlavu a zíral na ni zlatýma očima. Potom přešel ke Kokonu a nahlédl skrz zavřený křišťálový poklop. Sykl cosi na svého společníka, na hlaskódér příliš rychle, potom vyšel z ohrádky a začal manipulovat s jakýmsi přístrojem. Zaslechl a jiskření elektřiny. Z přístroje začalo směrem do údolí tryskat nažloutlé světlo. *Nějaký signál. Hlídalí tady a čekali na mě, až vylezu. A teď, když jsem venku, signalizují.*

Potom vyčkávali. Zřejmě by jí nedovolili vrátit se do Kokonu, takže si sedla na dlaždice, aby tak dala najevo únavu.

ooo

Po půlhodině se sem z údolí donesl bručivý rachot. Stoupala si a strážní jí dovolili přistoupit k oplocení.

Z údolí po svahu šplhal nízký lokotraktor. Na jeho střeše seděli dva tvorové ve třípytíých pončech před párem trychtýřů, které vypouštěly páru. Kola byla velká, s dřevěnými loukotěmi a železnými obrubami. Kotel ukrytý v hranatém rámu vozidla neměl dost síly na to, aby vytáhl traktor do kopce, takže měl na přední primitivní postroj. Tucet nebo i více tvorů bylo zapraženo do postrojů a táhlo vozidlo, které kodrcalo po nerovné zemi. Jeden z nevolníků na ni bezvýrazně pohlédl, s dokořán otevřenými ústy. Na holé hrudi měl hořčicově žlutý proužek a kolem krku - byla překvapena, když to viděla - primitivní medailónek vydlabaný ze dřeva. Medailon byl očividně neumělou kopií toho jejího. Takže ten nevolník byl nejspíš potomkem Fhana Lhy; mohla snad vzpomínka na její poslední krátké zjevení být předávána z generace na generaci?

Ti dva tvorové na vozidle vypadali tlustí a dobře oblečení. Naproti tomu zapražení nevolníci vypadali vychrtle a unaveně.

Stala jsi se hadem v ráji, Wake, napadlo ji.

Traktor zastavil před ohradou.

Dva z nevolníků pomohli jednomu ze svých pánů dolů na zem., Ten přistoupil k Wake pánovitou kolébavou chůzí. Jeho pončo zářilo karmínem s měděným vzorem. Všimla si, že na jeho vrchním krunýři je jakási značka, kroužek ze zelených teček, a že nosí zvláštní převěšek ve tvaru Archimédovy spirály.

Ohromilo ji to. Přijali ty zlomky, které jim dala, a vystavěli si na nich celé subkultury.

Držela ruce před sebou, s dlaněmi vzhůru, tázavě. "Co chcete?"

Emzák ukázal na její hlaskódér, její oblek, Kokon. Řekl něco; byl to neumělý pokus o vyslovení "Archimédes".

Začínala ztrácet dech; už se potřebovala vrátit do Kokonu. Proklatě. Prostě jen neměla čas, aby o čemkoli z toho popřemýšlela.

Ti tvorové nevyjadřovali žádnou snahu pomoci jí. Jen chtěli to, co měla ona. Musí zjistit, jestli jsou pro ni opravdu hrozbou.

Ukázala na Kokon. "Moje," řekla bez obalu. "Ne vaše."

Nevolníci, stále zapraženi do svých krutých postrojů, se při tom otřásli. Sotva byla odbornicí na řeč těla těch tvorů, ale připadalo jí, že v jejich slovech otevřeného odporu hledají nějaké vodítko. Zajímalavě. Možná, že tohle by mohl být skrytý kout, který by měla využít.

Zelený kroužek mávl rukou. Jeden z vojáků zvedl svůj spirálový samostříl a zacíлил jí ho na hlavu. *•

Wakino srdce bušilo a ona cítila, jak se jí v krku začínají shromažďovat sliny. *Tak. To bychom měli výhrůžky. Co téct, Wake?*

Musela se přizpůsobit jejich přístupu. *Přinut' je, aby se zaměřili na cíl, který se bude hodit nám všem.*

Řekla: "Klíč. Ke Kokonu - k mé hrobce." Jak držela ruce nahoře, začala je pomalu spouštět směrem k opasku, k laserové pistoli na něm.

Zelený kroužek očividně váhal. Viděla, jak se tři prsty vojáků svírají kolem spouští svých kuší.

Vyndala pistoli. Zvedla ji nahoru, aby ji všichni viděli, v naději, že v ní nerozeznají zbraň. "Klíč. Jasně?"

S pistolí nad hlavou se otočila a vykročila zpět ke Kokonu.

Potom, v jediném okamžiku, se otočila a stiskla spínač napájení laseru. Paprsek rudého světla, pronikavý v kouřovém šeru, jí vytryskl nad hlavou. Dříve, než se tvorové dokázali pohnout, stočila paprsek dolů přes jednoho z vojáků a hladce mu přitom odřízla paži. Jeho samostříl se sesypal na zem.

Voják zíral dolů na pahýl, ze kterého tryskala nějaká tmavá analogie krve. Potom padl naznak, s očima obrácenýma v sloup a zbývajícími údý strnulými v křeči.

Přistoupila k ostatním. Zvedla medailon a nechala hologram rotovat, jiskřivá pozemská zeleň a modř. "Slyšte mě! Vráť se za -" rychle počítala "- sto let. Potom dám vám, vašim dětem, toto světlo, obsal své hrobky. Ale na oplátku..." Zabodla paprsek světla do mraků. "Na oplátku vy postavíte stroj, který mě vynese na oblohu. Vezme mě ke světlu, které obíhá nahoře." Hlaskódér nedokázal tohle přeložit. "Ke hvězdě, která září nehybně na obloze." Dost. Měli celé generace, aby si to přebírali. "Udělejte to, nebo dolů z nebe přivolám více světla a zničím vaše pole a továrny a změním reky i more v páru a rozsekám vaše děti na malé kousíčky..."

Nevolníci - možná potomci rolnického chlapce F'hana - na ni teď křičeli, mávali rukama ve vzduchu a drželi nad hlavou své neuměle vyřezané napodobeniny jejího medailonu. *Probolia*, pomyslela si. *Oni si myslí, že jsem bůh. S tímhle nepočítala. Pomůže jí to nebo užkodí?'*

Tahle kultura, tenhle svět v vídolí, t>yl jako soudek petroleje, do kterého ona pravidelně házela zažehnuté zápalky. Nedokázala předpovědět, jak se tohle vyvine, jestli se jí tenhle poslední absurdní hazard vyplatí.

Bylo příliš pozdě na to, aby s tím něco dělala.

Otočila se4c nim zády a kráčela ke Kokonu, strnule, jak s každým krokem očekávala šíp ze samostřilu nořící seji mezi lopatky.

Sevržení podkožních sond přijala s úlevou.

ooo

Kokon se otrřásal; do její zabalené kabinky doléhaly tlumené údery.

Za hvězdnicově popraskaným sklem poklopu oslnivě zářilo světlo. Blesk? Ne, tohle plálo oranžovo-nidě.

Jako letecké palivo.

Otevřela poklop a posadila se; cítila se stará, strnulá a rozlámaná.

Obloha byla širá, akvamarínová, zase čistá. Nalezla Matku, hvězdičku světla na její jihozápadní pozici, plující klidně nad tím vším. Ale nebe bylo zohyzdění kondenzačními stopami, bílými kotouči dýmu, vzdálenými výbuchy.

Starobylé kopce se za ní zvedaly jako vždy, ale něco na nich bylo jiné: na několika místech byl jejich obrys změněn, vykousán. Na jednom místě zahlédla vzdálený třpyt skla, roztaveného kamení.

Kráčela k listí údolí. Dlážděný chodník se změnil v rozrytý šterk, hrazení v změť rezivějšího železa. Kolem přístupů ke Kokonu byl teď rozlehlý val: okopy a cosi, co vypadalo jako tankové zátarasy. Zákopky pokračovaly dolů na dno údolí: byly jich kilometry, vyboulené palebnými hnízdy a kryté čínsi na způsob ostnatého drátu.

Ušpinění mimozemští vojáci se sunuli blátem. Viděla, že několik jich je zraněno: pahýly po amputovaných končetinách, primitivně obvázané vrchní krunýře. Spousta ran vypadala zaníceně. Lékařská věda očividně nepokročila natolik jako válečné umění.

Údolí za okopy bylo zničené, země rozrytá, po malých stromcích zbyly jen spálené pařezy. Nedaleké přístavní město, které si pamatovala, bylo srovnáno se zemí, změněno na přímočarou souřadnicovou síť základů. Všude hořely ohně a jí připadalo, že vidí zdrcené obyvatelstvo razící si cestu rumišťem. Smog byl ale pryč. Tahle válka se musela vléct celé roky; průmysl v tomhle údolí už evidentně neexistoval po dlouhý čas. Nyní dokázala snadno dohlédnout celou vzdálenost k pobřeží...

A tam zpozorovala řadu ramp, strohých a šedých, a u každé stála štíhlá jehla, zářící na slunci perlovou bělostí, zahalená oparem.

Zatajila dech. *Mnohem podobnější vývoj, než jsem čekala.* Mohl by to být Canaveral nebo Ťjuratam, Mergui nebo Tanega Šima: kterýkoli z pozemských kosmodromů. *Funguje to, můj Bože.* Připravuji se, aby mě vynesli na orbitu.

O pár set metrů níže ji zahlédl jeden z vojáků v zákopech. Začal brebentit na své kumpány. Další z nich vystřkovali krunýřem kryté hlavy nad zákopy a pokřikovali. Potom začali vylézat ven, někteří z nich nemotorní na zraněných údech, a vyrazili směrem k ní. Většina jich měla na krku amulety, které teď zvedala do vzduchu, a napodobovala gesta, která ona předváděla včera... nebo před stoletím.

Začali recitovat a hlaskódér šeptal. *Zavolám dolů světlo z nebe. Zničím vaše pole a továrny a přeměním řeku a moře v páru a rozsekám vaše děti na malé kousičky...* Shlukli se do davu a stoupali po svahu k ní.

Ustupovala a stále se ujišťovala, že má volnou zpáteční cestu ke Kokonu. Takže jeiscénář fungoval. Bylo zřejmé, zeji tihle lidé do určité míry zbožňovali; vlastně bránili prostor kolem Kokonu. (*Před kým?*) Možná, že tohle byli potomci oněch utlačovaných nevolníků, které viděla posledně. Možná, inspirování vzpomínkou na ni, svrhli své vládcce. A tohle bylo jejich milénium; došlo na to, co předpověděla.

V tuhle chvíli jí děsilo to, že by mohla být zbožňována až k smrti. A bez ohledu na jejich zápal, tihle lidé jí stejně nebyli příliš užiteční. Musí se dostat k těm pobřežním startovním rampám...

ooo

Země se chvěla. Dlaždice se rozprskávaly do vzduchu. Vrhla se na zem a zakryla si hlavu pažemi; vojáci kolem ní se s křikem stáhli.

Co to bylo? Dělostřelectvo? Ale neviděla žádné záblesky ani dým a určitě by zaslechla, kdyby se blížil nějaký projektil. Takže zeměřesení?

Ořesy neustávaly. Rozdrcená dlažba bubnovala na zem kolem ní.

Země se rozestoupila ani ne tři metry od ní. Z podzemí se vysoukal kovový rypák, zářící stříbrem, rotující s hvízdodem opotřebovaných ložisek. Vozidlo se namáhavě vydrápalo ze své jámy a na povrchu se stočilo špič dopředu. Byl to Široký válec se spirálovým šroubovitým ostřím ovíjejícím trup jako Archimédův šroub, mocný a smrtící. Ostří přestalo rotovat a kruhové průlezy v bocích vozidla se odklopily ven. Z dýmajícího kovového trupu se s řevem vyrojily vojenské jednotky nesoucí těžké ručnice a zahalené do úborů barvy mědi přimknutých těsně k tělům, obsypané municí a další výstrojí.

Takže utlačovatelská třída je stále na scéně. Vlastně to dávalo smysl; museli to být "utlačovatelé", technicky vyspělejší než vojáci v zákopech, kdo vybudoval ten kosmodrom.

Zvedla se na nohy. Vojáci útočící proti zákopům ji okamžitě zpozorovali, ukazovali na ni a vykřikovali.

Horečnatě přemýšlela. Má se spolčit s těmhle týpkou a nechat je, aby ji vzali k těm odpalovacím rampám na pobřeží?

Oni ale nevypadali nijak zvlášť přátelsky. Vzpomněla si na neskrývanou lačnost Zeleného kroužku. Tihle ji očividně neuctívali; prostě jen chtěli to, co měla. A bez ohledu na existenci oněch odpalovacích ramp se mohli připravovat na to, zeji okradou, aniž by vyplnili svou polovinu dohody. Nevolníci se alespoň snažili ji ochránit.

Co mám udělat? Ke které straně se mám přidat?

ooo

Ze zákopů za dštím plošiny se ozvalo vrčení. Vojáci se otočili a pozvedli zbraně. Nad listím se vynořila velká železná hlaveň; obrovská pásová kola rozhazovala hlinu po rozdrcené dlažbě. Bylo to něco na způsob primitivního tanku, vyfukujícího páru z řady průduchů, když to šplhalo ven ze zákopů. Za ním vylézaly na dlážděnou plošinu zakopnické jednotky nevolníků, křičící a mávající zbraněmi.

Hlaveň největší zbraně tanku se stočila a zamířila na podzemní stroj, mědění vyrazili vpřed, aby se střetli s oddíly zákopníků. Spirálový šroub podzemního stroje se začal otáčet, jako by se vozidlo snažilo uniknout.

Na Wake to všechno probíhalo příliš rychle. *Když nevíš kudy kam, vezmi nohy na ramena.*

Rozhodla se. Vyrazila vpřed a blížila se k zavírajícím se průlezům podzemního vozidla.

Než se k němu dostala, zablesklo na pobřeží oslnující světlo. Wake se znovu vrhla na zem. Tank i zápolící oddíly se proměnily v bizarní siluetu.

Poté sem dolehl hřmot, nesmírné dmčení, tak pronikavé, že jí rezonovalo v hrudní dutině.

Zvedla tvář. *Záře raketových motorů.* Vstala a pronikla vpřed, kolem oslněných fascinovaných jednotek, k ústí plošiny.

Rakety na pobřeží začaly startovat. Kolem odpalovacích ramp se v obrovských chuchvalcích vzdouval bílý dým. Napočítala tři, čtyři, pět tenkých bílých jehel, burácejících k nazelenalému nebi na kapkách pronikavého žlutého světla.

Cítila, jak jí hrud' svírá panika. Příliš brzy/ *Odstartovali příliš brzy! Já nejsem na palubě, proklatě!*

Potom se zadívala pozorněji. Stoupající rakety byly primitivní konstrukce: vlastně jen palivové nádrže s malým kuželem pro náklad na vrcholku. Příliš malým, aby pojal člověka nebo místního.

To nejsou vesmírné lodě, uvědomila si. Jsou to řízené střely.

Při pohledu prostým okem si nemohla být jistá; ale vypadalo to, jako kdyby šplhaly vzhůru k setkání s Matkou, jasnou, nehybnou hvězdou na jihozápadě.

Všechno do sebe zapadalo. *Tyhle měděné uniformy ani neměly v úmyslu mi pomoci. Chtěly jen zničit Matku. Abych z ní nemohla snést oheň na jejich děti, jak jsem jim hrozila... A až Matka zmizí, přijdou si pro tne.*

Ďábelský plán, Wake.

Ale tihle primitivové určitě nedokážou poškodit Matku, ani kdyby rakety dosáhly svého cíle.

Vzpomněla si na vykoušané hory, na skelný kráter.

Atomovky. Mají atomovky. A už je někdy použijí.

Matka nedokáže přežít jaderný útok.

Matka byla poháněna chromodynamickou jadernou silou. Mnohem vydatnější zdroj energie ve srovnání s těmi slabými silami, působícími při štěpení jader. Pokud by se vojsku podařilo narušit Matčin bok, pokud by pohon materské lodi vzal za své, potom by výbuch povrch téhle proklaté planety pěkně ofoukl.

Řízené střely s atomovými hlavicemi už téměř vystoupaly z dohledu. Otočila se a rozeběhla se ke Kokonu. Bylo to jediné místo, kde mohla najít bezpečí.

Houfy vojáků, jejichž šok z odpálení raket vyprchával, se zase pustily do sebe. Někteří se oddělili, aby ji pronásledovali. Podzemní vůz se stahoval zpět do své díry v zemi.

Vrhla se do Kokonu a přibouchla nad sebou poklop. Tvorové se nakupili kolem Kokonu a bušili na jeho rozpraskaný a odřený povrch.

"Pokyny."

"Heuristický algoritmus," řekla rychle.

Deformované žabí obličej se tiskly ke křišťálovému víku. Obepjaly ji podkožní sondy.

Vysoko nad ní rozkvetlo světlo, mnohem jasnější než slunce.

Ruce bez palců škrábaly do víka a zanechávaly za sebou stopy slizu, který se leskl a vysychal žárem.

Potom zmizely všechny stíny a ona byla zahalena světlem.

ooo

Víko se zvedlo. Vnitřek Kokonu zaplavilo sluneční světlo, zářivé oranžové, ale do kostí se jí zahryzl pronikavý chlad.

Wake se posadila. Zatahala za látku své pilotní kombinézy; kusy z ní jí zůstaly mezi prsty. *Zetlelá.*

Stoupala si. Musela se na chvilku zastavit, jak se kolem ní roztपčila obloha. Připadalo jí, jako kdyby byla mimo po...

Jak dlouho?

Vylezla z Kokonu. Slunce viselo na prázdném vymeteném, zelenomodré obloze a neztrácelo nic ze svého horka. Žádné kondenzační stopy po raketách.

Žádná Matka.

Některé z dlaždic vydržely, ale byly omšelé, chlazené erozí jako oblázky. Mezi nimi nerostla žádná tráva. Odhalenou zemi pokrýval led. Led se smíšl s popelem, sazemí a kamením.

Kráčela k okraji plošiny. Atmosféra byla řídká, jako někde ve velké nadmořské výšce; plíce se jí přepínaly, jak se snažily oddělit z chladného vzduchu kyslík.

Údolí se změnilo v bílo-hnědou sošku. Tu a tam vyčníval ze slepeného sněhu nějaký ten kámen, roztavený a skelný. Vypadalo to, jako by se zde formoval ledovec. Nebyla tu žádná tráva ani stromy. Nic se nepohnulo. Ani ptáček nezazpíval. V úbočí neviděla žádnou známku po jizvě, kterou tam vyryl svým pádem Raketoplán.

Zastínila si pálící oči a pohlédla k pobřeží. Město zmizelo, i přístav. Zbyl tam jen hranatý objekt, který vypadal jako pahýl jedné z odpalovacích ramp. Visely z něj obrovské rampouchy. Na moři pableskovala bílá. Ledovce.

Ten mráz byl hrozný.

Lapala po dechu. Obsah kyslíku byl značně nižší, než jaký zaznamenala předtím. Vrátila se ke Kokonu, vzala si z něj kyslíkovou masku a přiložila si ji na obličej. "Složení atmosféry," zeptala se Kokonu. "Vyhodnocení."

"Biota spálena. Globálně. Volný kyslík unikl."

"Nijak se nedoplňuje?"

"Nezaznamenáno. Obsah kyslíku neustále klesá. Přežití posádky nezaručeno."

"Jak dlouho jsem byla mimo?"

"Čtyřicet dya tisíce pět set -"

Ježíši Desítky miléníí.

Dost na to, aby radioaktivní stopy té poslední jaderné války a zničení Matky poklesly na neškodnou úroveň. Dost na to, aby

popel ze spálené biomasy spadl na zem v dešti a později ve sněhu; dost dlouho na to, aby si zničená planeta vytvořila novou klimatickou rovnováhu: nepřetržitá zima, země pokrytá ledem, který odrážel většinu slunečního záření zpět do vesmíru.

Nežžstalo nic živého. Zabíla jsem děti F'hana Lhy. Zabíla jsem dokonce i lesy a řasy a plankton nebo to, co je křemíkovým ekvivalentem používaným k syčení vzduchu kyslíkem.

Přežití posádky nezaručeno, jak jinak.

Medailónek měla stále na krku. Sevěřela malý přívěsek, zvedla ho a zatočila jím. Byl tmavý. Hologram přestal fungovat, když se vyčerpala jeho drobná vnitřní baterie.

Způsobilo jí to žal.

Co tečí?

Ta letmá myšlenka ji rozesmála natolik, že v masce zalapala po dechu.

Zůstala jsem trčet v téhle časoprostorové jámě: sto světelných let od domova a 40 000 let od své doby. Déle, než můj druh existoval na Zemi před mým narozením.

Hlavně, že jsem si to tak dobře naplánovala.

ooo

Vlastně, jak zjistila po chvíli, stále ještě měla nějaký plán.

Samozřejmě, že to bylo absurdní. Ale druhou možností bylo vzdát to.

Strávila jeden den při vědomí, jeden celý den, aby si mohla svůj plán promyslet a připravit.

Vyřyla laserem ve zmrzlé zemi jámu. Uložila do nerozmrazující půdy topení a natáhla napájecí kabel mezi topením a Kokonem.

Vykuchala trávící vak Kokonu. Nastavila ho, aby do inertní hlíny zaváděl aminokyseliny, nukleotidy a cukry: aminokyseliny kvůli bílkovinám, nukleotidy a cukry kvůli nukleovým kyselinám, stavebním kamenům pozemského života.

, Odebrala si vzorek středních bakterií a zmrazila jej. Nastavila kapsli, aby v načasovaných intervalech uvolňovala vzorky bakterií.

Její plán byl jednoduchý. Proste na téhle planetě rozšíří pozemský život.

Vypěstuje život a znovu oživí tenhle svět. Až příště vyleze z Kokonu, měla by tu být biomasa na bázi uhlíku, kterou jí bude moci Kokon zpracovávat na potravu.

Byl to skvělý plán. Jediné, co musela udělat, bylo stvořit život, nechat vyvinout nějakou inteligentní rasu a vzdělat ji tak, aby ji odvezla domů: co tam ale vlastně mohla najít, po čtyřiceti tisíciletích.

Prostě. Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!

Zatímco se přístroje připravovaly, seděla na zmrzlé zemi, s koleny přitisklými k hrudi a myslela na F'hana Lhu. F'hana, jehož potomky vymazala z dějin. Jen proto, aby zachránila sebe.

Morální aspekt toho všeho byl na ni příliš složitý. Jediné, co dělala, bylo, že postupovala na základě svého výcviku.

Wake nebyla žádný hrdina. Ani se jím nesnažila být. Tady se ale všechno pokazilo a ona se prostě jen chtěla vrátit domů. Ležet a umírat nepatřilo k náplni její práce.

To by mělo být dostatečně morální pro kohokoli.

Cítila bolest, když o tom přemýšlela.

Bez lítosti zalezla zpět do Kokonu.

"Pokyny."

"Otevřít na výzvu zvenčí." *Záchranného týmu, prosperující, moudré, rozvinuté rasy.* "Nebo při obratu ve vývoji obsahu kyslíku. Nebo při detekci významného množství pozemské biomasy. Nebo -"

Zaváhala.

Kokon vyčkával, bezmezně trpělivý.

"Nebo po pěti milionech let."

Sevěřela medailon v dlani. Styděla se, když si uvědomila, že jeho malá porucha jí rozladila víc než smrt tohoto cizího světa. Položila si sevřenou pěst na prsa.

Zavřela oči.

ooo

Byla ponořena do bílé. Víko Kokonu bylo natolik poškrábané a zamrzlé, že skrz něj neviděla ven.

Zvedla ruku z prsou. Ze sevřené pěsti se jí vyřinul prach. To býval medailónek. *Ach, do hajzlu.*

"Jak dlouho?"

Hlas Kokonu byl rozmazaný opotřebením. "Pět milionů -"

Poklop se otevřel, ale se skřipěním. Od pantů odpadl tlustý, prastarý led. Dovnitř se nahmul ledově studený vzduch.

Opět byl den, v téhle vzdálené budoucnosti. Obloha byla stále zeleno-modrá. Postavila se. Až na vysoké boty byla nahá, její letecká kombinéza se už dávno rozpadla.

Půda byla stále ztvrdlá na kost, sevřená nikdy neustupujícím mrazem. Teď už jedna vrstva ledu pokrývala druhou, popel ze spálené biomasy byl už dávno pohřben. Údolí - zvětralé, prázdné - od ní sbíhalo dolů k bílé strakatému moři, očividně beze změn. Cítila, jak jí plíce lapají po vzduchu. Mohla by si to ověřit u Kokonu, ale byla si jistá, že obsah kyslíku nestoupí.

Před Kokonem byl hladký disk rozpuštěného bahna, několika třicet metrů v průměru, posazený na bělobou potažené zemi. Jak se dívala, vynořila se z nitra země obrovská bublina, která si odfoukla a praskla.

Vzala si z Kokonu tester a ztuhle vylezla z kabinky.

Skrz podrážky bot cítila chlad země. Plíce už ji bolely. Mráz už ani nebyla schopna vnímat, ale viděla na pažích husí kůže a jinovatku svého dechu. Nemohla tady venku zůstat dlouho.

Došla ke kruhu bahna a zanořila do něj tester.

Byly tam aminokyseliny, nukleotidy a cukry. Byly tam organizmy, které se vyvinuly z jejich střevních bakterií. *To se na to podívejme. Možná, že se ten plán podán.*

Nahá, sama v této časoprostorové díře, třesoucí se nad blátivým prehistorickým mokřiskem, se smála sama sobě.

Bylo pozdní odpoledne, pět milionů let hluboko v budoucnosti. Rozhodla se, že vyčerpá několik dalších hodin při vědomí, aby viděla příchod noci. *Zalezla* zpět do Kokonu a pokoušela se zahřát tím, že si rukama objímala nahé tělo.

Vytáhla z paměti Kokonu podrobnosti o fotosyntéze. Přesně to potřebovala její malá kolonie, aby se stala soběstačnou, aby se živila z hojného slunečního světla. Kokon jí sdělil, že prvními organizmy schopnými fotosyntézy byly kolonie bakterií. Zůstaly po nich zkameněliny velikosti míče na košíkovou, kterým se říkalo stromatolity...

Wake se snažila naslouchat, ale dokázala toho vstřebat jen velmi málo, nedovedla na základě těchto informací sestavit žádný plán. A stejně neměla žádné zdroje. Potomci jejích střevních bakterií si budou muset najít vlastní cestu.

Setmělo se. Vyšly hvězdy. Zkontrolovala oblohu. Pět milionů let bylo dost času na kolonizaci Galaxie. Tak blízko k Zemi jako zde očekávala, že uvidí nějaké *známky*: hvězdy přeskupené tak, aby splňovaly lidské potřeby, uzavřené do nesmírných struktur[^] Dysonových sfér.

Souhvězdí, která viděla, byla náhodná, prostor mezi nimi prázdný, nestrukturovaný.

Vymřelo tedy lidstvo? Nebo se vrátilo na Zemi, když ztratilo své grandiózní ambice?

Byla tady sama.

Ležela na svém lůžku a bez povšimnutí po sobě nechala lézt podkožní sondy.

"Pokyny."

Když jste v nějaké jámě a nemůžete vylézt ven, co uděláte?

Nepřestanete kopat, řekla si pro sebe.

"Pět miliard let," odpověděla.

ooo

Na poklop dorážel déšť, velké, těžké kapky. Kolem Kokonu byla tma.

Její boty zmizely, stejně jako většina z měkkých materiálů v Kokonu; zbyly jen tvrdé povrchy.

Vylezla ven. Na tvář jí dopadal déšť. Byl teplý. Když se dotkla temene, zjistila, že nemá žádné vlasy. Ani obočí, řasy, chloupky na ohanbí.

Vypadalo to, zeje den, ale mraky byly husté, těžké. Neviděla nic z údolí, ale základní geologické podmínky se zdály být víceméně beze změn. Led na této malé plošině zmizel, země se změnila v jednolitě bláto. Nohy se jí bořily do hlíny.

Dokonce ani nedokázala určit, kde bývala mokřina s jejím zárodečným životem.

Nechala si napršet do líst. Déšť byl plný prachu, bahna a soli. Bláto ze dna more.

Planeta utrpěla nějakou srážku: kometa, možná asteroid.

Docházelo k tomu ve všech slunečních soustavách, pokud jste se potloukali kolem dost dlouho. V prehistorické Sluneční soustavě byl následkem srážek život na Zemi vyhlazen nesčetněkrát, než se uchytil. Možná, že k tomu došlo i zde.

Rýpala se v zemi kolem Kokonu, v intervalech, po které dokázala pracovat mimo svou ulitu, a snažila se zjistit, jestli by nedokázala obnovit svůj živý močál. Ale většina ze systémů Kokonu dávno selhala nebo zetlela. Viděla, že Kokon je šikovný, rabuje vlastní součástky, jen aby udržel v provozu základní funkce zajišťující život. Dobrá konstrukce, dílo nějakého anonymního technika mrtvého už půl miliardy let. Jak roztáhl tu mou hrstku dní přes celé eony, neustále se zmenšoval, ale nikdy neselhal. Nebyla takovým odborníkem, aby zjistila, co by mohla z téhle spleti vzít a použít, aniž by Kokon zničila.

Možná, že na tom nezáleželo. Pokud potomci jejích střevních bakterií přežili náraz, možná, že vzkvétají, rozptylují se, množí se kdesi na tomhle teplém vlhkém světě. A kromě toho, nemohla teď stejně dělat nic jiného.

Setřela si déšť z kůže, jak nejlépe dovedla, a vlezla zpět do Kokonu.

"Pokyny."

Naslouchala dešti bubnujícímu do víka. Připomínalo jí to L5: umělé dešťové bouře bušící do stěn, když kolébala Bena, dokud neusnul.

Teď už se řítila do své vlastní jámy, když skákala od domova velkými logaritmickými skoky.

"Počkejme si, jak nám to tu uzraje," řekla.

"Pokyny."

"Promiň, Kokone. Pět miliard let."

ooo

Nemohla vylézt z Kokonu.

Tam venku bylo dost horko na to, aby se tavilo olovo, takové vedro, že by ji okamžitě zabilo. A kromě toho, nebyl tam žádný kyslík.

Mraky nad ní byly husté, jednolité. Rozptýlené žluté světlo zářilo nad spálenou, rozpraskanou zemí. Dokonce i geologické podmínky se změnily: dno vysušeného oceánu se zvedlo, staré pohoří podlehl erozi a propadlo se.

Kokon nyní spočíval na planině z roztříštěných, rozlámaných desek.

Kokon byl nucen opravovat základní systémy za pomoci surovin vytěžených z planety. Skrz víko viděla, že to vypadá, jako by se základna Kokonu roztavila, rozlila se po mnoha čtverečních metrech povrchu a nasákla do povrchu tohoto světa.

Veškerý kyslík ze vzduchu zmizel a z odpařeného oceánu a kamení byl vyvařen oxid uhličitý, který vytvořil kolem planety příkrov. Tato planeta se změnila ve Venuši; přehoupla se do jiného klasického modelu se stabilním podnebím, jako nějaký mrtvý svět pozemského typu.

Její zárodečný život selhal.

Tak to bychom měli.

Kokon jí ukázal obrázky, které nasbíral průrvami mezi mraky a na jiných vlnových délkách. Slunce se mnohonásobně zvětšilo a teď se vznášelo nad jihozápadním obzorem. Tenhle rozbitý starý svět se pevně zafixoval na svého rodiče.

A na obloze bylo méně hvězd; alespoň se jí to zdálo.

Zašla tak daleko, že začala umírat sama galaxie.

Lehla si. Podkožní sondy byly poškozené, takže je musela sama navést na jejich místa.

"Pokyny."

Pocítila morbidní zvědavost. Chci vidět, jak to skončí.

"Pokračuj. Nekonečně dlouho."

"Pokyny."

"Dokud se něco nezmění, k čertu."

Možná, že dojde k nějakému zvratu, jak hlásaly zákony fyziky.

Jasně. Její situace byla směšná. Je to necelý týden, subjektivně, od té doby, kdy se saunovala na Matce, než sestoupila na ten rutinní průzkum. Teď byla nejspíš jediným člověkem na celém světě, který zůstal naživu.

Raději jsem měla zemřít, když Raketoplán padal. Přinejmenším by si ti zatracení domorodci užili trochu života.

Zavřel a oči.

ooo

Za poklopem byla jednotvárná, rudá záře. Posadila se, chycena v pasti jako nějaký homunkulus ve skleněném zvonu. Přes křišťálový štít vnímala tu teplotu. *Zatracené vedro.* Kokon konečně selhával.

Byla to téměř úleva.

Ta rudá záře neměla co do činění s těžkými mraky, které už se dávno odpařily spolu se zbytkem atmosféry. Planeta teď spíš připomínala Měsíc: popraskaná, zničená, prastará. Kokon se zpola zatavil do vrstvy pokrývající planetu, jemného prachu vytvořeného eony dopadů mikrometeoritů.

Rudá záře pocházela od slunce třídy G8. To právě dokončovalo hlavní fázi svého vývoje. Jeho jádro, s vodíkem spotřebovaným, kolabovalo; teď se spalovalo hélium, které převádělo energii do vnějších vrstev a nafukovalo je v konečném, extravagantním gestu. Brzy budou všechny vnitřní planety soustavy pohlceny. Včetně téhle.

To teplo bylo příjemné. Připomínalo jí Útulek na L5. Když byl Ben malý a stále ještě její.

"Riziko ztráty posádky," ozval se Kokon slabě.

"To je v pořádku," odpověděla. "Ničeho se neboj."

Poklop se rozpustil a ji zaplavilo světlo.

**přeložil Jiří T. Pelech
ilustroval Martin Kubáč**

Ondřej Neff

Člověk jako prase

Věděl jsem, že vejde a řekne mi **seberse-viktorejedemeseproject** Vešel. Tak to řekni, řekni to přece. Strašná únava, čekat na ně, až řeknou to, co řeknou.

"Seber se, Viktore, jedeme se project," řekl.

No konečně.

Neodpověděl jsem mu. Nedělám to. Mám hlas a jazyk a hlasivky a všechno, co k řeči patří. S jedinou výhradou - nemám potřebu mluvit.

Vstal jsem. Brada mě zavede k zadnímu východu. Tam bude stát opel dodávka s Igorem za volantem. Otevře levé zadní dveře, nechá mě nastoupit prvního a sedne si vedle mě. Poručí Igorovi, aby jel směrem na Horoměřice a v serpentýnách na Jenerálce mě zastřelí.

Zavedl mě k zadnímu východu. Igor nahrbený nad volantem se neohlédl ani do zrcátka, když jsem se soukal na zadní sedadlo. Teď ještě musí říct vemtonahoroměřice.

"Vem to na Horoměřice," řekl Brada Igorovi.

Mhouřil jsem oči, abych lip viděl. Četl jsem Igorův zátylek. Rus měl na sobě námořnické tričko, veterán Poslední izraelské, kde si to Rusko s Amerikou tak pěkně rozdalo. Nad okrajem trička se mu kroutily chlupy spleené potem. Prohlížel jsem si ty chlupy. Byla to písmena. Četl jsem je. Jenomže mi nedávaly žádný smysl.

"Neměl jsi ho obehrát, Viktore," ozval se najednou Brada.

Lekl jsem se. Tak usilovně jsem četl Igora, že jsem zapomněl na Bradu. Málokdy se mi stává něco takového. Obvykle dokážu číst i pět, šest lidí najednou.

No ovšem, zlobil jsem se na sebe. Musel to říct, musel - **nemělsihoobehrátviktore** - musel přesvědčit sám sebe, že já nesu vinu na tom, že mě vyvleče do trnkového křoví a vpálí mi ránu z Jericha do týla a kulka tlustá jak palec u nohy mi rozbije lebku a omítne větve a listy mým mozkem a krví. To já sám si vpálím kulku do hlavy a mou vinou se Igor pozvrací, až to všechno uvidí a já přivolám mouchy k hodokvasu. Neměl jsem přece obehrát Pašu v pokeru!

Kdybych mohl mluvit, snažil bych se ho uklidnit. Vinu nese Pasa, samozřejmě. To on mě vyzval ke hře, a přece věděl, že vždycky vyhraju. Já neumím nevyhrát, vždyť čtu lidi stejně snadno jako karty nebo cokoli jiného. Ví, co má kdo v listě, ví, co je na stole, ví, co je v paklu. Když mě Pasa vyzval ke hře, věděl jsem, co bude dá, že prohraje a zařve **nechciuzta-dytohochlapavidětbrado** a Brada se roztřeše, bude mu jasné, co to znamená, bude muset vykonat popravu a každá poprava je stupínek vzhůru po žebříku, který má bod zlomu a jenom já umím číst i ten žebřík a vím, kdy se zlomí.

Číst.

Co mi říkají chlupy na Igorových zádech?

Vydechl jsem.

Sdělovaly mi poselství tak jasně, že jsem tomu nechtěl věřit. *Ses víl, stmšnej vid, že jsi takhle naletěl*, oslovil jsem ho v duchu. Jenom v duchu. Nemělo smysl něco říkat. To, co přijde, prostě přijde.

A přišlo.

Protitanková puška praskla z křoví a utrhla pravé přední kolo i s nápravou a kusem rozvodovky. Věděl jsem dvě vteřiny dopředu, že se to stane, a sklouzl jsem po sedadle a schoulil hlavu. Igor taky věděl, že se to stane, tohle jsem si přečetl ve chlupech na jeho krku, strhnul auto doleva a současně šlápnul na brzdy,

ábeeska zařehovala jako kobyla, Brada se ohlédl a už to bylo tady, plastické broky vysklily okno, červený plamínek laserového zaměřovače si krátce pohrál s rojem poletujících střepin, než se usadil na Bradově čele a to byla jen malá záloha červeně, vzápětí přilétla trhavá střela se rtuťovou náplní a bylo červeně všude plno, omítání trnkového keře se odkládá, na řadě je vnitřek auta. Auto hlučně umíralo, voda syčela, jak se vypařovala na horkém motorovém bloku, a já se dral ven, vstříc trojici střelců. Jeden nesl protitankovou pušku, druhý brokovnici a třetí odstřelovací pušku, byli dobře čitelní, **pocempocempocem** říkali, **tudy-tudytudy**, Igor oddychoval za volantem přecemětunenenecháte a oni se zachechtají a řeknou **aletovíszenechámdebile** a odstře-lovač stiskne spoušť a trefí se mu do hrudi.

"Tak pojď... pocem, pocem..." chytal mě ten s brokovnicí za paži. Utíkal jsem vstříc šedivé dodávce fiat. Za zády jsem slyšel:

"Přece mě tu nenecháte!"

"Ale to víš, že necháme, debile!" následovala odpověď a po ní plesknutí výstřelu. Fiat se smykem zastavil, rozletěly se dveře v jeho zádi, objevil se upocený ksicht **takpoť** řekne a hodí mi pytel přes hlavu.

"Tak pojď," řekl chlap páchnoucí potem a hodil mi pytel přes hlavu. Ve tmě sykla bombička s nervovým plynem a já ztratil vědomí.

"Tak to je ten dáreček," znělo v hnědé mlze.

V uších jsem měl kyselé pozůstatky zvratků. Hlava se mi točila. Myslel jsem pomalu, strašně zdoluhavě, ve stavu, v jakém jsem byl, bych nedokázal přečíst ani ukazatel u silnice, natož chlupy na něčím krku.

"Nasral Pašu," říkal ženský hlas.

"To není těžký," poznamenal první hlas, mužský. "Pasa by se měl zklidnit. Však se o to Rodolfo postará."

"Zblil se jako prase," poznamenala žena.

Hnědá mlha řídla. Viděl jsem barpult, vysoké židle, kolem stoly a další židle položené sedátkem na desku. Hejno dikobrazů. Zastřená okna. Muž ve společenském oděvu se opíral bokem o pult, žena seděla na jedné z vysokých židlí.

Muž si mě pozorně prohlížel.

Tyšešviktore, řekne. Ulevilo se mi. Bá, jsem se, že nervový plyn mě poškodil, že až napořád budu tak strašně pomalý, jako jsou oni všichni. *Řekni to, ať se přesvědčím!*

"Ty seš Viktor," poznamenal.

"On nikdy nemluví," řekla žena. "Dovede všechno přečíst. Karty. Kuličku rulety, ví, do jaké jamky spadne."

Muž se na ni podíval.

"Takže..."

Pokrčí l a ramený.

Nervový plyn mě poznamenal, protože chlapa jsem četl bez problémů, v ní jsem se ale nevyznal. Něco divného se tam pletlo. Zrovna jakotyhahaha, řekne ten chlap.

"Zrovna jako ty," zachechtal se.

"Myslím, že je lepší než já," řekla žena trochu zádumčivě.

Takynesmíšdokasína.

"Taky nesmíš do kasína."

"Nikdo z nás nesmí do kasína," poznamenala.

Lapal jsem po dechu. Nebylo mi jasné, co mi působí víc zmatku v hlavě. Pozůstatky nervového ochromení nebo něco... divného, co vycházelo z té ženy? -

"Jenže on umí víc, než číst karty a losy a kuličky rulety. On dovede číst lidi," řekla.

Jaktomyslíš?

"Jak to myslíš?" podivil se.

Díval jsem se na ni. *Co řekneš? Krucinál, co řekneš?* Pochopil jsem. Mohlo mi to být jasné hned od chvíle, kdy jí ten chlap připomněl, že nesmí do kasina. Byla rychlá jako já a dovedla... čert ví, co dovedla. Snad - ovládat se. Nedokázal jsem ji přečíst.

"Je to novější model. Letošní, nejpozději loňskej."

Myslíš?

"Myslíš?" nechtěl věřit.

"Je mi to jasný. Koukni se..."

Svezla zadek ze židličky, obešla mě a hrábla mi do vlasů.

"Je tu výrobní číslo... Jasně, yamaha, listopad 2016. Takže jsme doma. Iks erko, nebo iks esko, musel by jít na testovací lavici, abysme to poznali."

Kurva fiks... tohle řeknu.

"Kurva fiks!" řekl jsem.

Samotného mě to ohromilo. Nepamatuju se, že bych někdy promluvil! Snad to udělal ten plyn. Nebo - jsem najednou měl potřebu mluvit.

Dyt'voimemluví, řekne ten chlap.

"Dyt' voň nemluví!"

Zasmála se mi za zády.

"Jak vidíš, mluví."

Obešla mě.

"Můžeš mi říkat Čičo, všichni mi tak říkají. Jsme tak trochu příbuzný. Ne úplně, ty jsi yamaha, já siemens. Ale oba jsme androidi jako prase."

Co to žvaníš, krávo?

"Co to žvaníš, krávo?"

Čiča se otočila k chlápku.

"Tak to vidíš, Sameťáku. Já mu sdělím zásadní informaci a on mi nadává. Mohla bych mu dát facku, jenže by ji vykryl. Je to iksko, málo platný. Na něj nemám. Je moc rychlejší. V obraně i útoku. Ve všem."

Nejsem iádnej posraněj android!

"Nejsem žádné posraněj android!"

"Posraněj ne," otočila se ke mně. "Ale poblitej. Pojď se umejt. Smrdíš."

Smrdím, tedy jsem, napadlo mě. Kecy. Blbý kecý. Listopad loňského roku. Mně je dvaatřicet a můžu jim hodiny vyprávět o své minulosti, pamatuju, jak mě facka vzal na Václavák, cinkalo se tam klíčkama; když tam cinkali znova komunisti, to mi bylo pětadvacet, byl jsem ve válce na Slovensku a ve Francii a pak zase v té občanské v Čechách, já toho zažil, krucinál, já toho zažil na tučt romanů...

"Má nejspíš standardní vybavu syntetických vzpomínek. Yamaha má slušnou knihovnu, lokalizovaný verze. To já mám vzpomínky univerzální. Matka Řekyně, otec Chilan. Dětství v Kantonu. Hodně cestování. Samý sračky. Patříme k blbý evropský firmě, co je to platný. Holt, kamaráde," obrátila se Čiča ke mně, "na yamahu posraněj siemens nemá, ani v rychlosti, ani ve vzpomínkách. Že máš český vzpomínky?"

"Jsem Čech," řekl jsem. Čiča se zasmála a obrátila se k Sameťákovi.

"Co jsem ti říkala? Český vzpomínky. Prvotřídní výrobek. Rodolfo z něho bude mít radost. Pasa je debil, že se ho chtěl zbavit. Musel přece vědět, zeje to andráš."

Nejititodivný?

"Není ti to divný?" zeptal se Sameťák. "Proč se ho zbavil?"

"Pasa je magor. Jeho parta je vyřízená. Vždyť jsi je viděl, sračkaře. Nezvládli ani jednu blbou popravu. Naši kluci je sejmuli jako... náš Viktor sejme zelenou sedmu. Že je to pravda, Viktore? Že to šlo snadno?"

Jsem člověk, krávo jedna andrášská.

"Jsem člověk, krávo jedna andrášská. Řekni jí to, Sameťáku. Ať mě nesere, nebo po ní skočím."

Nodobředobře, řekne Sameťák. - "No dobře, dobře," řekl Sameťák, "necháme toho."

Jsem člověk.

"Jsem clo věk."

Seš člověkjakoprase.

"Seš člověk jako prase. Jdi se umejt, Viktore, fakt smrdíš."

Obešel jsem barový pult a naklonil se nad výlevkou. Použité sklenice stály na dně a na plnou hubu se mi smály. Andráši! Posranej andráši!

Jsem poblitej člověk!

"Jsem poblitej člověk!"

"No jo..." chlácholil mě Sameťák. Slyšel jsem jeho kroky. Pomalu ke mně přicházel.

Pustil jsem vodu a nabral ji do úst. Chutnala sladce jako fanta. Androidi přece neblbou a nemají lidské chutě...

Uvědomil jsem si, že vlastně o androidech nic nevím. Jen to, že jsou na světě. Pátral jsem v paměti. Jo, objevovali se ve vzpomínkách, v útržcích hovorů, docela často. Jsou to svině, měli by jít do hajzlu, tohle říkali chlapi z Pašovy party. Nikdo neví, kolik jich je. Asi spousta. Nepoznáš je. Normální člověk je nepozná, akorát některý speciální androidi poznají androida na první pohled, ale bacha, musí to být fakt speciální model.

Tohle říkali chlapi z Pašovy party a já si postupně vybavoval každý výrok, každou větu, kterou jsem kdy v souvislosti s androidy zaslechl.

Kdy?

I to jsem dokázal identifikovat. Nejstarší vzpomínka....prosinec 2016. Před tím... nic. Ani jedna zmínka o androidech.

Popadl jsem utěrku páchnoucí zkaženým alkoholem a otřel si obličej. Tiskl jsem ruce prudce k tváři. Věděl jsem, že se mi třesou.

Jestliže jsem android vyrobený v listopadu, pár tejdnu mě zahořovali. Pak mě hodili do provozu. Od ty chvíle mám svoje autentický vzpomínky. Od prosince 2016. Všechno před tím je synto. No a do fabrický vzpomínky nedali žádnou zmínku o androidech, tak je to jednoduché.

"Už mu to došlo," slyšel jsem za zády Čiču. Pořád jsem se skláněl nad výlevkou. Věděl jsem, že Sameťák je už blízko.

Asi se mi dívá na hlavu. Mezi vlasy bych měl mít sériové výrobní číslo.

"Nic tam nemá," říkal.

Odhodil jsem utěrku, napřímil se a otočil.

Mátamčíslu, četl jsem mu obličej.

Zabiju tě, pomyslel jsem si.

Venku zastavilo auto.

Tojerodolfo, četl jsem mu ve tváři.

Zabiju tě až potom, jsem zvědavý na Rodolfa, tvýho šéfa, pomyslel jsem si.

Vešel Rodolfo.

Pašova parta držela Červený vrch a Rodolft se na ni tlačil z trosek Hanspaulky. Evropská třída, tedy ten rozbombardovaný pruh asfaltu, poházený rezavými úlomky kolejí, tvořila osu jejich válek. V poslední době Rodolfo začínal prohrávat. Byl jsem zvědavý na chlápka, který prohrával válku s takovým primitivem, jako je Pasa.

Sameťák se k Rodolfovi otočil.

Četl jsem Sameťáka. Četl jsem Rodolfa.

Tysvinětysvinětysvině, říkali oba. Ti chlapi se nenáviděli. Kdybyste jim na palce zakrokodýlkovali kabely, roztočili by motor od tramvaje!

Tojevontenandráštedatenchlap, řekne Sameťák nahlas.

"To je voň, ten andráš, teda ten chlap," řekl Sameťák.

Rodolfo si mě prohlížel a já si ho četl.

Metr pětasedmdesát, šedovlasý, s knírkem. Růžová plet', připomínala mi semiš.

"Zdravím vás, Viktore," řekl nahlas.

Chtěl jsem přečíst, co řlca uvnitř. Nedařilo se mi to. Napadlo mi, že si šlehnul nějakou drogu - to se stávalo. Droga člověka nakopne ze strany a já jsem pak se svým uměním číst lidi namydlený.

"Pasa ho odepsal. Naši lidí dostali avízo a vytáhli ho... skoro z díry," říkal Samet'ák.

Tak jsem byl soustředěný na Rodolfa, že jsem si ho nestačil přečíst.

"Odepsal," opakoval Rodolfo.

"To je právě divný. Proč odepsal prvotřídního andráše, model šestnáct! Nikdo rozumnej přece nezničí tak prvotřídní věc!"

"My nejsme žádný věci, že ne, Viktore!" vřískla Číča.

Me do toho netahej, krucinál!

"Me do toho netahej, krucinál!" zařval jsem na ni. Něco se s Rodolfem stalo. Ta jeho semišová huba zvadla... a já ji čet. Dohodaspašou... jenaby totenandrášneposral... tak sedo tohopust'azabmitusvini...

"Při dnešních cenách... Víš, co mě stála Číča."

"Nepřipomínej mi to!" ječela androidka.

Tenhle řízek přijde na buštěhradský burze určitě na třikrát tolik!"

Zabiju tě, hajzle... uvědomil jsem si.

Byl to nádherný pocit. Konečně udělám něco pořádného, za co stojí žít...

Otočil jsem se na Rodolfa.

Nacočekáš, zabho!

On mi... poroučí, uvědomil jsem si.

Musí to udělat jetodohodnutýspašou, sesnatopřipravenej!

Na co jsem připravenej?

Čas se zastavil. Byl jsem teď rychlý, nejrychlejší, jak jsem kdy v životě dokázal. V místnosti bylo naprosté ticho, jen kapka-hlučně ukápla do dřezu, hned vedle sklenic - posměváků.

Byl jsem teď tak rychlý, že jsem dokázal číst i Číču.

Rodolfozradilsamet'áka...tymássamet'ákazabit.. sdělovala mi.

Pochopil jsem to. I ona si přečetla Rodolfa. I ona věděla, co jsem teď věděl já: Pasa se s Rodolfem dohodli o sloučení tlupy a Rodolfo za to zaplatí obětováním Samet'áka a Pasa Igora a Brady. Já se postarám o Samet'áka - nejdřív musím vyřídit jeho osobní stráž, androidku. Podaří se mi to, jsem rychlejší než ona.

K tomu jsem určen. K tomu jsem naprogramován. Musím to udělat, protože jsem... android!

Čas zamrzl.

A v tom zmrzlém čase, kdy se další kapka změnila v průhledný oblázek navlečený na •neviditelnou nit, jsem .skočil vpřed, abych zabil.

Malíková hrana dopadla na Rodolfovu lícni kost, prorazila lebku a tlačila ven oko jako zubní pastu z tuby.

Ve zmrzlém čase kvílelo ticho.

A já se smál, protože jsem nebyl android, ale člověk.

Android zabíjí podle programu, kdežto člověk vraždí koho chce.

Měl jsem zabít Samet'áka, ale já zabil Rodolfa.

Zabím podle vlastní volby, jsem tedy člověk.

Zabím podle vlastní volby, jsem tedy člověk.

Zabím podle vlastní volby jsem tedy člověk.

Ale... co to?

Ve zmrzlém čase cítím teplo v hrudi, je to žár, intenzita roste, bolí to, něco mě rve na kusy...

Tak je to tedy... Pasa nenechal nic náhodě a umístil do mě bombu... Rodolfo je mrtev... i ty budeš mrtev, Samet'áku, a ty půjdeš do šrotu, Číčo, a Pašovi bude patřit Červený vrch i Hanspaulka a bude největší...

NejvětšíHievětšínejvětší

Mou zásluhou. A mně zbývaly tři tisíceiny vteřiny, abych se z toho radoval.

ilustroval Jiří Grus

Pavel Beneš

Noc ožvlých mrtvol: Druhá strana

Alex ležel na zádech a zmateně zíral do mléčné bílé mlhy. Měl pocit, jako by ke každému nervu v jeho těle vedly z mozku neviditelné ostnaté dráty a za každý někdo zuřivě tahal. Zkusil zavřít oči, ale dráty nepovolily. Nechal je tedy otevřené, vystrašeně se posadil a zachroptěl pod zuřivým útokem miliardy ostnatých strun. Z obličeje tiše sklouzla bílá plachta a poskládala se mu do klína. Zrakem podivně zakařeným se rozhlédl. Co je tohle za místo? Kde se tu vzal?

Uvědomil si, že leží v sanitce. Byla divně nakloněná, na podlaze se válely rozbité přístroje a papíry, zadní dveře byly otevřené. Pokusil se postavit, nedokázal však na šikmé podlaze udržet rovnováhu a vypadl na sluncem rozpálený chodník. Když si každá z molekul bolesti znovu našla své místo a zmlkla, potácivě se postavil.

Záda a nohy ho svědily, celé tělo měl jako z gumy. Podobný pocit měl, když si přeležel ruku, ale tentokrát to bylo mnohem intenzivnější a po celém těle. Na druhou stranu jako by mu exploze bolesti vrátila schopnost myslet. Uvědomil si, že stojí na severní výpadovce z Evans City. Ač byl jasný den, měl absurdní pocit, že kolem je ponurá noc, páchnoucí hnilobným puchem pohřebišť ukrytých v podzemí městečka a nepatřičně osvětlená perverzním sluncem. Nabouraná sanitka byla rozmáčeným předkem zaklíněná mezi sloup pouličního osvětlení a oprýskanou zeď, o kterou se opírala jako opilec. Řidiče nespátřil, zato si na otevřených předních dveřích všiml krvavé šmouhy.

Připomněla mu vůň a chlápky, kteří přijeli v červeném pickupu speditérské firmy *Pět siláků* a začali v bistru obtěžovat jeho snoubenku Sharon. Zmateně se kymácel na místě. Sharon! Pamatoval si výsměšné a nechutné poznámky, kterými ji zahrnovali, aniž by brali na vědomí jeho přítomnost. Pamatoval si, že on a Sharon si jich nevěšili a mysleli, že je to tak nejlepší, ovšem jen do chvíle, než jim na parkovišti zastoupili cestu... pak už si nepamatoval nic.

Asi dostal pořádnou nakládačku, když se cítí tak mizerně, pomyslel si a pak si všiml, že má triko na pravém boku roztržené a ztvrdlé zaschlou krví. Tak proto ta sanitka, řekl si. Ačkoli rána vypadala hrozně, bylo to, přes nepolevující bolest, zřejmě jen škrábnutí. Mnohem důležitější bylo najít Sharon.

Bez dalšího otálení vyrazil těžkým vrávoravým krokem k blízkému Yorkwellu, kde sídlila firma *Pět siláků*. Jediný člověk, kterého potkal, než opustil městečko, byla žena středního věku. Nečekaně vyběhla z oprýskaného kostela a téměř ho porazila. Hezky voněla.

"Par...don," zachrčel ztěžka.

Vyjekla a se zděšeným křikem utíkala pryč. Chtěl pokrčít rameny, ale bolest je srazila dřív, než se vůbec dala do pohybu.

Opět toporně vykročil a jeho chůze připomínala provazochodce, jak se pozvednutým předloktím snažil udržovat

rovnováhu. Každý krok ho stál značné úsilí. Jako by se rtohy nedokázaly domluvit s hlavou na koordinaci. Navíc každý krok nesnesitelně bolel. Přesto šel. Potácel se prostředkem silnice tak dlouho, až zahlédl odbočku na lesní cestu a mezi stromy zaparkovaný červený pickup s odkrytou korbou. Zmateně se zastavil, protože chvíli trvalo, než rozhozená paměť dotlačila do mysli patřičnou vzpomínku.

Když se pak dopotácel k autu, bezradně hleděl na prázdnou zakrvácenou korbou, zbytky přeřízlého lana v úchytech pro plachtu a květovaný hadr zmuchlaný u jedné z bočnic. Až po chvíli si uvědomil, že ze stejné látky byly šaty, které měla na sobě Sharon.

Bezradně se motal kolem vozu, dokud nenahlédl do kabiny. Ležel tam jeden z nich. Ten, který měl vůň. Rozvaloval se na sedadlech s hlavou opřenou o dveře a rukou přehozenou přes volant. Natažené nohy opíral o přístrojovou desku. Alex spatřil roztržené kalhotky, visící na zpětném zrcátku. Patřily Sharon. Hlavou mu bleskla vzpomínka na její úzké, téměř chlapecké boky, hebkost pokožky a pečlivě zastřižené chmýří klína. Místo obvyklého svědění mezi nohama jím však otrásla vlna vzteku, která se hnala tělem jako velká voda. Nedbaje bolesti, vzal za kliku a trhnutím dveře otevřel.

Hlava, která nečekaně ztratila oporu, se napolo zvrátila přes okraj sedadla ven z kabiny. Oči a lista s natrženým rtem se překvapeně otevřely. Ale než stačil chlápek zareagovat, Alex dvěma vši silou práskl. Tělo uvnitř se napjalo a vzápětí zhroutilo. Nohy sklouzly s přístrojové desky.

Alex chvíli stál a oběma rukama svíral kliku, jako by nevěděl, co dál. Nakonec se rozmáchl a dveře opět zabouchl, a potom znovu a znovu, dokud se mu je nepodařilo navzdory rozmlácené hlavě zavřít a tělo uvnitř sebou nepřestalo škubat.

Po vnitřní straně okna stékaly rudé kapky". Chvíli je fascinovaně sledoval, pak nedokázal odolat nutkání a sklonil se, aby je olízl. Krev však stékala po vnitřní straně a jeho promodralý jazyk brázdil sklo nadarmo. Žaludek se mu začal kroutit a Alex si uvědomil, že ta svíravá bolest je hlad. Příšerný hlad, drtící vnitřností jako ocelová rukavice pobíhající.

Musí najít jídlo... a Sharon! Vykročil s umdlévající myslí upřenou na tu jedinou myšlenku. Aniž by si ještě vzpomněl na silnici za zády, vydal se lesní cestou, lemovanou nahnědlými kapkami zaschlé krve. Táhl se trávou jako morbidní variace kamínků, jimiž si hrdinové v pohádkách značí cestu.

Když se o pár hodin později setmělo, ještě stále šel. Ploužil se vysokou trávou zkroucený bolestí, která jako by se z celého těla stáhla do oblasti břicha a hlavy. Dávno už zapomněl, kam jde a kdo vlastně je. Jeho mysl se pokryla

hustou sítí trhlín, ve které zmizelo vše kromě hladové bolesti a jediné myšlenky. Najít jídlo. Jídlo a... mozek vždy chvíli zmateně tápal, ale zatím si ještě pokaždé vzpomněl... Sharon. I když už zapomněl, co to vlastně Sharon je.

Prošel kovovou branou hřbitova a vydal se mezi náhrobky do nízkého svahu. Stromy ponuře šuměly, jako by zpívaly žalm za mrtvé a to nejen ty, kteří došli klidu pod jejich větvemi. Minul náhrobek se zašlým nápisem, oznamujícím, že pod ním odpočívá William Holmes se svou ženou Emmou, propotácel se kolem hrobu potřísněného krví a nohy, které spíše vláčel po zemi, než zvedal, se mív zamotaly do pohozeného růžovofialového svetrů. Upadl a bolestí se téměř nedokázal pohnout. Ležel a chrčel. Myslí napůl zbavenou vědomí tepala jediná myšlenka. Jídlo. Ta ho také nakonec donutila vstát.

V šeru spatřil bělovlasého starce ve značně uváleném obleku. Motal se bezcílně mezi náhrobky, na čele měl zaschlou krev a čerstvá mu stékala po bradě. Oběma rukama svíral předloktí odtržené z kloubu a chatrnými zuby z něj ukusoval syrové lidské maso. Vonělo způsobem, který by Alexovi vyrazil dech, kdyby nějaký měl. Se vztaženými rukama se po něm začal mátožně sápat. Chvilí se přetahovali, jak si oba chtěli ukousnout. Nakonec zvítězila Alexova zuřivost. Vyrval starci kost, klesl k zemi a nedočkavě začal okusovat zbytky masa. Tělem se mu rozlila rozkoš, která hasila bolest i hlad, takže nepřestával hltavě polykat a druhou rukou přitom odrážel dotírajícího starce.

Když ohryzanou kost odhodil, vyškrábal se na nohy a povzbuzen objevem utišujícího prostředku vykročil, aby našel další. Obešel prázdný pohřební vůz a minul otevřenou rakev ležící opodál. Vešel mezi stromy a uklouzl po napadaném listu. Skutálel se dolů, kde se zastavil o bílý mercedes, nabouraný do jednoho z kmenů. O chvíli později se vypotácel na polní cestu, kudy se mátožně šouraly další posta vy. Byl to pomalý a ponurý pochod, jehož cílem bylo zahnat společného nepřítele, nelidský hlad probouzející šílenou bolest.

Ten člověk je mrtvý, projelo zbytky Alexova rozumu, když do něj vrazil nahý muž s rozříznutým trupem sešitým hrubou silonovou nití a plastickým štítkem přivázaným k palci u nohy. Alex se zmateně zastavil, ale než mu došlo, co to znamená, ozářila temnotu exploze. Vyšlehly plameny a pohltily dodávku, stojící vedle benzínové pumpy. Ztratil myšlenku, která se prodírala pavučinami téměř odumřelého vědomí, chvíli zmateně stál a pak se začal ploužit směrem k jídlu.

Než se dopotácel, plameny pohasly a změnily se v osamělé ohnivé jazyky, osvětlující okolí. Spatřil postavy táhnoucí z trosek voňavé ohořelé tělo a když se na ně 0 chvíli později vrhly, vedral se mezi ně. Hladově zabořil prsty do otevřeného trupu, vytrhl krvavou hroudu jater a spolykal je dřív, než mu je ostatní mohli vyrvat z rukou. Olízl si prsty a opět se sklonil k tělu. Aniž by věnoval jediný pohled seškvařenému obličej, sevřel napůl urvanou paži a trhl. Zbytky ohořelého svalstva s tichým .rupnutím povolily a on přepadl dozadu. Jeho místo okamžitě zaujala starší žena v uválených květovaných šatech.

Hladově se zakousl do krvavého sedativa, které trhal 1 s kousky flanelové košile, připečené ke zbytkům kůže. Mezi stromy přitom zahlédl velký dům. Zabedněnými okny pronikaly ven úzké proužky světla, a to znamenalo

další jídlo. Potácivě se prodral křovím a spatřil mírný svah plný vrávorajících siluet. Přímo před sebou viděl nahou ženu. Hleděla na něj, jako by ho znala, jen nevěděla odkud. Po vnitřní straně stehů se jí táhly stružky zaschlé krve a ještě víc jí měla kolem podřezaného krku, odkud přes drobná nadra stekla až na břicho.

Sharon, napadlo ho, aniž věděl, co to slovo znamená. Žena zamířila přímo k němu a vztáhla ruce. Obejmout. Chce ho obejmout, napovídaly mu zbytky rozumu, a tak automaticky rozpráhl paže. Zakrvácená postava se připotácěla a její vztažené paže pevně sevřely maso, kterého se Alex před okamžikem zmocnil. Zuřivě trhl. Rána na krku se jí otevřela a odhalila prořizlé šlachy a průdušnici. Maso však nepustila. Vztek se zmítala a svírala ohořelou paži. Chvilí se o ni přetahovali, aby nakonec v loketní jamce křuplo a každému zůstala polovina. Zakousli se do masa a ztratili o sebe zájem. Zatímco Sharon vykročila k přední terase domu, Alex se potácel k zadnímu vchodu. Cítil maso, spoustu čerstvého masa.

V otevřených dveřích stála drobná dívka v propoceném nátlíčníku a hrubých plátěných kalhotách. Za ní se z domu ozývala sporadická střelba.

Něco ho udeřilo do prsou. Zapotácel se, ale zůstal stát a prázdným pohledem hleděl na otvor, kudy kulka vnikla do plic.

Jsem mrtvý, uvědomil si. Necítil však žádnou slabost ani bolest. Zmateně vykročil k otevřeným dveřím. Zasáhla ho další kulka.

"Běž, Barbaro, podaří se ti to!" zavolal někdo zevnitř ve chvíli, kdy se vypotácel na terasu. Vzápětí ze dveří vyběhla ta dívka. Měla krátké zrzavé vlasy a jemný drobný obličej. A krásně voněla. Doslova cítil, jak v tom chutném čerstvém těle pulsuje krev. Byla tak... živá.

Prosmekla se podél dvou oživlých mrtvol vrávorajících po terase. Postavil se jí do cesty a rozpráhl ruce.

Pomoz mi, chtěl jí říct. Bojím se a nevím, co se to se mnou stalo. Jsem mrtvý a přitom živý. Jsem živý mrtvý. A mám hlad. Šílený hlad. A tvé maso je tak voňavé. Místo slov mu však z mrtvých rtů vyšlo jen nesrozumitelné chrčení.

Zastavila se, pohlédla do jeho prázdných očí a zvedla pistoli. Ucítil na čele chladný dotyk kovu.

Ozvalo se krátké zadunění...